

Kommuneplanens handlingsdel **2020 - 2023**

Økonomiplan 2020 - 2023

Budsjett 2020

Vedtatt av kommunestyret 11.12.2019

**FÆRDER
KOMMUNE**
– med vind i seilene

1. INNLEDNING	5
2. KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL 2020-2023	7
2.1 Samfunnsmålene i kommuneplanen	8
2.2 Styringsindikatorer	11
2.3 Tiltak i kommuneplanens handlingsdel	14
2.5 Fokusområder	15
2.5.1 Bærekraftige byer og samfunn	15
2.5.2 Stoppe Klimaendringene	16
3. ØKONOMIPLAN 2020 – 2023 OG BUDSJETT 2020	17
4. DEMOGRAFI	17
5. ØKONOMI	18
5.1 Sunn økonomi – innføring av finansielle handlingsregler	18
5.2 Budsjettforutsetninger	20
5.3 Frie inntekter	21
5.4 Utgifter til lønn og pensjon	21
5.5 Finansavkastning	22
5.6 Fondsmidler	22
5.7 Investeringer	22
5.8 Lånegjeld og avdrag	23
5.9 Renter	23
5.10 Omstillingsbehov i planperioden	24
5.11 Omstillingsmidler	25
6. SEKTORENES DRIFTSRAMMER	26
6.1 Rådmann og stab	26
6.1.1 Organisasjonskart Rådmann og stab	27
6.1.2 Budsjettrammer og fordeling	27
6.1.3 Utvikling i utgifter og inntekter	28
6.1.4 Endringer i basisbudsjett	28
6.1.5 Driftsreduksjoner	29
6.1.6 Nye driftstiltak	30
6.1.7 Handlingsplan	30
6.2 Oppvekst- og kunnskapssektor	31
6.2.1 Organisasjonskart oppvekst og kunnskap	32

6.2.2	Budsjettrammer og fordeling	32
6.2.3	Utvikling i utgifter og inntekter	33
6.2.4	Endringer i basisbudsjett	34
6.2.5	Driftsreduksjoner	38
6.2.6	Nye driftstiltak	39
6.2.7	Handlingsplan	40
6.3	Helse- og omsorgssektor	41
6.3.1	Organisasjonskart Helse og omsorg	42
6.3.2	Budsjettrammer og fordeling	42
6.3.3	Utvikling i utgifter og inntekter	43
6.3.4	Endringer i basisbudsjett	44
6.3.5	Driftsreduksjoner	46
6.3.6	Nye tiltak	47
6.3.7	Handlingsplan	48
6.4	Teknikk og miljø	49
6.4.1	Organisasjonskart Teknikk og miljø	50
6.4.2	Budsjettrammer og fordeling	50
6.4.3	Utvikling i utgifter og inntekter	51
6.4.4	Endringer i basisbudsjett	52
6.4.5	Driftsreduksjoner	54
6.4.6	Nye driftstiltak	55
6.4.7	Handlingsplan	56
6.5	Administrasjon, kultur og levekår	58
6.5.1	Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår	59
6.5.2	Budsjettrammer og fordeling	59
6.5.3	Utvikling i utgifter og inntekter	60
6.5.4	Endringer i basisbudsjett	61
6.5.5	Driftsreduksjoner	63
6.5.6	Nye driftstiltak	64
6.5.7	Handlingsplan	65
7.	ØSTRE BOLÆREN	66
8.	KIRKELIG FELLESRÅD	66
9.	BEMANNINGSOVERSIKT	67
10.	BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN SAMLET – RÅDMANNENS FORSLAG	70
10.1	Driftsrammer	70
10.2	Investeringsrammer	72
10.3	Kommentarer til investeringsrammer	74
10.3.1	Felles finans	74
10.3.2	Administrasjon, kultur og levekår	75
10.3.3	Oppvekst og kunnskap	75
10.3.4	Helse og omsorg	76
10.3.5	Teknikk og miljø	76
11.	GEBYRSATSER OG PRISER FOR KOMMUNALE TJENESTER	79

12. LOKAL FORSKRIFT FOR REGULERINGSPLAN, BYGGE- OG DELESAKSBEHANDLING, OPPMÅLING OG EIERSEKSJONERING	91
Kapittel 1 – Generelle bestemmelser	91
§ 1-1. Betalingsplikt	91
§ 1-2. Tidspunkt for gebyrfastsetting og fakturering	91
§ 1-3. Gebyr og priser i regulativet	91
§ 1-4. Sakkyndig bistand	91
§ 1-5. Urimelig gebyr	91
§ 1-6. Klage	91
§ 1-7. Avslag	92
§ 1-8. Tilbaketrekking av søknad	92
§ 1-9. Definisjoner og forklaringer	92
Kapittel 2 – Reguleringsplan	92
§ 2-1. Generelt	92
Kapittel 3 – Byggesak	94
Kapittel 4 - Oppmåling	99
Kapittel 5 – Eierseksjonering	100
13 ØKONOMISKE HOVEDOVERSIKTER – RÅDMANNENS FORSLAG	102
14 SAKSBEHANDLING OG VEDTAK	105
15 BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN SAMLET – VEDTATTE RAMMER	131
15.1 Driftsrammer – Vedtatt	131
15.2 Investeringsrammer – Vedtatt	133
16 ØKONOMISKE HOVEDOVERSIKTER - VEDTATT	135

1. Innledning

Kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og budsjett er et av de viktigste politiske styringsinstrumentene i kommunen. Dette dokumentet skal omfatte de fire neste budsjettårene og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte tiltak og oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte, og den skal rulleres og vedtas en gang i året. Plandokumentet skal tjene som grunnlag for beslutningsprosesser i folkevalgte organer.

Tildeling av midler over statsbudsjettet og skatt utgjør hoveddelen av Færder kommunes inntekter. Veksten regjeringen har lagt opp til for kommuneøkonomien er lavere enn tidligere år. Rammene gitt i statsbudsjettet gir et redusert handlingsrom, hvor veksten i frie inntekter ikke dekker veksten i utgifter ved dagens drift. For å sikre fremtidig økonomisk bærekraft for Færder kommune og tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne, er det behov for omstillinger. Det er behov for å evaluere tjenestetilbudet, redusere driftsutgiftene og øke driftsinntektene. Rådmannen legger opp til en omstilling og effektivisering på 90 mill. kr i fireårsperioden.

Innbyggerne i Færder skal oppleve kvalitet på kommunens helsetjenester. En styrking av helsesektoren er nødvendig for å kunne håndtere de demografiske endringene og økte oppgaver til kommunen. Det er for budsjettåret 2020 foreslått å styrke sektoren med 12,1 årsverk fordelt på tjenester til hjemmeboende, bemannede omsorgsboliger, dagsentertilbud og institusjoner. Sektoren styrkes også med digitale løsninger som skal effektivisere tjenesteytingen, redusere kostnadsveksten og øke kvaliteten i tjenestene. Forebygging som styrker innbyggernes mestring av hverdagen og demper veksten i behov for heldøgns tjenester blir viktig framover.

Kommunens satsning på det forebyggende arbeidet med barn og unge er en viktig prioritering. Barn og unge i Færder kommune skal oppleve trygghet, mestring og utvikling. Styrkingen i kommunale og private barnehager til tidlig innsats for barn som trenger særskilt tilrettelegging foreslås videreført. Det foreslås videre styrking av PPT tjenesten med ett årsverk. Dette skal bidra til raskere saksbehandling og økt kapasitet. Virksomhet for forebyggende helsetjenester til barn og unge foreslås styrket med 1,6 årsverk og Barnevernstjenesten foreslås styrket med 2 årsverk som følge av økt saksmengde. Kommunale barnehager foreslås styrket med ett årsverk tegnspråkpedagog. Styrkingene underbygger satsning på tidlig og bedre tverrfaglig innsats for barn og unge.

Det er behov for økt tilflytting av unge voksne og barnefamilier. Rådmannen foreslår å åpne en ny barnehageavdeling i 2020. Nye utbyggingsområder gir en forventning om økning i antall barnefamilier i Færder.

Rådmannen foreslår videre å styrke kvalifiseringsordningen ved å øke antall plasser fra 45 til 50. Tiltaket skal bidra til at flere blir kvalifisert for arbeid. Økt satsning på dette område forventes å kunne redusere behov for sosiale stønader.

Det nye kommunestyret skal arbeide med en ny kommuneplan. Innbyggere, lag, foreninger og næringsliv skal inviteres til å gi innspill. I dette arbeidet vil det gjøres veivalg om næringsutvikling, klima og miljø, folkehelsearbeid, helsetjenester, oppveksttjenester, kulturutvikling, boligutvikling og bostedsattraktivitet.

Teknikk og miljø foreslås styrket med ett ekstra årsverk til arbeid med klima og plansaksbehandling. Arbeid med klima og energiplan skal ferdigstilles i 2020. Det er etablert et klimaråd som skal arbeide for reduksjon i utslippene av klimagasser i Færder kommune gjennom å skape møteplasser for næringsliv, organisasjoner, privatpersoner og kommunen. Klimafokuset skal løftes frem i kommuneplaner basert på retningslinjer og handlingsplan som gis i ny klimaplan og energiplan.

Klimagassutslipp som stammer fra kommunens egen virksomhet knytter seg i hovedsak til bilparken og oppvarming. Andelen elektriske biler i kommunens bilpark er økt med 57 % i 2019 og skal økes ytterligere. I 2020 vil det også være slutt på oljefyrt oppvarming av kommunale bygninger.

Fra de to «gamle» kommunene er det gjort vedtak om flere større investeringer som Færder kommune følger opp. Rådmannen mener at vedtatt investeringsnivå overstiger kommunens kapasitet for gjennomføring. Noen av prosjektene krever ytterligere utredning og planlegging før de kan gjennomføres. Rådmannen foreslår at enkelte investeringstiltak utsettes for å sikre gjennomføringskapasitet, tilstrekkelig utredning og økonomisk handlingsrom.

I økonomiplanperioden er det foreslått investeringer for 1 267 mill. kr. Den samlede gjelden anslås til 3,1 mrd. kr ved utgangen av økonomiplanperioden. Kapitalutgifter dekkes av midler til drift. Med dagens økonomiske rammebetingelser innebærer et slikt investeringsnivå økt behov for reduksjon på kommunens tjenesteproduksjon. Det er avsatt midler til et rentebufferfond tilsvarende 23 mill. kr for å håndtere uventede rentehevinger gjennom året. Det arbeides videre med å realisere salg av eiendom, for å kunne redusere gjeldsgraden i perioden.

Som følge av endringer i demografi og arbeidet med å nå målene angitt i kommuneplanens samfunnsdel er det foreslått nye tiltak fra kommuneplanens handlingsdel innenfor samtlige sektorer:

- Styrking med 5 plasser i kvalifiseringsprogrammet
- Elektronisk søknadssystem for sosialhjelpstønad
- Styrking av mediebudsjett i Tønsberg og Færder bibliotek
- Interkommunale samarbeider innen idrett og kultur
- Styrking av årsverk i Hjemmetjenesten
- Økt satsning på elektronisk medisineringsstøtte til hjemmeboende
- Styrking av årsverk til dagsentertilbud
- Styrking av årsverk til bemannede omsorgsboliger
- Innføring av elektronisk journalpostsystem Gerica eRom
- Styrking av årsverk til Bjønnesåsen Bo og behandlingssenter
- Videreutdanning av lærere og nye lærer PC'er
- Åpning av en ny barnehageavdeling
- Styrke kommunale barnehager med ett årsverk tegnspråkpedagog
- Videreført satsning på spesialpedagoger i alle kommunens barnehager
- Styrking av PPT tjenesten med ett årsverk
- Videreføring av gratisprinsippet i alle skoler og barnehager
- Styrking av forebyggende helsetjenester barn og unge med 1,6 årsverk
- Styrking av det kommunale barnevernet med 2 årsverk
- Styrking av arbeid med klima med 0,5 årsverk
- Styrking av kommuneutvikling med 0,5 årsverk til planarbeider
- Planlegging av offentlige arealer i Teie og Tjøme sentrum
- Planlegge og rehabilitere Tjøme ungdomsskole
- Planlegge og rehabilitere Wilhelmsenhallen
- Bygging av skole og motorikkhall på Labakken
- Oppgradering av brygger i Jensesund
- Bygging av nye omsorgsboliger ved Gipø vest
- Midler til regulering og planlegging av gang og sykkelvei fra Haug til Hulebak
- Midler til regulering og planlegging av gang og sykkelvei Holtane – Gjervåg
- Økt tilskudd til Gründerhuset for ansettelse av ett årsverk daglig leder

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan er avlagt i balanse for hele økonomiplanperioden med saldering mot fond. For budsjett 2020 er det foreslått 30 mill. kr i innsparinger på drift. I tillegg er det behov for å benytte 20 mill. kr av dispensasjonsfond, samt redusere avsetning til premieavviksfond med ca 40 mill. kr for å saldere budsjettforslaget. Dette innebærer et underskudd på netto driftsresultat på 18,8 mill. kr i 2020. Underskuddet utgjør 0,9 % av kommunens samlede driftsinntekter.

Toril Eeg
Rådmann

2. Kommuneplanens handlingsdel 2020-2023

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument som definerer de målsettinger Færder kommune som tjenesteproducent og samfunnsutvikler styrer etter. Disse målene er angitt i kommuneplanens samfunnsdel.

Handlingsdelen og økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring. Handlingsdelen ligger under kommuneplanens samfunnsdel og skal vise kommunens prioriteringer.

Der er pålagt å gjøre årlig vedtak om oppdatering av kommuneplanens handlingsdel. Dette er også i samsvar med plikten etter kommuneloven § 14, som stiller krav om at økonomiplanen skal rulleres årlig. Ved den årlige rulleringen skal kommunen innhente synspunkter fra berørte statlige og regionale organer og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltak i handlingsdelen. For å klare å fange opp nye eller endrede behov, er det viktig å ha et system for å oppdatere handlingsdelen slik at den ikke blir utdatert som styringsdokument.

Det er kommunestyret som vedtar kommuneplanens handlingsdel. Tilsvarende praksis er det for økonomiplanen etter kommuneloven § 14.

2.1 Samfunnsmålene i kommuneplanen

1	Samfunnsutvikling	Færder kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet.
	Delmål	1.1 I Færder kommune har innbyggerne god livskvalitet gjennom hele livet 1.2 Færder kommune har vitale lokalsamfunn med lokal identitet 1.3 Færder kommune har en egenart preget av kystmiljøets og nasjonalparkens kvaliteter 1.4 Færder kommunes arealutvikling muliggjør vekst og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdiene for kommende generasjoner 1.5 Færder kommune har en befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper 1.6 Færder kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljøer for alle i hele kommunen 1.7 Færder har et levende og åpent lokaldemokrati som bidrar til helhetlige, forutsigbare og fremtidsrettede løsninger
2	Arbeid og næring	Færder kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.
	Delmål	2.1 Færder kommune har høy sysselsetting 2.2 Færder kommunes næringsliv har god innovasjonskraft og vekstevne 2.3 Færder kommune har robuste og levedyktige primærnæringer 2.4 Færder kommunes næringsstruktur er miljøvennlig og godt tilpasset kommunens egenart 2.5 Tønsberg regionen og Vestfold er en attraktiv region for næringsutvikling med høy vekst og verdiskapning
3	Kultur, frivillighet og friluftsliv	Færder kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltagelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet.

	Delmål	3.1 Færder kommune har et levende kulturliv hele året – et kulturliv som bidrar til livskvalitet og tilhørighet 3.2 Færder kommune har kunnskap om lokal kulturarv 3.3 Færder kommune tilrettelegger for idrett og fysisk aktivitet for alle 3.4 Færder kommune har tilrettelagt for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både i skog, strandsone og skjærgård 3.5 Færder kommune stimulerer til økt frivillighet innen kulturliv, idrett og humanitær virksomhet 3.6 Færder kommune tilrettelegger for at alle trossamfunn og ikke-religiøse samfunn er integrert i samfunnslivet og har gode kår
4	Helse	Innbyggerne i Færder kommune opplever kvalitet på kommunens helsetjenester og har en helse som bidrar til mestring og livskvalitet.
	Delmål	4.1 Færder kommune preges av folkehelsearbeid i alle virksomheter 4.2 Færder kommune planlegger og gjennomfører helsetjenestene etter brukerens behov 4.3 Færders helsetjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet 4.4 Færder kommunes helse- og boligpolitikk styrker innbyggerens mestring i alle livsfaser.
5	Oppvekst	Barn og unge i Færder kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.
	Delmål	5.1 I Færder kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring 5.2 Arbeidet med barn og unge i Færder kommune bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, samt til å redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller blant barnefamilier
6	Samferdsel og infrastruktur	Færder kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

	Delmål	6.1 Færder kommune har et transportsystem som er trafiksikkert og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet 6.2 Færder kommune har et transportsystem som gir god framkommelighet, effektiv kommunikasjon og som ivaretar samfunnssikkerhet 6.3 Færder kommune har en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og godkvalitet 6.4 Færder kommune har et velfungerende avløpssystem 6.5 Færder kommune har bærekraftige avfalls løsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet 6.6 Færder kommune har nett- og mobildekning med høy kapasitet i alle deler av kommunen 6.7 Færder kommune er blant de beste kommunene i landet til å ta ut gevinsten IKT-løsninger gir, og overfører denne til bedre service og trygghet for innbyggerne og næringslivet i kommunen 6.8 Færder kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger
7	Natur og miljø	Færder kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet.
	Delmål	7.1 Færder kommune reduserer klimagassutslipp 7.2 Færder kommune tilpasser seg forventede klimaendringer 7.3 Færder kommune har jord, vann og luft med god miljøkvalitet 7.4 Færder kommune bevarer naturmangfold og verdifull natur 7.5 Færder kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon.
8	Kommune-organisasjonen	Færders kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

	Delmål	8.1 Færder kommune er en attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser 8.2 Færder kommunes ansatte er den viktigste ressurs for å tilby gode tjenester til innbyggerne 8.3 Færder kommunes ansatte har kompetanse og kultur som møter fremtidens krav 8.4 Færder kommune har en profesjonell forvaltning som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse 8.5 Færder kommune er kjent for redelighet, ærlighet og åpenhet i all virksomhet 8.6 Færder kommune har god beredskap mot kriser og uønskede hendelser 8.7 Færder kommune har en økonomi som sikrer et godt og stabilt velferdstilbud Færder kommune er en drivkraft i utvikling av regionen
--	--------	--

2.2 Styringsindikatorer

Evaluerings av måloppnåelse foreslås gjennom et sett med styringsindikatorer. Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanen. For hver styringsindikator er det angitt et mål for budsjettåret og hvor måloppnåelse vil bli evaluert i kommunens årsberetning for det aktuelle året. Indikatorene og ambisjonsnivået revideres årlig.

I 2019 har kommunen utarbeidet kunnskapsgrunnlag til klima og energiplan for Færder kommune. Ny klima og energiplan sendes ut på høring 1. kvartal 2020 og estimert sluttbehandling av planen er 2. kvartal 2020. Når denne planen er ferdig behandlet vil denne angi målsettinger og retning for kommunens klima og miljøarbeid. Oppdatering av styringsindikatorer med hensyn til klimatiltak forventes til dette arbeidet er ferdigstilt.

Foreslåtte klimatiltak og innspill til styringsindikatorer fra budsjettbehandlingen 2019 ble vedtatt oversendt klimarådet. Klimarådet har behandlet disse innspillene i sak 14/19 og uttalt at forslag til nye tiltak og indikatorer forventes til ny klima og energiplan er klar.

Samfunns mål 1 – Samfunnsutvikling

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Forventet levealder vurdert ved 30 år, forskjell mellom to utdanningsgrupper - grunnskole og videreg/høyskole.	5,3 år	< 5,0 år	> 5,1 år	> 5,2 år
Antall igangsettelsestillatelser for nye boenheter	129	> 100	50 - 100	< 50
Befolkningsutvikling i prosent	-0,10 %	> 0,7 %	0,0 - 0,7 %	Befolkningsnedgang
Valgdeltakelse kommunestyrevalg	65,7	> 60 %	50 - 60 %	< 50 %

Samfunnsmål 2 – Arbeid og næring

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	379	< 200	200 - 300	> 300
Registrerte arbeidsledige i % av befolkningen i alderen 15-74 år (%)	2,6 %	< 2,3%	2,3 - 2,7 %	> 2,7 %
Andelen deltakere som etter 2 år i introordningen er kommet i arbeid eller utdanning.	67,2 %	> 75 %	60 - 75 %	< 60 %
Andelen deltakere som etter 2 år i kvalifiseringsordningen er kommet i arbeid eller aktivitet, eller har fått forlengelse av program.	41,5 %	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Sysselsatte i % av befolkningen - 15-74 år	62,9 %	> 63 %	60 - 63 %	< 60 %
Antall arbeidsplasser i Færder kommune	7634	> 7500	7000 - 7500	< 7000

Samfunnsmål 3 – Kultur, frivillighet og friluftsliv

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antall besøkende på Kulturhuset.	37900	> 32000	25000 - 32000	< 25000
Antall arrangement/forestillinger på Kulturhuset.	163	> 135	100 - 135	< 100
Prosentvis andel barn og unge med medlemskap i lag og foreninger	74,9 %	> 66 %	50 - 66 %	< 50 %

Samfunnsmål 4 – Helse

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antall forløp kortidsplasser i Institusjon	Jan-Sep'19: 714.	> 800	750 - 800	< 750
Antall hjemmehabiliteringer	Jan-Jun'19: 61	> 40	30 - 40	< 30
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	2018: 47,5%	<40%	40-48%	>48%
Botid langtidsplasser i Institusjon - i måneder	01.12.2018 (37 mnd)	< 32	32 - 38	> 38
Antall deltakere på Frisklivssentralen	181	> 150	100 - 150	< 100
Gjennomsnittlig resultat av brukerundersøkelse	N/A	4,5	4,0 - 4,4	< 4,0
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	2018: 72,9	> 74%	70-74%	<70%
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	2018: 10,6%	<11%	11-12%	>13%
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	2018: 0,74%	>0,7%	0,5-0,7%	<0,5%
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse, helse og omsorg	71,20 %	> 75 %	70 - 75%	< 70 %
Heltidskultur i helse og omsorg, andel 100% stillinger i helse og omsorg	September 19: 36,35%	> 50%	40-49%	<40%

Samfunnsmål 5 – Oppvekst

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Psykiske symptomer/lidelser reg i primærhelsetjenesten (lege, legevakt) 15 - 29 år	185 (per 1000)	150	170	180
Antall enkeltvedtak i barnehage 1-5 timer pr uke	Status pr. 9.10.19: 0,9 %	1 %	2 - 3 %	> 3 %
Andel enkeltvedtak i barnehage fra 6 timer per uke	Status pr. 9.10.19: 1,6 %	2 %	3 - 4 %	> 4 %
Andel enkeltvedtak i skole	8,8 %	6 %	6-10 %	>10 %
Andel ungdom ved Nøtterøy vdg 1 som rapporterer at de har brukt hasj/marihuana siste år	2,10 %	0,50 %	> 0,50 %	> 1 %
85% fullført og bestått VGS etter 5 år innen 2021	Nøtterøy 79,8 % Tjøme 77,2 %	> 85 %	75 - 85 %	< 75 %
Antall barnefamilier som har behov for sosialhjelp over 6 mnd.	112	< 60	60 - 80	> 80
Antall barn i familier som mottar sosialstønad 6 mnd eller mer	244	< 250	250 - 300	> 300
Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	91 %	95 %	93 %	91 %

Samfunnsmål 6 – Samferdsel og infrastruktur

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Antall drepte og hardt skadde i trafikken	3	0	1	1
Antall meter nybygde gang- og sykkelveier i kommunen	0,8 km	>1 km	0,5-1 km	< 0,5 km
Passeringer sykkelteiler i Bryggeribakken	127 556	> 125 000	111 000-125 000	< 111 000
Antall påstigninger på VKTs ordinære ruter på holdeplasser i kommunen	909 309	> 922 000	< 922 000	< 800 000
Lekkasje på vannforsyningsnettet	32 %	< 20 %	20 - 40 %	> 40 %
Drikkevannskvalitet	God	God	Mangelfull	Dårlig
Leveringsstabilitet i vannforsyningen. Ikke planlagte avbrudd	0,14 t per innb.	< 0,25 t per innb.	0,25 - 0,5 t per innb.	> 0,5 t per innb.
Leveringsstabilitet i vannforsyningen. Totale avbrudd	0,85 t per innb.	< 1 t per innb.	1 - 2 t per innb.	> 2 t per innb.
Tilknytningsprosent avløpsnett	92 %	> 91 %	91 %	< 91 %

Samfunnsmål 7 – Natur og miljø

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
Klima- og energiplan har oppdrag å finne styringsindikatorer (avventer plan)				
Andel kommunale kjøretøy med fornybar energi	15,0 %	> 20 %	10-20 %	< 10 %
Badevannskvaliteten gj.sn. av alle målinger	165	< 100	100-1 000	> 1 000
Innsamlet marint avfall, samlet inn av Skjærgårdstjenesten	10 000 kg	> 15 000 kg	14 000-15 000 kg	< 14 000 kg
Prosent materialgjenvunnet avfall i henteordningen	64 %	> 64 %	64-54 %	< 54 %
Matsvinn i kommunale institusjoner	49 000 kg	< 25 000 kg	25 000 kg -50 000 kg	> 50 000 kg

Samfunnsmål 8 - Kommuneorganisasjonen

Styringsindikator	Sist kjente status	Godkjent	Krever tiltak	Krever strakstiltak
10 faktor undersøkelsen - Mestringsorientert ledelse, faktor 5	4	> 4	3 - 4	< 3
10 faktor undersøkelsen - Mestringsklima, faktor 9	4,1	> 4	3 - 4	< 3
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	80,00 %	> 80 %	75 - 80 %	< 75 %
Sykefravær	7,05	< 7 %	7 - 9 %	> 9 %

2.3 Tiltak i kommuneplanens handlingsdel

Rådmannen har innarbeidet tiltakene i handlingsplanen så langt det er mulig innenfor kommunens økonomiske handlingsrom. Tiltakene er prioritert ut ifra behovsanalyser og politiske innspill. Tiltak merket grå er ikke innarbeidet i årets budsjett og økonomiplan.

Det fremgår av tabellen når det enkelte tiltak forventes iverksatt. Det er angitt beløp for hva tiltaket koster for det aktuelle år tiltaket er planlagt gjennomført. Der tiltaket er angitt med et budsjett lik 0, skal tiltaket gjennomføres med de ressurser kommunen har tilgjengelig innenfor det aktuelle området. Tabellen skiller mellom tiltak på drift og investering.

Hvert tiltak refererer til ett eller flere delmål i kommuneplanens samfunnsdel. Første siffer i hvert delmål viser hvilket av kommuneplanens åtte samfunnsmål delmålet hører inn under. I tillegg til referanse til målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel er det også referert til FNs bærekraftsmål.

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030.

FNs bærekraftsmål kan beskrives som verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det innebærer å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål, målene skal samlet sett gi en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Under er målene illustrert og listet opp med en kort utfyllende beskrivelse.

Mål	Kort beskrivelse av målet
1. Utrydde fattigdom	Utrydde alle former for fattigdom i hele verden
2. Utrydde sult	Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk
3. God helse	Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
4. God utdanning	Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheten for livslang læring for alle
5. Likestilling mellom kjønnene	Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling
6. Rent vann og gode sanitærforhold	Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle
7. Ren energi for alle	Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris for alle
8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst	Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

9. Innovasjon og infrastruktur	Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon
10. Mindre ulikhet	Redusere ulikhet i og mellom land
11. Bærekraftige byer og samfunn	Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige
12. Ansvarlig forbruk og produksjon	Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre
13. Stoppe klimaendringene	Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem
14. Liv under vann	Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling
15. Liv på land	Beskytte, gjenopprette og fremme bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold
16. Fred og rettferdighet	Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer
17. Samarbeid for å nå målene	Styrke gjennomføringsmidlene og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Tiltakstabellene er presentert i kapittel 6 på hver av sektorene.

2.5 Fokusområder

2.5.1 Bærekraftige byer og samfunn

Det er viktig å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Ønsket befolkningsutvikling gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Det kan føre til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø. Klimaendringer, globalisering, sosiale ulikheter, demografiendringer og den teknologiske utviklingen påvirker samfunnsutviklingen. Hvordan kommunen planlegger for og bidrar i utvikling av tettsteder kan bety mye for innbyggernes helse, hverdag, trygghet og tilhørighet, steders attraktivitet og næringsutvikling.

For å få økt befolkningsvekst og mer demografisk utjevning, er det et mål at førstegangsetablerere og barnefamilier etablerer seg i kommunen.

Færder er en kommune med over 3000 fritidsboliger. Eiere og brukere av fritidsboligene representerer både muligheter for lokalt næringsliv og utfordringer for kommunens infrastruktur og for kommunen som tjenesteyter.

For å lykkes med å redusere klimagassutslipp må det skapes et lavutslippssamfunn der utslippene er redusert og ressursene utnyttes på en bedre måte enn i dag. Dette krever gjennomgripende endringer i hvordan kommunen skal utvikles de neste årene.

Kommunen er avhengig av god og klimavennlig infrastruktur i de områdene som skal utvikles. Infrastruktur omfatter både sosial infrastruktur som skoler og helseinstitusjoner, og teknisk infrastruktur som veier, overvann- og flomtiltak, vann- og avløpsanlegg og renovasjon. Det er nødvendig med investeringer i årene fremover for å møte fremtiden.

Kommunens arealbruk skal bidra til å sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og ivareta et aktivt og levende landbruk. Færder kommune har et rikt naturmangfold, både på land og i vann. Det er mange truede og sårbare arter, prioriterte naturtyper og vernede områder som må tas vare på. Skjærgården er kanskje den mest ettertraktede i hele landet. I 2013 ble store deler av skjærgården og sjøområdene i Færder vernet som marin nasjonalpark.

Kommunen har en rik historie og et stort antall kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir identitet og særpreg, og må forvaltes på en bærekraftig og framtidsrettet måte. Færder kommune har verdifulle landbruksarealer med rik matjord og variert skog. Det skal arbeides for å unngå nedbygging av jordbruksarealer, og den unike kystlinjen med skjærgård og store sammenhengende friluftsområder skal sikres for fremtiden.

Klima- og miljøspørsmål opptar barn og unge i Færder kommune, som i landet og verden. Planperioden vil preges av barn og unges engasjement for klima og miljø

I kommunale og private barnehager i Færder lærer barna kildesortering og bidrar til å holde naturen ren. Gjenbruk, energisparing og energifornyng er viktige tema barna arbeider med. Barnehagen er opptatt av at barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold. Ved at barna lærer om naturen, har gode opplevelser i naturen blir de glade i naturen og gjennom dette, tar barn vare på naturen.

Alle skolene i Færder kommune vil denne planperioden arbeide etter flerfaglige periodeplaner som tar utgangspunkt i det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling. Konkret innhold vil være; plast og søppel til havs og på land, betydningen av personlig og kollektiv innsats for å holde lokalsamfunn og verden ren og kildesortere, gjenbruk, redusert forbruk, mindre forurensing og kortreist matproduksjon. Elevene vil forske i fornybar energi, energireduksjon og hvordan verden påvirkes av klimaendringene.

Kommuneplanens samfunnsdel angir kommunens overordnede målsettinger. Mål 1,3,6 og 7 angir kommunens egne målsettinger for å ivareta et bærekraftig samfunn i Færder kommune. Kommunens klimaplan vil bli ferdigstilt i 2020. Denne planen skal angi konkrete klimamål, tiltak og styringsindikatorer. Mål og tiltak fra denne planen vil bli implementert i kommunens handlingsdel, økonomiplan og budsjett fra 2021.

2.5.2 Stoppe Klimaendringene

Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt, og gir betydelige konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Å begrense temperaturøkningen på jorda krever omfattende endringer i de fleste samfunnssektorer. Klimautfordringen er globale, men må løses lokalt.

Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til at den globale oppvarmingen holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, og helst begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der lavutslippssamfunnet er beskrevet. Klimaloven har mål om at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 40 prosent lavere enn i 1990. For 2050 er målet at utslippene reduseres i størrelsesorden 80 til 95 prosent sammenlignet med 1990.

De største direkte utslippene av klimagasser i Færder kommune kommer fra transport. Sjøfarten, og spesielt passasjerskip som passerer langs kommunens farvann, er den største utslippskilden. Av de øvrige direkte utslippene, er veitrafikken den største kilden. Her utgjør personbiler hoved andelen.

De indirekte utslippene av klimagasser fra innbyggere, næringsliv og kommunen er flere ganger større enn de direkte utslippene. Indirekte utslipp oppstår utenfor kommunens grenser, og stammer fra en rekke ulike kilder. Produksjon og transport av materialer, mat og forbruksvarer, energiproduksjon og flyreiser er noen eksempler.

Færder kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning gir kommunene en sentral rolle i dette arbeidet. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene.

Kommunen må være forberedt på at klimaendringer vil påvirke store deler av samfunnet. Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer de negative konsekvensene av klimaendringene – og som utnytter de positive konsekvensene for natur og mennesker.

Kommuneplanens samfunnsdel angir kommunens overordnede målsettinger. Mål 6 og 7 angir kommunens egne målsettinger for å redusere klimaendringene. I tillegg er klima og miljø ett av seks gjennomgående hensyn som belyses i alle kapitler i samfunnsdelen. Kommuneplanens handlingsdel angir tiltak som ønskes gjennomført i den kommende fireårsperioden.

3. Økonomiplan 2020 – 2023 og budsjett 2020

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte. Det skal være midler til å dekke utgifter og oppgaver som er satt opp i planen. Økonomiplanen er 4-årig og skal revideres hvert år. I Færder kommune vedtas den sammen med kommuneplanens handlingsdel og årsbudsjett for kommende år. Kjente nye tiltak og endringer tilknyttet finans som følge av foreslåtte investeringer og øvrige forhold under finansområde er innarbeidet i økonomiplanperioden. Øvrige tall er videreført uten inflasjonsjusteringer.

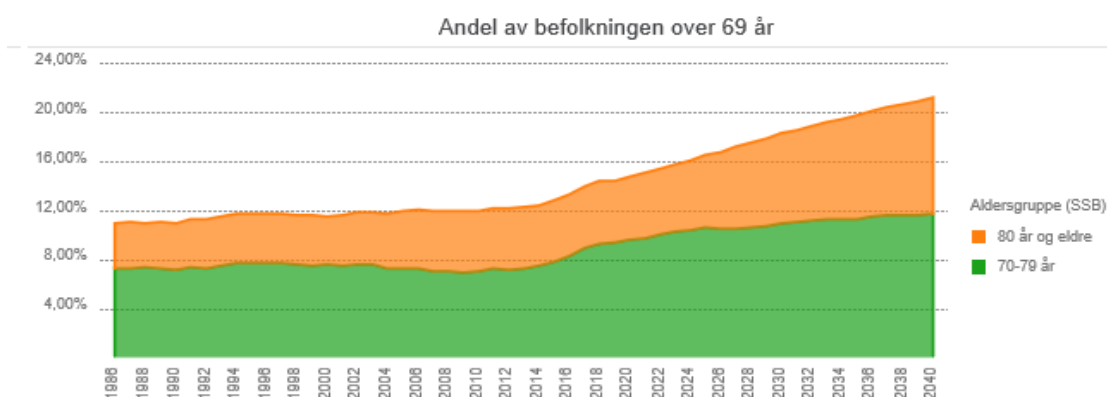
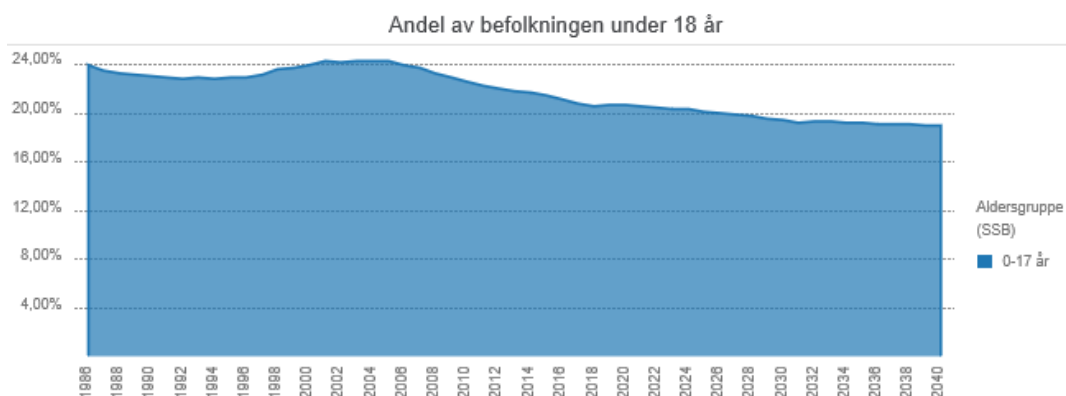
4. Demografi

Befolkningsutviklingen er sentral for økonomiplanleggingen i Færder kommune. Store etterkrigskull og lengre levealder gir demografiske endringer som påvirker aldersstrukturen. Befolkningsframskrivninger viser at økningen i de eldste aldersgruppene fortsetter utover denne planperioden.

Alder	Historisk			Nå	SSB fremskrevet, mellomalternativet (MMMM)			
	1990	2000	2010		2025	2030	2035	2040
0 år	270	275	223	260	226	232	230	227
1-5 år	1311	1537	1359	1282	1276	1313	1328	1312
6-12 år	1871	2502	2292	2309	2111	2031	2082	2115
13-15 år	900	906	1075	982	1034	968	917	947
16-19 år	1371	1125	1540	1331	1375	1361	1282	1254
20-44 år	7885	7954	7381	7248	7521	7675	7572	7350
45-66 år	5217	6346	7803	8394	8266	8056	7991	7966
67-79 år	2201	2505	2478	3502	4 082	4 348	4 588	4 753
80-89 år	753	820	1048	1094	1 390	1 831	2 156	2 384
90 år+	85	136	199	298	302	335	451	619

Sum	21864	24106	25398	26700	27583	28150	28597	28927
------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

1. januar 2019 var det registrert 26.700 personer bosatt i Færder kommune, en nedgang på 7 personer fra året før (negativ vekst på ca 0,1 %). Tilsvarende for Vestfold og landet som helhet i samme periode var positiv vekst henholdsvis 0,8 % og 0,6 %. Statistisk sentralbyrås befolkningsfremskrivning (MMMM-alternativet) frem mot 2040 viser at befolkningsveksten i Færder kommune forventes å være lav også fremover. Kommuneplanens samfunnsdel har en ambisjon om 1% befolkningsvekst årlig. Selv om det så langt kun har vært negativ vekst i 2018, har den faktiske utviklingen de siste årene har vært under kommuneplanens ambisjon.

Den demografiske utviklingen i Færder kommune forventes av SSBs hovedalternativ å gi økning i de eldste aldersgruppene og stabile tall med svak nedgang for de yngre aldersgruppene. I følge befolkningsframskrivningen reduseres antall barn i Færder kommunes barneskoler med 200 elever frem mot 2025. Antall barn i ungdomsskolealder og barnehagealder vil være relativt stabilt i forhold til dagens antall. Aldergruppen 67-89 år øker med 876 personer, mens antall innbyggere over 90 år forventes å være stabilt frem mot 2025. Dimensjoneringen av tilbud må tilpasses til forventet befolkningsutvikling.

5. Økonomi

5.1 Sunn økonomi – innføring av finansielle handlingsregler

Økonomien i Færder kommune blir utfordret som følge av forventet demografiutvikling, med færre yngre, økt antall eldre og strammere økonomiske rammer. Kommunestyret har vedtatt å innføre finansielle handlingsregler som skal

bidra til at kommunens samlede økonomi utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Dette er også i tråd med kravene i ny kommunelov.

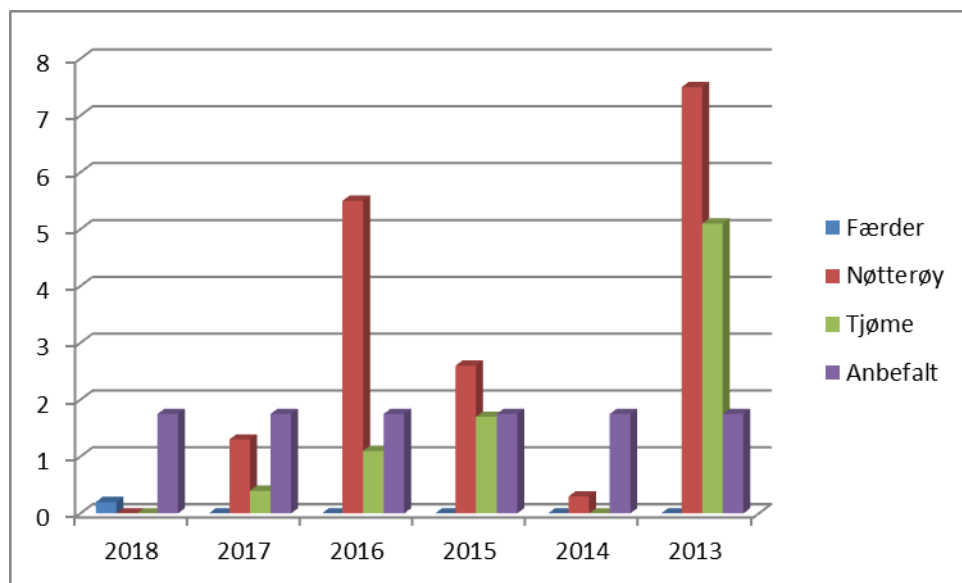
Finansielle handlingsregler

- Færder kommune skal ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha en fondsreserve (disposisjonsfond) som til enhver tid er på minimum 5 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha et "rentesikringsfond" som inngår i disposisjonsfondet som til enhver tid utgjør minimum 0,5 % av kommunens samlede lånegjeld, eksklusiv gjeld til Husbanken knyttet til ordningen med startlån og ubrukte lånemidler.
- Færder kommune skal ha en egenfinansiering av investeringer på minimum 15 % av ikke-rentable investeringer, korrigert for merverdiavgift.
- Færder kommune skal ha en gjeldsgrad tilknyttet ikke-rentable investeringer som maksimalt kan utgjøre 75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat

Færder kommunes årsbudsjetter har for 2018 og 2019 vært balansert med bruk av fondsmidler og et netto driftsresultat under målkravet. Redusert vekst i frie inntekter og et høyt investeringsnivå er faktorer som har bidratt til økt bruk av fondsmidler. Anslått vekst i frie inntekter for budsjettåret 2020 dekker ikke lønns og prisvekst ved dagens drift. Kommunens budsjett må balanseres med bruk av fondsmidler også for 2020. Denne bruken må reduseres for å ha en sunn og forsvarlig økonomisk drift.

Tabellen nedenfor viser historisk utvikling i kommunenes netto driftsresultater. Tabellen viser at kommunens netto driftsresultat er under målkravet på 1,75 % i 2017 og 2018. Resultatet er også synkende fra 2017 til 2018 i likhet med den nasjonale regnskapsutviklingen for kommuner.

Med redusert befolkningsvekst og en reduksjon i veksten i de frie inntektene innebærer dette at Færder kommune må gjøre endringer i drift for å klare målsettingen om 1,75 % netto driftsresultat. Kommunens kostnader må reduseres og/eller kommunens inntekter må økes. Kommunens største inntekter kommer i form av overføringer av

skatt og ramme og kan i mindre grad styres av kommunen på kort sikt. Kommunale gebyrsatser kan justeres der disse ligger under selvkostnivå, eller ikke er regulert av selvkostprinsippet. I tillegg må det vurderes andre inntektsmuligheter enn de som er benyttet hittil. Færder kommune har i 2020 eksistert i to år. Rådmannen anbefaler å gjennomføre en ekstern analyse av kommunens drift blant annet for å identifisere driftsmessige og andre forbedringsområder. Analysen gjennomføres i 2020 og legges til grunn for videre driftsforbedringer til budsjett 2021-2023.

Fondsreserve

Kommunens bufferfond er kommunens salderings- og reservefond. Per oktober 2019 utgjør dette fondet 96 mill. kr. I tillegg har Færder kommune frie fond tilknyttet avsetning for fremtidige premieavviksforpliktelser for pensjon, rentesikringsfond og andre fond knyttet til ulike satsningsområder. Færder kommunes samlede disposisjonsfond forventes å utgjøre ca. 290 mill. kr ved utgangen av 2019. Dette tilsvarer om lag 13 % av kommunens brutto driftsinntekter. Det er med dette en tilstrekkelig andel disposisjonsfond som gir trygghet og handlefrihet til å møte de utfordringer kommunen har den nærmeste fremtiden. Til tross for dette mener rådmannen det må gjennomføres driftsendringer for ikke å tømme fondene over tid.

Rentesikringsfond

Kommunens rentesikringsfond utgjør 23 mill. kr i 2019. Dette tilsvarer 1 % av gjeldsporteføljen eksklusiv lån til videreutlån. Rentesikringsfondet skal fungere som et sikringsfond dersom rentekostnader stiger raskere enn forventet. På denne måten sikrer man at ikke uventede endringer i rentemarkedet skal påvirke kommunens handlingsrom. Et rentesikringsfond skal bidra til å sikre stabile rammer for drift i kommunens primæroppgaver. I tillegg til rentesikringsfondet skal kommunen ha en andel lån med fast rente. Finansreglementet definerer handlingsrommet for andelen fast og flytende rente, samt regler for avsetninger til rentebufferfondet.

Egenfinansiering av investeringer

Gjennom salg av tomter og eiendommer er det bygget opp et investeringsfond som beløper seg til ca. 120 mill. kr i 2019. Det jobbes videre med ytterligere salg av tomter og områder. Disse salgsinntektene bidrar til å sikre kommunen egenfinansiering i fremtidige investeringer. For nye investeringer til budsjett 2020 foreslås det en egenfinansiering tilsvarende 50 mill. kr og i økonomiplanperioden utgjør den samlede egenfinansieringen til nye investeringer 116 mill. kr. Dette er i henhold til krav på egenfinansiering på 15 %. Planlagt investeringsnivå tilsier at kommunen må tilføre investeringsfondet midler i planperioden.

Gjeldsgrad

Kommunens lånegjeld som andel av driftsinntektene (gjeldsgraden) har steget som følge av investeringer i nye bygg og infrastruktur. Nye moderne bygninger og investeringer i teknologi skal gi grunnlag for gode tjenester til befolkningen og gjøre kommunen til en attraktiv arbeidsgiver. Samtidig må kommunens gjeldsvekst være forsvarlig slik at den ikke går på bekostning av kommunens fremtidige handlingsfrihet.

Per oktober 2019 utgjør Færder kommune sin gjeld tilknyttet ikke-rentable investeringer om lag 59 % av kommunens brutto driftsinntekter. Med de planlagte investeringene vil kommunen nærme seg sitt gjeldstak i 2021. Kommunens handlingsrom preges i stor grad av utviklingen i rentemarkedet. Økt rente gir et redusert handlingsrom i primærtjenester til kommunens innbyggere. Færder kommune er i dag en av kommunene med høyest gjeld i Telemark og Vestfold. Kommunens gjeldsvekst bør derfor reduseres.

5.2 Budsjettforutsetninger

Prisvekst 2,1 %

Lønnsvekst 3,6 %

Deflator 3,1 %

Pengemarkedsrente (Nibor) 1,99 % fallende til 1,90 %

5.3 Frie inntekter

Driftsrammer						
Færder kommune	Reg.bud 2019	Budsjett 2020	Endring 19-20	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skatt på inntekt og formue	-851 641 000	-881 561 000	-29 920 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Ordinært rammetilskudd	-634 796 000	-676 167 000	-41 371 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Sum skatt og rammetilskudd	-1 486 437 000	-1 557 728 000	-71 291 000	-1 576 431 903	-1 578 641 315	-1 580 856 251
Sum andre generelle tilskudd	-144 467 000	-125 448 000	19 019 000	-123 148 000	-123 148 000	-123 148 000
Investeringskompensasjon	-3 991 000	-4 140 000	-149 000	-4 140 000	-4 140 000	-4 140 000
Rentekompensasjon	-853 000	-1 188 000	-335 000	-1 188 000	-1 188 000	-1 188 000
Integreringstilskudd flyktninger	-40 323 000	-22 820 000	17 503 000	-22 820 000	-22 820 000	-22 820 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-99 300 000	-97 300 000	2 000 000	-95 000 000	-95 000 000	-95 000 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 630 904 000	-1 683 176 000	-52 272 000	-1 699 579 903	-1 701 789 315	-1 704 004 251

De frie inntektene, som består av skatt og rammetilskudd, er budsjettert med 1 558 mill. kr og utgjør en økning på 71 mil. kr i forhold til regulerte budsjetter 2019. Som følge av kommunesammenslåingen mottar Færder kommune et inndelingstilskudd på 14,1 mill. kr i 15 + 5 år, hvor det er en nedtrapping de siste 5 årene. Dette tilskuddet er inkludert i kommunens rammeinntekt. I tillegg mottar kommuner som slår seg sammen og har mer enn 9 000 innbyggere et regionsentertilskudd på kroner 5 mill. kr i 2020. Dette tilskuddet er også inkludert i kommunens rammeinntekt. I tillegg er enkelte øremerkede midler overført til kommunens rammeinntekter i 2020. Dette bidrar til en økt endring i rammeinntekten fra 2019 til 2020. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2020 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 1 prosent og en årslønnsvekst på 3,6 prosent fra 2019 til 2020.

Tidligere har kommunen hatt en forventning om en realvekst i frie inntekter på 0,75%. Basert på utvikling i demografitalleene siste to år og veksten i frie inntekter mener rådmannen at realvekstanslaget for perioden 2021-2023 bør nedjusteres. Rådmannen foreslår en realvekst på 0,25 % for den kommende økonomiplanperioden. En nedjustering av kommunens realvekst øker behovet for driftsendrende tiltak.

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattøren for kommuner og fylkeskommuner. Basert på målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 prosent av kommunenes samlede inntekter foreslår regjeringen at den kommunale skattøren for 2020 for personlige skattytere reduseres med 0,45 prosentenheter til 11,10 prosent.

Generelle statstilskudd

Investerings- og rentekompensasjon for omsorgsboliger, sykehjem, skoler og kirker er budsjettert etter beregninger fra Husbanken. Det er i budsjettet for integreringstilskudd lagt forutsetning om bosetting av 13 flyktninger hvorav 3 på familiegjenforeninger. Dette er en reduksjon fra budsjett 2019 på 13 bosettinger.

Kompensasjonsgraden for ressurskrevende tjenester er uendret, men innslagspunktet for refusjon økes til 1,41 mill. kr. Dette utgjør en økning utover deflator på kr. 50 000 per bruker, som gir en økt utgift på ca. 2,3 mill. kr for Færder kommune. Antall brukere i ordningen er økende og medfører økte kommunale egenandelskostnader. Det er også brukere som faller ut av ordningen som følge av aldersbegrensningen på 67 år. Samlet utgjør disse faktorene en økt kostnad som ikke dekkes av økningen i frie inntekter. Budsjettert inntekt for 2020 utgjør 97,3 mill.kr. Det er knyttet usikkerhet til faktisk inntektsnivå som følge av endringer i refusjonsgrunnlaget gjennom året.

5.4 Utgifter til lønn og pensjon

Lønn og sosiale utgifter er beregnet å utgjøre 1,37 mrd. kr i budsjett 2020. I statsbudsjettet er det anslått en lønnsvekst på 3,6 % i 2020. Overhenget fra 2019 er beregnet å utgjøre 1,3 %. Dette medfører et behov for avsetning til lønnsoppgjøret 2020 på 23 mill. kr inklusiv lønnsglidning og avsetning lønnsoppgjør kirkelig fellesråd.

Pensjonsutgiftene er beregnet til 20 % av lønnsutgiftene inklusiv AFP. For undervisningspersonalet, hvor Statens Pensjonskasse er pensjonsleverandør, beregnes pensjonspremien til 11,0 %.

Det foreslås bruk av premiefondsmidler med 19,4 mill. kr i 2020. Dette er tilsvarende nivå som for 2019 og 2018.

Amortisering/nedbetaling av tidligere års premieavvik er beregnet til 24,8 mill. kr. og utgjør en økning på 6 mill. kr fra 2019. Bruken av premiefondsmidler bidrar til lavere amortiseringskostnader og lavere premieavvik. I henhold til prognoser fra KLP og SPK forventes premieavviket for 2020 å utgjøre 71,6 mill. kr til inntekt. Denne inntekten skal utgiftsføres over de neste 7 årene og medfører en økt amortiseringskostnad i 2021. Premieavviket øker som følge av en økende differanse mellom beregnet pensjonskostnad og premieinnbetaling til pensjonsleverandør.

Veksten i frie inntekter til kommunene er redusert som følge av reduserte pensjonskostnader. Kommunenes innbetalinger er imidlertid økt og differansen mellom premieinnbetaling og pensjonskostnad utgjør en regnskapsmessig forpliktelse som det bør avsettes for i regnskapet. Reduserte overføringer fra staten medfører at kommunene ikke har fått overført midler til økte pensjonsinnbetalinger og avsetningsbehov.

5.5 Finansavkastning

Kommunens finansielle aktiva er plassert i bank. Renteinntektene er budsjettert med 13 mill. kr i 2020. Økt rentenivå og økt likviditet bidrar til økt renteinntekt første halvår 2020. Kommunens hovedbankavtale skal ut på anbud.

5.6 Fondsmidler

Færder sin fondsbeholdning er følgende per oktober 2019:

Fondsbeholdning	Beløp
Bundne driftsfond	25 198 000
Ubundne investeringsfond	121 370 000
Bundne investeringsfond	7 720 000
Disposisjonsfond	293 173 000
Sum fond	447 461 000

Bundne driftsfond knytter seg i hovedsak til prosjektmidler med eksterne føringer og krav til bruken av midlene. I tillegg føres kommunens selvkostfond på posten for bundne driftsfond.

Ubundne investeringsfond tilknyttes salg av eiendommer hvor midler er avsatt til bufferfond for investeringer.

Bundne investeringsfond tilknyttes i hovedsak avsatte midler for tilbakebetaling av innfridde videreutlån.

Disposisjonsfond er i hovedsak avsetning for skyldig premieavvik (122 mill. kr), opparbeidet bufferfond (96 mill. kr), rentebufferfond (23 mill. kr) samt øvrige fond vedtatt for konkrete forhold.

5.7 Investeringer

Det foreslås investeringer for til sammen 1 267 mill. kr i perioden 2020 – 2023; inkl. VAR- områdene med 352 mill. kr – jfr. oversikten som viser investeringsrammene, kapittel 10.2.

Investeringene planlegges finansiert slik (tall i hele tusen):

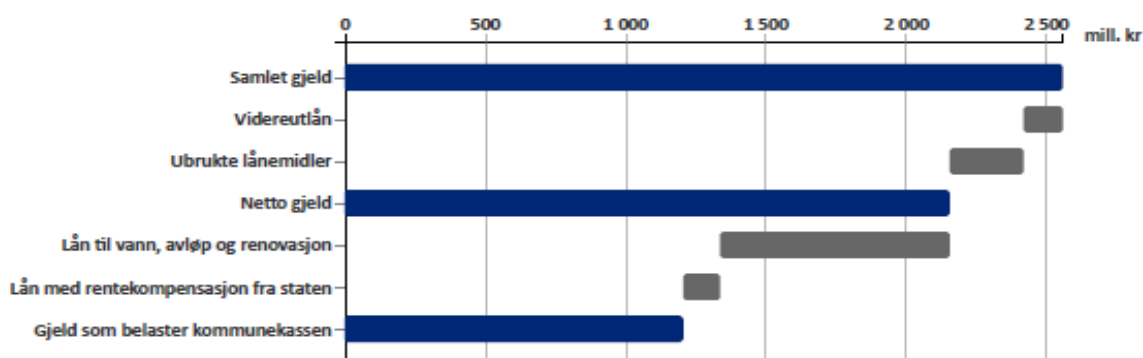
	2020	2021	2022	2023
Merverdiavgift	91 294	48 400	11 340	11 340
Nye lån	393 374	277 800	152 560	148 560
Tilskudd	38 500	0	0	0
Fond	53 700	26 200	5 200	5 200
Overføring fra drift	6 633	6 800	7 000	7 200
Sum samlet finansiering	583 501	359 200	176 100	172 300

Bruk av lån utgjør den største finansieringskilden med til sammen 952 mill. kr. Korrigert for lån til VAR- områdene øker lånene med 600 mill. kr. Avdragsbetalinger i samme periode er beregnet til 456 mill. kr.

Innføring av handlingsregel tilknyttet krav om 15 % egenfinansiering i nye investeringer medfører et behov for 116 mill. kr i egenkapital i budsjettperioden. Saldo på kommunens bufferfond for investeringer utgjør 120 mill. kr. Planlagte salg i perioden vil sikre at kommunen har tilstrekkelig egenfinansiering til nye investeringer i økonomiplanperioden.

5.8 Lånegjeld og avdrag

Sammensetning av gjeldsporteføljen:

Per 2. tertial 2019 har kommunen 2,2 mrd. i netto lånegjeld. Netto lånegjeld er gjeld fratrasket ubrukte lånemidler og lån til videreutlån. Trekker man fra gjeld som dekkes av gebyrområdet (VAR) og rentekompensasjonsordninger, er gjelden som belastes kommunen 1,2 mrd. kr. som utgjør om lag 45 000 kroner per innbygger.

Med de foreslåtte låneopptak og avdragsbetalinger vil netto lånegjeld øke til 3,1 mrd. kr ved utgangen av 2023 (inkl. VAR- områdene). Det tilsvarer ca. kr 114 400 pr innbygger. Gjeld som belaster kommunekassen utgjør 1,7 mrd. kr som gir kr 62 600 i gjeld per innbygger.

5.9 Renter

Forslag til budsjetterenter for perioden 2020-2023 baserer seg på anslag fra Norges bank sin pengepolitiske rapport 3/19

ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2020	1,59	0,40	1,99	2,59	1,80	0,6	2,40
2021	1,58	0,40	1,98	2,58	1,68	0,6	2,28
2022	1,54	0,40	1,94	2,54	1,60	0,6	2,20
2023	1,50	0,40	1,90	2,50	1,55	0,6	2,15

Budsjetterte renteutgifter for 2020 utgjør en gjennomsnittlig rente på 2,45 % for hele låneporteføljen. Budsjetterte renteutgifter er beregnet utfra gjeldende lånebetingelser for gjeldsporteføljen. Flytende rente er budsjettert med 2,4 %. Markedet forventer en rentenedgang i 2020. For resterende planperiode er det brukt anslag fra Norges bank med et påslag på 0,5 %.

Færder kommune har følgende fordeling av lån mellom fast og flytende rente

Fordeling låneportefølje (mill. kr)	Beløp	%
Andel lån med fast rente	873	40 %
Andel lån med flytende rente	1 284	60 %
Netto gjeld	2 157	

Fordeling låneportefølje (mill. kr)	Beløp	%
Andel lån med fast rente	873	72 %
Andel lån med flytende rente	334	28 %
Gjeld som belaster kommunekassen	1 207	

I henhold til finansreglementet skal andelen fast og flytende rente til en hver tid ligge mellom 15 % og 75 %. I en periode med historisk lave rentebetingelser på fastrentelån har kommunen vektet seg opp i andelen fastrentelån. Låneporteføljen er med dette i mindre grad utsatt for rentehevinger i den kommende budsjettperioden. Lån med flytende rente er i hovedsak tilknyttet lån med rentedekning (selvkostområdet) slik at økte renter vil gi økte inntekter som skal kompensere for renteøkninger.

5.10 Omstillingsbehov i planperioden

I økonomiplanen 2019-2022 er det et driftsforbedringsbehov tilsvarende 41 mill. kr for budsjettåret 2020. Forslag til inndekning ble behandlet i K.sak 19/057 i juni og er innarbeidet i budsjettforslaget.

Bruk av overskudd fra 2018 18,45 mill. kr

Driftsjusteringer i sektorene 22,55 mill. kr

Statsbudsjettet for 2020 foreslår en lavere vekst i kommunenes frie inntekter enn tidligere år. Dette øker omstillingsbehovet. Samlet foreslår rådmannen 30 mill. kr i driftsendringer på sektorene for 2020. Som følge av demografiendringene i kommunen, statlige føringer, normer og lovkrav foreslår rådmannen også en styrking av sektorene på 18,5 mill. kr slik at netto endring i sektorene beløper seg til 11,5 mill. kr.

I tillegg til foreslåtte innsparinger i sektorene, foreslår rådmannen å utsette enkelte større investeringsprosjekter, samt å redusere faste rammebevilgninger til rehabilitering og boligfornyning. Foreslåtte tiltak reduserer lånebehovet i 2020 med om lag 70 mill. kr og gir en innsparing på renter og avdragsutgifter som belastes av driftsbudsjettet.

I økonomiplanperioden mener rådmannen at det er behov for å gjennomføre ytterligere omstillingstiltak. Regjeringen har varslet strammere rammer for kommunesektoren i tiden fremover. Som følge av et høyt ambisjonsnivå for investeringer i planperioden er det et videre behov for omstilling med 90 mill. kr.

Deler av omstillingsbehovet mener rådmannen bør dekkes ved å øke kommunens inntekter. Eiendomsskatt bør utredes som et alternativ for å dekke økte utgifter til renter og avdrag ved investeringer. Dette vil kunne sikre en bærekraftig økonomisk utvikling. 88 % av kommunene i Norge har etablert eiendomsskatt og denne andelen anslås å være økende i de kommende årene som følge av endringer i kommunenes økonomiske rammebetingelser.

Færder kommune har eksistert som kommune i 2 år. Rådmannen ønsker å gjennomføre en ekstern analyse av kommunens virksomhet med fokus på utvikling i tjenester, økonomi, næringsliv og bostedsattraktivitet.

Analysen vil danne grunnlag for det videre arbeidet med omstilling av Færder kommune. Det forventes ikke at hele omstillingsbehovet kan løses ved en effektivisering av tjenesteområdene da driften i store deler av kommunen er styrt ved statlige normer og føringer.

5.11 Omstillingsmidler

Færder kommune har mottatt 27 mill. kr i tilskudd fra kommunal og moderniseringsdepartementet til dekning av kostnader tilknyttet arbeidet med kommunesammenslåingen. I tillegg har kommunen mottatt 5 mill. kr til øremerket tilskudd til infrastrukturtiltak og 2,4 mill. kr i regionsentertilskudd i 2017. I 2018 har Færder kommune mottatt 20,5 mill. kr i reformstøtte til dekning av ekstra kostnader ved sammenslåing.

Regulert budsjett 2019 tilsier at kommunen skal ha 4 mill. kr igjen av disse omstillingsmidlene til 2020. I 2020 foreslås det å videreføre finansiering av 2 stillinger til byggesaksbehandling av omstillingsmidler. Resterende omstillingsmidler beløpende til 2 mill. kr foreslås benyttet til å saldere budsjettforslag 2020. Mottatte omstillingsmidler i forbindelse med kommunesammenslåingen mellom Nøtterøy og Tjøme vil med dette være brukt opp i 2020.

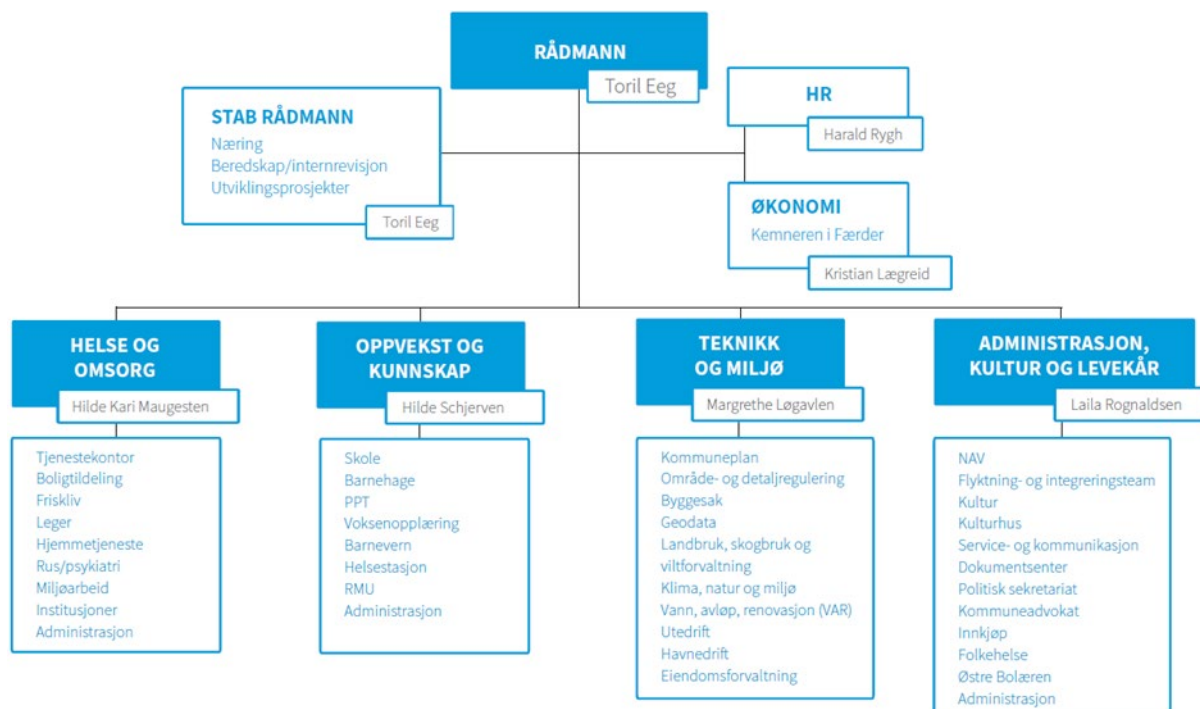

6. Sektorenes driftsrammer

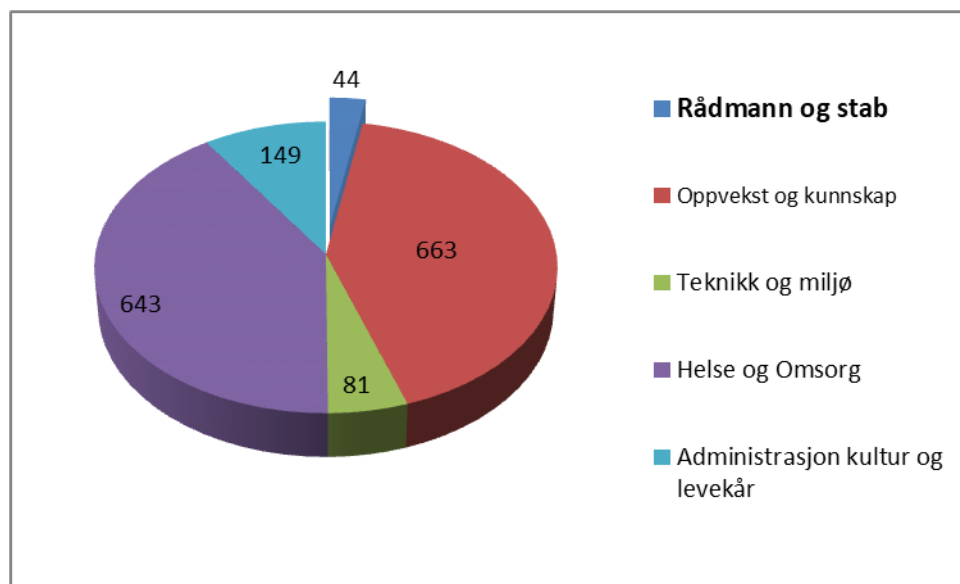
6.1 Rådmann og stab

6.1.1 Organisasjonskart Rådmann og stab

6.1.2 Budsjettrammer og fordeling

Rådmann og stab		Beløp
Rådmann		7 558
HR		14 040
Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder		14 741
Politikere		7 192
Sum		43 531

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.1.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Rådmann og stab	Økonomiplan				
	B2019	2020	2021	2022	2023
Lønnsutgifter	41 224	40 267	38 337	38 337	38 337
Øvrige utgifter	9 836	6 639	6 124	5 964	6 124
Inntekter	-4 792	-3 375	-3 375	-3 375	-3 375
Netto utgift	46 268	43 531	41 086	40 926	41 086

Avstemming budsjettendringer	Beløp
Budsjett 2019	46 268
Budsjett 2020	43 531
Endring	-2 737
Endring i basisbudsjett	-1 586
Driftsreduksjoner	-1 864
Nye driftstiltak	713
Sum	-2 737

Budsjett 2020 utgjør 43,5 mill. kr. Sammenlignet med budsjett 2019 er det for 2020 en økning i netto utgifter med 2,7 mill. kr. Endringer i basis utgjør en økning på 1,6 mill. kr, driftsreduksjoner på 1,9 mill. kr og nye tiltak 0,7 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2019 er budsjett før vedtatt endring av 2. tertial.

6.1.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2020 og endret pensjonspremie	944	944	944	944
Rådmann				
Jubilanter	-160	0	-160	0
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg				
Politikeropplæring	120	0	0	0
HR				
Stilling ovf til Helsestasjonen	-153	-153	-153	-153
Lisenser og kurs	298	298	298	298
Tilretteleggingstilskudd og tilskudd for gravidoppfølging	130	130	130	130
Bedriftshelsetjenesten	-120	-120	-120	-120
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder				
Gebyrinntekter	-200	-200	-200	-200
Business Intelligence (BI)	150	150	150	150
Kemneren overføres til Skatteetaten	-2 595	-4 608	-4 608	-4 608
Sum	-1 586	-3 559	-3 719	-3 559

Negative tall er økte inntekter eller reduserte kostnader

Rådmann

Jubilantmiddag avholdes hvert 2. år. Midler til jublantmiddag utgjør 0,16 mill. kr og foreslås derfor ikke videreført i 2020.

Politikere

Det foreslås å sette av 0,12 mill. kr til politikeropplæring.

HR-avdeling

Stilling som jordmor overføres fra HR til Helsestasjonen med 0,15 mill. kr. Utgifter til timeregistrering- og personalstyringsverktøyet Visma GAT er tidligere finansiert av omstillingsmidler. For 2020 inngår Visma GAT i den ordinære driften og utgjør sammen med økte kurskostnader 0,3 mill. kr. Med den nye inkluderende arbeidslivs-avtalen (IA-avtale) er forebyggings- og tilretteleggingstilskudd til gravide avviklet fra 1. januar 2019. Dette medfører en mindreinntekt i 2020 på 0,13 mill. kr. Lavere kostnader til bedriftshelsetjeneste gjør at budsjett foreslås redusert med 0,12 mill. kr.

Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder

Gebyrinntekter foreslås økt med 0,2 mill. kr. Økte lisenskostnader til Business intelligence (BI) som er et økonomisk styringsverktøy for virksomhetsledere i Færder kommune utgjør 0,15 mill. kr. I statsbudsjettet foreslås kemnerfunksjonen overført fra kommune til stat med virkning fra 1. juni 2020. Dette medfører en nettoreduksjon på 2,6 mill. kr. Justeringen hensyntar ett årsverk som tilbakeføres til økonomiseksjonen for oppfølging av kommunale krav.

6.1.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Driftsreduksjoner, jfr. K.sak 057/19				
Rådmann				
Spesialrådgiver	-781	-548	-548	-548
Utleie ansatt til Borgheim Sentrumsbygg AS	757	757	757	757
Politikere				
Midler til formannskapets disposisjon	-500	-500	-500	-500
Andre driftskostnader	-45	-45	-45	-45
HR				
Rådgiver	-750	-1 245	-1 245	-1 245
Møtemat og kontorkostnader	-56	-56	-56	-56
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder				
Halvårseffekt 0,5 årsverk	-150	-300	-300	-300
Kontorkostnader	-89	-89	-89	-89
Overtid	-30	-30	-30	-30
Sum	-1 644	-2 056	-2 056	-2 056
Driftsreduksjoner ifm budsjettprosessen				
Rådmann				
Barnas Færderfestival	-100	-100	-100	-100
Politikere				
Annonsering av politiske møter	-100	-100	-100	-100
Ordførerens midler	-20	-20	-20	-20
Sum	-220	-220	-220	-220
Sum total	-1 864	-2 276	-2 276	-2 276

Rådmann

Iht. K.sak 057/19 er midler til stilling som spesialrådgiver redusert med 0,8 mill. kr som følge av naturlig avgang. Samtidig medfører avvikling av stillingen et bortfall av inntekter iht. avtale med Borgheim Sentrumsbygg AS på 0,8 mill. kr. Midler til Barnas Færderfestival på 0,1 mill. kr foreslås ikke videreført.

Politikere

Midler til formannskapets disposisjon videreføres ikke med 0,5 mill. kr og kontorkostnader foreslås redusert med kr 45 000 iht. K.sak 057/19. Det foreslås å øke synligheten av politiske møter og kunngjøringer på kommunens hjemmeside og kommunikasjonskanaler som Facebook og samtidig redusere annonsering i media med 0,1 mill. kr. Ordførerens driftsbudsjett foreslås redusert med kr 20 000.

HR

Iht. K.sak 057/19 er midler til stilling som rådgiver redusert med 0,75 mill. kr. Det foreslås videre å redusere innkjøp av mat til ledermøter og kontorkostnader med kr 56 000.

Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder

Iht. K.sak 057/19 er midler til stilling som konsulent redusert med 0,15 mill. kr. Kontorkostnader og overtid foreslås redusert med hhv kr 89 000 og 30 000.

6.1.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Rådmann				
Grunderhuset Hi5	350	450	450	450
Nasjonalparkforvaltning	63	63	63	63
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg				
Ipads	200	0	0	0
HR				
Videre utrulling GAT	100	150	150	150
Sum	713	663	663	663

Rådmann

Det foreslås å øke kommunens tilskudd til Grunderhuset Hi5 med 0,35 mill. kr. Midlene er til ansettelse av daglig leder. Det foreslås videre å øke budsjett med kr 63 000 til kommunens nasjonalparkforvaltning, reiseliv og informasjonstavler.

Politikere

Det foreslås å kjøpe inn Ipads til politikere for 0,2 mill. kr.

HR

Det foreslås å innlemme barnevernstjenesten i timeregistreringssystemet GAT til en kostnad på 0,1 mill. kr. Tiltaket vil medføre redusert manuelt arbeid ved lønnskjøringer og redusert risiko ved feilregistreringer.

6.1.7 Handlingsplan

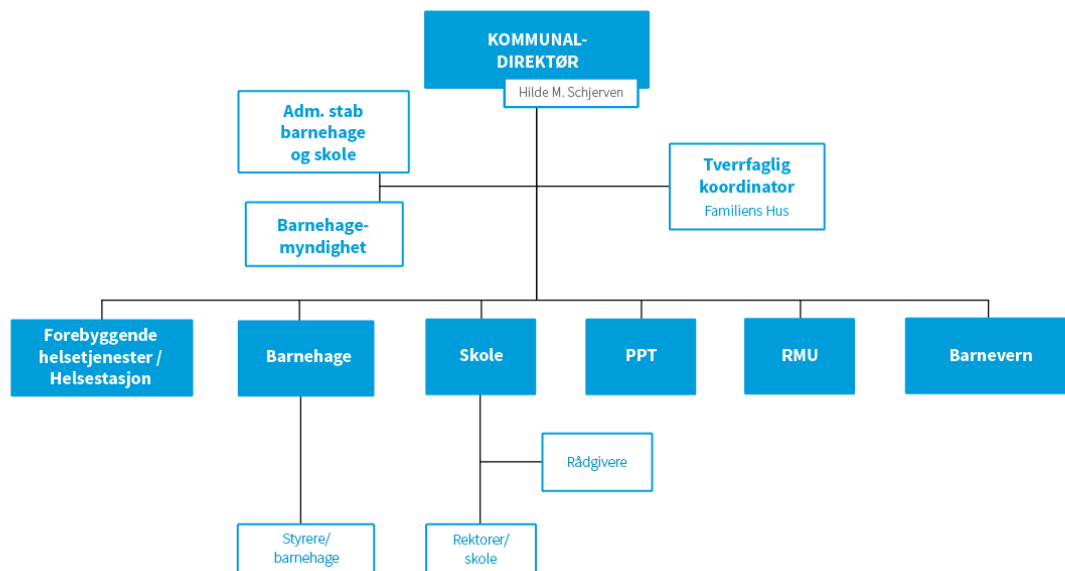
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

FNs bærekraftsmål								
Nr	Delmål	Tiltak	Drift/ Invest	2020	2021	2022	2023	
		Rådmann						
101	1.3, 1.7, 2.5	9	Grunderhuset Hi5 - Fast stilling daglig leder Færder sin andel	Drift	350	450	450	
		Politikere						
102	8.1, 8.4		iPad folkevalgte m/programvare	Drift	200			
		Økonomiseksjonen						
103	8.3,2.2,2.3		Digitalt økonomiplanverktøy - Videre digitalisering innenfor ledelse og økonomisk styring	Drift		170	150	
		HR						
104	8.3, 8.4		Videre utrulling GAT, flere lisenser	Drift	100	150	150	
105	8.3,8.1	9	Samarbeid med Universitetet i Sør-Norge - Masterprogram hvor student jobber ute i praksis i 2 år, med analyser innenfor utvalgte områder	Drift		225	225	
106	8.4	9	Web-portal, Robot	Drift		110	90	
Drift					650	1 105	1 065	
Investering					-	-	-	

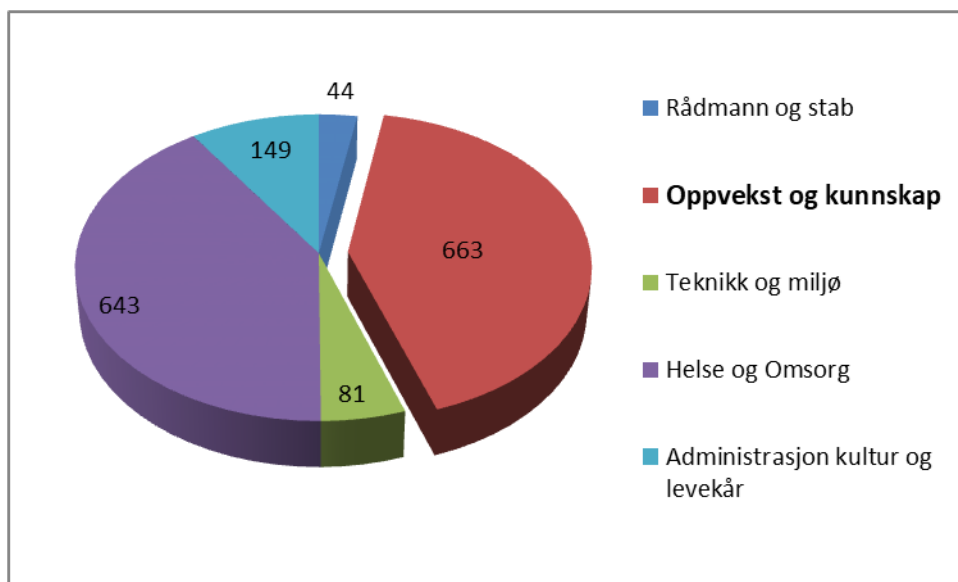
6.2 Oppvekst- og kunnskapssektor

6.2.1 Organisasjonskart oppvekst og kunnskap

6.2.2 Budsjettrammer og fordeling

Oppvekst og kunnskap	Beløp
Kommunaldirektør	17 426
Skoler	299 215
Kommunale barnehager	96 211
Private barnehager	120 700
PP-tjenesten	11 421
Barnevernstjenesten	48 209
Forebyggende helsetjenester	21 157
Fritid Færder	2 611
RMU	46 081
Sum	663 031

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.2.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Økonomiplan					
Oppvekst og kunnskap	2019	2020	2021	2022	2023
Lønnsutgifter	576 665	579 337	577 479	577 479	577 479
Øvrige utgifter	225 525	221 218	221 218	221 218	221 218
Inntekter	-158 790	-137 524	-137 524	-137 524	-137 524
Netto utgift	643 400	663 031	661 173	661 173	661 173

Avstemming budsjettendringer	Beløp
Budsjett 2019	643 400
Budsjett 2020	663 031
Endring	19 631
Endringer i basisbudsjett	23 873
Driftsreduksjoner	-9 192
Nye driftstiltak	4 950
Sum	19 631

Budsjett 2020 utgjør 663 mill. kr. Sammenlignet med 2019 er det en økning i netto utgifter med 19,6 mill. kr. Endringer i basis utgjør 23,9 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør 9,2 mill. kr og nye driftstiltak utgjør 5 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2019 er budsjett før vedtatte endringer i 2. tertial-saken.

6.2.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2020 og endret pensjonspremie	7 690	7 690	7 690	7 690
Kommunaldirektør og stab				
Lisenser skolene og barnehagene	430	430	430	430
Redusert oppholdsbetaling SFO for lavinntektsfamilier	800	800	800	800
Skyss barnehage- og skolebarn	1 040	1 040	1 040	1 040
Aulerød barnehage	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Refusjon gjesteelever	-400	-400	-400	-400
OU-midler lærlinger	-300	-300	-300	-300
Skoler				
Fagleder skole - økning 0,5 årsverk	490	490	490	490
Grunnskoleopplæring/spesialundervisning Tønsberg voksenopplæring	200	200	200	200
Spesielle undervisningstiltak andre kommuner og private skoler	-500	-500	-500	-500
Redusert refusjon for Husøyelever	370	370	370	370
Økt brukerbetaling SFO, justering for deflator	-870	-870	-870	-870
Brukerbetaling SFO, nedgang antall elever	1 430	1 430	1 430	1 430
Endringer fra skoleåret 2019/2020	300	300	300	300
Tilskudd økt lærertetthet innlemmet i rammeoverføring	6 250	6 250	6 250	6 250
Tilskudd leirskole innlemmet i rammeoverføring	200	200	200	200
Kommunale barnehager				
Redusert oppholdsbetaling for lavinntektsfamilier	-400	-400	-400	-400
Søskenmoderasjon - økt anslag	100	100	100	100
Nytt barnehageår fra august 2019 - effekt lønnsutgifter i 2020	450	450	450	450
Redusert refusjon fra andre kommuner for barn med særskilt tilrettelegging	200	200	200	200
Økte satser oppholdsbetaling	-760	-760	-760	-760
Redusert anslag refusjon sykkelønn	520	520	520	520
Tilskudd for barn med særskilt tilrettelegging	-430			
Private barnehager				
Økt driftstilskudd	406	406	406	406
Refusjon for barnehageplasser i andre kommuner	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Refusjon for barnehageplasser fra andre kommuner	500	500	500	500
Redusert oppholdsbetaling for lavinntektsfamilier	900	900	900	900
Søskenmoderasjon - økt anslag	200	200	200	200
Tilskudd tiltak barn med særskilt tilrettelegging	575	575	575	575
PP-tjenesten				
Økte utgifter lisenser	50	50	50	50
Bortfall fondsfinansiering 1 årsverk	855	855	855	855
Trekpliktig kjøregodtgjørelse	57	57	57	57
Barnevernstjenesten				
Økning godtgjørelser og utgiftsdekning fosterhjem/vertsfamilier	460	460	460	460
Økt anslag refusjon sykkelønn	-300	-300	-300	-300
Økte utgifter enslige mindreårige flyktninger	560	560	560	560
Økning kjøp av tjenester og bidrag	480	480	480	480
Redusert avsetning fond statlig barnevern	-200	-200	-200	-200
Økt anslag styrkningsmidler	-100	-100	-100	-100
Økt tilskudd statlig barnevern	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Forebyggende helsetjenester				
0,2 årsverk overført fra HR	160	160	160	160
Bortfall fondsfinansiering 2 årsverk	1 520	1 520	1 520	1 520
Bortfall tilskudd psykolog	80	80	80	80
Reduksjon bruk av fond styrkningsmidler	340	340	340	340
RMU				
Reduksjon tillegg fastlønn	-2 450	-2 450	-2 450	-2 450
Økning husleie	350	350	350	350
Redusert anslag tilskudd enslige mindreårige flyktninger	13 200	13 200	13 200	13 200
Reduserte utgifter enslige mindreårige flyktninger	-7 280	-7 280	-7 280	-7 280
Sum total	23 873	26 324	26 325	26 326

Negative tall er økte inntekter eller reduserte kostnader

Kommunaldirektør og stab

Avgifter, gebyrer og lisenser til bruk i skoler og barnehager foreslås økt med 0,43 mill. kr.

I Statsbudsjettet er det foreslått en nasjonal moderasjonsordning i SFO med inntektsgradert foreldrebetaling på maksimalt 6 % av samlet inntekt i husholdningen på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Færder kommune har allerede innført denne ordningen for 1. til 4. trinn, og ordningen videreføres i 2020. Regjeringen foreslår også gratis SFO for barn med spesielle behov på 5. til 7. trinn fra 2020/2021. Samlet for 1. til 7. trinn er det budsjettet med 2,3 mill. kr, en økning på 0,8 mill.

Utgifter til skyss for barnehage- og skolebarn foreslås økt med 1,04 mill. kr til 7,9 mill. kr. Kommunen har blant annet utgifter knyttet til barn under skolepliktig alder med behov for spesialpedagogisk hjelp og når en elev har undervisning på en annen skole enn nærskolen.

I Aulerød barnehage for hørselshemmede er det innneværende barnehageår 1 barn fra Færder kommune. Fra neste barnehageår er dette barnet skolestarter, og det er ikke budsjettet med nye barn fra kommunen. Budsjettet foreslås nedjustert med 1,1 mill. kr.

Refusjon for undervisning av elever fra andre kommuner foreslås justert opp med 0,4 mill. kr til 8,9 mill. kr.

For lærlingeordningen er det søkt Kommunenes Sentralforbund om ekstra midler. Kommunen har mottatt tilsagn om midler som gjør at budsjettanslaget kan økes med 0,3 mill. kr til 0,7 mill. kr.

Skoler

I stab for skole er det foreslått en økning på 0,5 årsverk til kompetansetiltak for skolene.

Grunnskoleundervisningen ved Tønsberg voksenopplæring videreføres i 2020 med et anslag på 50 elever. Budsjettposten foreslås økt med 0,2 mill. kr til 7,9 mill. kr, inkludert spesialundervisningen.

Refusjon av utgifter til spesielle undervisningstiltak for elever fra Færder i andre kommuner og ved private skoler foreslås redusert med 0,5 mill. kr til 6,5 mill. kr.

Beregnet refusjon fra Tønsberg kommune for elevene fra Husøy er redusert med 0,37 mill. kr til 8,4 mill. kr som en følge av lavere elevtall.

Satsene for foreldrebetaling i SFO er foreslått prisjustert i henhold til lønnsveksten lagt til grunn i statsbudsjettet med 3,6 %. Dette utgjør 0,87 mill. kr. Antall elever i SFO er redusert både som en følge av at det er færre elever i barneskolen skoleåret 2019/2020, men også fordi en del elever normalt slutter i løpet av våren. Budsjettet for brukerbetaling SFO er foreslått redusert med 1,43 mill. kr.

I henhold til 2. tertial 2019 ble det foreslått justert for endringer i bemanning for nytt skoleår 2019/2020. Den samlede effekten utgjør en økning på 0,79 årsverk. Antall pedagoger har økt med 6,8 årsverk blant annet som en

følge av pedagognormen. Øvrige stillinger er redusert med totalt 6 årsverk. Antall elever er redusert fra 2018 til 2019, og forventes å bli ytterligere redusert fra og med skoleåret 2019/2020. Kommunen har fram til 2019 mottatt øremerkede midler knyttet til lærernormen. Fra 2020 foreslår regjeringen å innlemme tilskuddet i rammeoverføringen til kommunen. Beløpet utgjorde i 2019 6,25 mill. kr. Tilskuddet til leirskole foreslås også innlemmet i rammeoverføringen til kommunen, beregnet til 0,2 mill. kr.

Kommunale barnehager

Ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier med maksimalt 6 % av samlet inntekt i husholdningen er i budsjettet ut fra behov nedjustert med 0,4 mill. kr til 2,5 mill. kr.

Anslaget for søskenmoderasjon foreslås økt med 0,1 mill. kr til 1 mill. kr. Det gis 30 % moderasjon i oppholdsbetaling for barn nr. 2 og 50 % moderasjon for øvrige barn.

Fra barnehageåret 2019/2020 er antall plasser justert med grunnlag i bemanningsnormen i barnehage. Effekten av dette foreslås innarbeidet i budsjettet med 0,45 mill. kr.

Refusjon fra andre kommuner for barn med særskilt tilretteleggingsbehov bortfaller i 2020. Beløpet utgjør 0,2 mill. kr.

Satsen for oppholdsbetaling i barnehage øker fra kr 3 040 til kr 3 135 pr. mnd. fra 1. januar. Økningen foreslås innarbeidet i budsjettforslaget med 0,76 mill. kr. Satsen for kostpenger foreslås økt fra kr 321 til kr 331 pr. mnd. fra 1. august.

Refusjon sykelønn er budsjettet med 0,52 mill. kr i 2019. Det foreslås å ikke videreføre beløpet i 2020.

Kommunen mottar ekstratilskudd for ett barn med funksjonsnedsettelse. Tilskuddet dekker barnehagens utgifter til assistent og pedagog ut barnehageåret med 0,43 mill. kr.

Private barnehager

Satsene for det ordinære tilskuddet øker med 3,4 % i 2020, basert på regnskapet for de kommunale barnehagene for 2018. Tilskuddet til de private barnehagene er beregnet å øke med 0,4 mill. kr, Økningen i kroner er lavere enn 3,4% fordi tilskuddet til pedagogisk bemanning (nasjonale satser) bortfaller og fordi kapitaltilskuddet (nasjonale satser) reduseres for flere av barnehagene. Driftstilskuddet utgjør etter dette 107,6 mill. kr.

Kommunen har færre barn med plass i andre kommuners barnehager enn tidligere, og budsjettet refusjon for disse plassene foreslås redusert med 1,2 mill. kr. Samtidig har andre kommuner også færre barn med plass i barnehagene i Færder kommune, slik at refusjon for disse plassene foreslås redusert med 0,5 mill. kr.

Ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier med maksimalt 6 % av samlet inntekt i husholdningen er i budsjettet foreslått oppjustert med 0,9 mill. kr til 1,9 mill. kr. Grensene som angir minstekravene for inntektsgradert betaling er justert.

Anslaget for søskenmoderasjon foreslås økt med 0,2 mill. kr til 1,1 mill. kr. Det gis 30 % moderasjon i oppholdsbetaling for barn nr. 2 og 50 % moderasjon for øvrige barn.

De private barnehagene mottar tilskudd til stillinger for barn med særskilt tilretteleggingsbehov, til sammen 22 årsverk. Beløpet er foreslått økt med 0,575 mill. kr til 11,65 mill. kr.

PP-tjenesten

Virksomheten har økte lisensutgifter til nytt fagsystem og budsjettet foreslås økt med 50 000. Trekkpliktig kjøregodtgjørelse er foreslått innarbeidet med kr 57 000.

1 årsverk er i 2019 blitt finansiert med midler fra forsøksordningen med statlig finansiering av barnevernets oppgaver. Denne finansieringen foreslås ikke videreført. Utgifter til årsverket foreslås innarbeidet i ordinært driftsbudsjett med 0,85 mill. kr i 2020.

Barnevernstjenesten

Det er behov for økte midler til godtgjørelser og utgiftsdekning i fosterhjem og vertsfamilier med 0,46 mill. kr til 14,7 mill. kr. Det er videre forutsatt å øke kjøp av tjenester og bidrag, til sammen 0,48 mill. kr til 22,8 mill. kr. Statlige styrkningsmidler knyttet til finansiering av 4,5 årsverk videreføres og foreslås økt med 0,1 mill. kr til 4,1 mill. kr. Tilskudd til prosjekt statlig barnevern øker med 1 mill. kr til 30,5 mill. kr i 2020. Netto avsetning og bruk av statlig barnevernsfond foreslås redusert med 0,2 mill. kr.

Antall enslige mindreårige flyktninger i fosterhjem og vertsfamilier øker og budsjettet foreslås økt med 0,56 mill. kr til 9,6 mill. kr. Budsjett for refusjon sykelønn er foreslått økt med 0,3 til 0,6 mill. kr.

Forebyggende helsetjenester

0,2 årsverk jordmor overføres fra HR-avdelingen tilsvarende kr 160 000. Statlig tilskudd til psykolog opphører fra 2020. Kr 80 000 er restbeløpet mottatt i 2019. Opparbeidede fondsmidler ble benyttet i 2019, og årsverket foreslås finansiert av kommunale midler fra 2020. Det samme er tilfelle for ytterligere ett årsverk som i 2019 er blitt finansiert med fondsmidler. Samlet beløp for 2 årsverk utgjør 1,52 mill. kr.

Ordningen med statlige styrkningsmidler videreføres i 2020. Det vil bli søkt om midler i 2020 tilsvarende 3,1 årsverk. Det foreslås budsjettet med redusert bruk av fond med 0,34 mill. kr for balanse mellom utgiftene og inntektene.

RMU

Prognose for tilskudd knyttet til bosetting av enslige mindreårige flyktninger viser reduserte tilskudd i årene framover. For 2020 er det anslått et redusert tilskudd på 13,2 mill. kr, mens utgiftene foreslås redusert med 7,28 mill. kr. Tillegg fastlønn foreslås redusert med 2,45 mill. kr i henhold til planlagt bemanning. Samlet husleie er foreslått innarbeidet med en økning på 0,35 mill. kr.

6.2.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Driftsreduksjoner jfr. Ksak 057/19				
Kommunaldirektør og stab				
Koordinator læringer 0,5 årsverk	-420	-420	-420	-420
Koordinatoransvar læringer overført Opplæringskontoret	350	350	350	350
Skoler				
Økt brukerbetaling SFO, økning utover deflator	-590	-590	-590	-590
Redusert vikarbruk	-300	-300	-300	-300
Administrasjonsressurs leksehjelp	-350	-350	-350	-350
Reduksjon 1,1 årsverk bibliotekar, fra august	-320	-700	-700	-700
Kommunale barnehager				
Redusert vikarbruk	-270	-270	-270	-270
Sum	-1 900	-2 280	-2 280	-2 280
Driftsreduksjoner ifm budsjettprosessen				
Kommunaldirektør og stab				
Reduksjon årsverk sektoren	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Bruk av fondsmidler bekjempelse barnefattigdom	-517			
Reduksjon 3 læringer, fra august	-170	-375	-375	-375
Skoler				
Reduksjon 2,1 årsverk tospråklig opplæring	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Reduksjon 2 årsverk assistent, fra august	-440	-1 000	-1 000	-1 000
Kommunale barnehager				
Reduksjon 0,5 årsverk pedagog for barn med særskilt tilrettelegging, fra aug.	-170	-375	-375	-375
Reduksjon 2,1 årsverk assistent for barn med særskilt tilrettelegging, fra aug.	-545	-910	-910	-910
Reduksjon 0,4 årsverk assisterende styrer, fra august	-140	-310	-310	-310
Private barnehager				
Reduksjon 0,25 årsverk pedagog for barn med særskilt tilrettelegging, fra jan.	-150	-150	-150	-150
Reduksjon 0,4 årsverk assistent for barn med særskilt tilrettelegging, fra jan.	-200	-200	-200	-200
RMU				
Avvikling hybelhus for enslige mindreårige, reduksjon 2,2 årsverk, fra juli	-880	-1 600	-1 600	-1 600
Reduksjon øvrige driftsutgifter	-380	-380	-380	-380
Reduksjon 1 vakant årsverk leder	-800	-800	-800	-800
Sum	-7 292	-9 000	-9 000	-9 000
Sum total	-9 192	-11 280	-11 280	-11 280

Kommunaldirektør og stab

0,5 årsverk knyttet til koordinering av lærlingene opphører fra 2020. Dette utgjør 0,42 mill. kr. Koordinatoransvaret foreslås overført til Opplæringskontoret i fylkeskommunen. Utgiften for dette utgjør 20 % av tilskuddet kommunen mottar for lærlingene og er anslått til 0,35 mill. kr. I budsjettforslaget er det innarbeidet en forutsetning om reduksjon i årsverk i sektoren og/eller la vakante stillinger være ubesatte, tilsvarende reduserte utgifter med 1,5 mill. kr.

Tidligere avsatte fondsmidler til bekjempelse av barnefattigdom er foreslått innarbeidet med 0,5 mill. kr. Beløpet finansierer delvis utgiftene til redusert oppholdsbetaling i SFO for lavinntektsfamilier.

Færder kommunes tilbud om lærlingeplasser foreslås videreført i 2020 med 23 lærlinger, en reduksjon med 3 plasser fra august. En lærlingeplass har en netto utgift på 0,13 mill.kr, og foreslått reduksjon utgjør kr 0,17 mill. kr fra august.

Skoler

Det er foreslått en økning av satsene til SFO utover deflator. Dette gir en økt inntekt i budsjettet på 0,59 mill. kr. Felles post for vikarbruk er foreslått redusert med 0,3 mill. kr og ungdomsskolenes ressurs til bibliotekar, totalt 1,1 årsverk, er foreslått tatt ut fra og med skoleåret 2020/2021. Dette utgjør 0,32 mill. kr i 2020 og 0,7 mill. kr fra og med 2021.

Rådmannen foreslår å redusere 2 årsverk til assistent i skole fra 1. august 2020, dette som en følge av færre elever. Dette utgjør 0,44 mill. kr i 2020 og 1 mill. kr fra og med 2021. Det foreslås også å redusere antall årsverk med morsmåls lærere fra 6,5 til 4,4. Foreslått reduksjon gir en besparelse på 1,4 mill. kr pr år.

Kommunale barnehager

Vikarbudsjetten til bruk ved korttidsfravær foreslås redusert med 0,27 mill. kr. Det foreslås en reduksjon i årsverk knyttet til barn med behov for særskilt tilrettelegging – 0,5 årsverk spesialpedagog og 2,1 årsverk assistent fra barnehageåret 2020/2021. Videre foreslås også en reduksjon fra barnehageåret 2020/2021 med 0,4 årsverk som assisterende styrer i barnehagene. Samlet utgjør disse reduksjonene 0,85 mill. kr.

Private barnehager

Det foreslås en reduksjon i overføring til de private barnehagene for årsverk knyttet til barn med behov for særskilt tilrettelegging – 0,25 årsverk spesialpedagog og 0,4 årsverk assistent fra januar 2020, tilsvarende 0,35 mill. kr.

RMU

Det foreslås avvikling av ett hybelhus for enslige mindreårige flyktninger fra juli 2020 og redusere bemanningen med 2,2 årsverk. 4 ungdommer flyttes til andre tiltak som ettervern (hybel/leilighet) eller vertsfamilier. Øvrige driftsutgifter i RMU foreslås redusert samt reduksjon av ett vakant årsverk. Samlet utgjør disse reduksjonene 2,06 mill. kr.

6.2.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Kommunale barnehager				
Tegnspråkpedagog barnehage, økning 1 årsverk	750	750	750	750
Ny avdeling, økning 2,45 årsverk	1 270	1 070	1 070	1 070
PP-tjenesten				
Videreføring 0,95 årsverk	730	730	730	730
Barnevernstjenesten				
Videreføring 2 årsverk	1 500	1 500	1 500	1 500
Forebyggende helsetjenester				
Videreføring 1,4 årsverk	700	700	700	700
Sum total	4 950	4 750	4 750	4 750

Kommunale barnehager

Det er behov for tegnspråk-kompetanse i de kommunale barnehagene, og ett pedagogårsverk foreslås innarbeidet i budsjettforslaget. Beløpet utgjør 0,75 mill. kr.

Ventelisten for plass i barnehage har økt. Det er i budsjettforslaget innarbeidet oppstart av en avdeling for å gi plass til opptil 14 barn 3-5 år. Dette medfører ansettelse av 1 pedagog og 1,45 assistent samt oppstartsutgifter med 0,2 mill. kr. Netto driftsutgifter utgjør 1,27 mill. kr. og er foreslått innarbeidet i budsjett 2020.

PP-tjenesten

Pedagogisk psykologisk tjeneste opplever økt saksbehandlingsmengde innen skole. I tillegg gjennomfører PPT en omlegging av tjenestens virksomhet som innebærer mer systemrettet arbeid, økt tilstedeværelse på skolene og bedre tverrfaglig innsats generelt (BTI-modellen). Tjenesten foreslås styrket med 1 årsverk, tilsvarende 0,73 mill. kr.

Barnevernstjenesten

Det foreslås at virksomheten tilføres 2 årsverk tilsvarende 1,5 mill. kr grunnet økende antall saker.

Forebyggende helsetjenester

Det foreslås at virksomheten tilføres 1,4 årsverk for å opprettholde tjenestene på 2019-nivå.

6.2.7 Handlingsplan

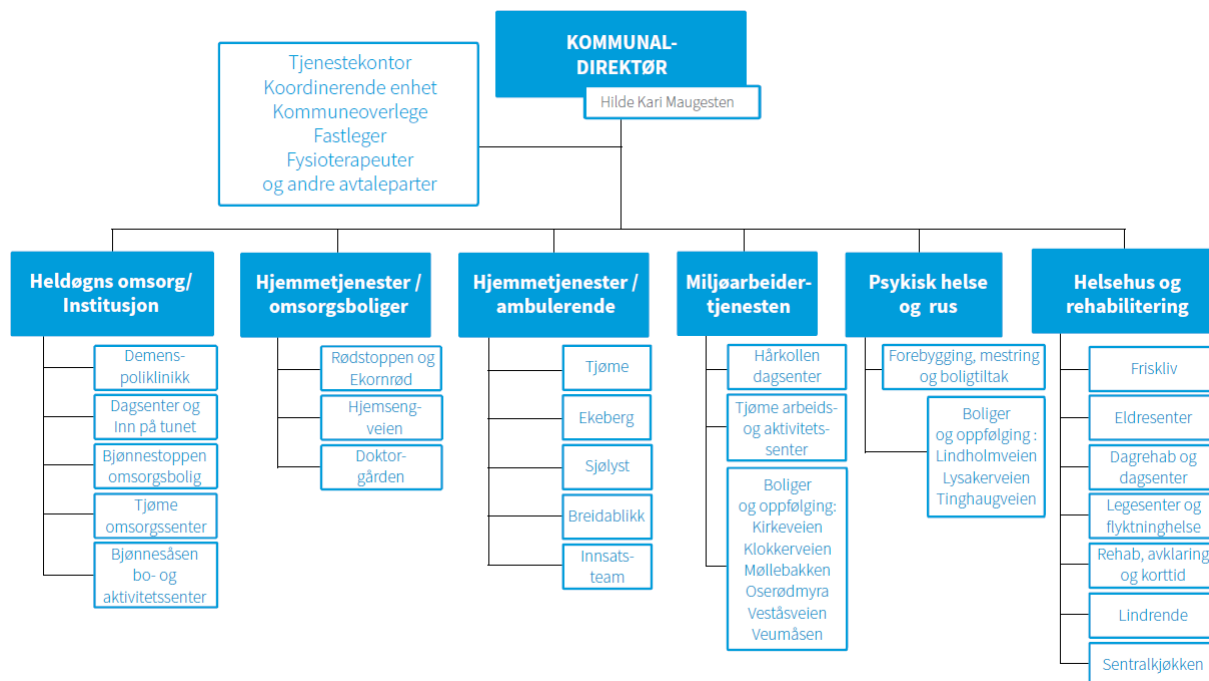
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr.	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	2020	2021	2022	2023
Barnehage								
201	5.1, 5.2	10	Åpne en ny avdeling i Teiehøyden barnehage	Drift	1 270	1 270	1 270	1 270
202	5.1, 5.2	10	Styrke kommunale barnehager med ett årsverk tegnspråkpedagog	Drift	750	750	750	750
Skole								
203	5.1, 5.2	10	Søskenmoderasjon for familier som har barn både i SFO og barnehage	Drift		2 900	2 900	2 900
204	5.1, 5.2	4	Andre yrkesgrupper inn i skolen	Drift		1 600	1 600	1 600
205	5.1, 5.2	4	Kompetanseheving fagfornyelsen, etter- og videreutdanning, inkl. lærerspesialister og digitalisering	Drift		500	500	500
206	5.1, 5.2	4	Ansette pedagog som SFO-leder - jfr. k.sak 37/18	Drift		1 200	1 200	1 200
Kulturskole/Fritid Færder								
207	3.1, 5.2	7	Opprette flere plasser og gi flere tilbud i kulturskolen - videreføre nye tilbud - stilling	Drift		400	400	400
208	3.1, 5.2	10	Inntektsregulert betaling for plasser	Drift		750	750	750
PPT								
209	5.1, 5.2	4,16	Videreføre PPT stilling. Finansierte med fondsmidler fra Prosjekt statlig barnevern	Drift	855	855	855	855
210	5.1, 5.2	4,16	Øke PPTs kapasitet for systemrettet arbeid	Drift	730	730	730	730
Forebyggende helsetjenester barn og unge								
211	5.1, 5.2	3,6	Styrking av skolehelsetjenesten	Drift	2 560	2 560	2 560	2 560
212	5.1, 5.2	3,6	Opprette virksomhet FRITID	Drift	200	200	200	200
Barnevern								
213	5.1, 5.2	4,10	Styrke det kommunale barnevernet da forsøket trappes ned fra 2022	Drift	1 500	1 500	3 000	3 000
IT - Oppvekst								
214	8.3, 8.4	4	IT skole Opprusting av datamaskiner eller nettbrett til barnehagelærere, lærere og andre ansatte i henhold til strategi	Drift		2 100	1 100	1 100
215	8.3, 8.4	4	Utskiftning av lærer PC etter 4 års bruk	Investering	3 750			
216	8.3, 8.4	4	Videre utvikling av SAS løsning	Drift		150		
217	8.3, 8.4	4	Videre utvikling av SAS løsning (lisenser)	Drift		225	225	225
218	5.1, 8.4	4	1:1 digital enhet til alle 5-åringene i bhg og til alle skoleelever	Drift		3 000	3 000	3 000
219	8.3, 8.4	4	Programvare og apper i skole	Drift		500	500	500
220	5.1, 8.3, 8.4	4	IT-barnehage - pedagogisk verktøy og tilrettelegging for læring	Drift		250	250	250
Familiens hus/ ANNET								
221	8.3	3,10	Kompetanseheving alle virksomhetsområder, BTI-modell og implementering ramme- og læreplanverk	Drift		1000	1000	1000
222	8.4	3	Økt SLT stilling eller andre tiltak for å møte utfordringsbilde mht forebygging og støttetilskift ift rus og ungdom, i tillegg til å ivareta arbeid med aldersgruppen 16 - 23 år	Drift			350	350
Drift					7 865	22 440	23 140	23 140
Investering					3 750	0	0	0

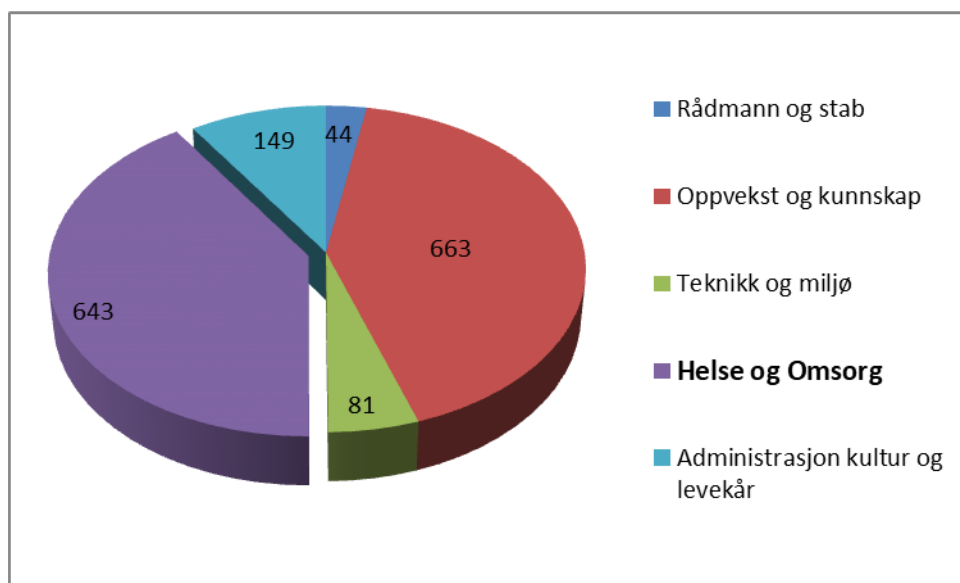
6.3 Helse- og omsorgssector

6.3.1 Organisasjonskart Helse og omsorg

6.3.2 Budsjettrammer og fordeling

Helse og Omsorg	Beløp
Kommunaldirektør helse og sosialektor	39 627
Tjenestekontoret	69 407
Tjenester for Psykisk helse og rus	46 095
Hjemmetjenesten	89 385
Omsorgsboliger	37 742
Miljøarbeidertjenesten	121 263
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	138 112
Smidsrød helsehus	101 728
Sum	643 359

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.3.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Økonomiplan					
Helse- og omsorgssektor	2019	2020	2021	2022	2023
Lønnsutgifter	533 741	558 118	558 118	558 118	558 118
Øvrige utgifter	136 036	137 878	138 198	138 198	138 198
Inntekter	-54 498	-52 637	-52 084	-52 084	-52 084
Netto utgift	615 279	643 359	644 232	644 232	644 232

Avstemming budsjettendringer	Beløp
Budsjett 2019	615 279
Budsjett 2020	643 359
Endring	28 080
Endring i basisbudsjett	21 468
Driftsforbedringer	-2 892
Nye tiltak	9 504
Sum	28 080

Budsjett 2020 utgjør 643,3 mill. kr. Sammenlignet med budsjett 2019 er det en økning i netto utgifter med 28,0 mill. kr. Endringer i basis utgjør 21,4 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør -2,9 mill. kr og nye driftstiltak 9,5 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2019 er budsjett før vedtatt endring 2.tertial.

6.3.4 Endringer i basisbudsjett

Endringer i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2020 og endret pensjonspremie	14 561	14 561	14 561	14 561
Kommunaldirektør Helse og omsorg				
Legevakt	151	151	151	151
Miljørettet helsevern	50	50	50	50
Basistilskudd fastleger	115	115	115	115
Hjelpemiddellager	72	72	72	72
Kommuneoverlege endret til 0,4 årsverk	129	129	129	129
Tjenestekontoret				
Lønn omsorgsstønad	51	51	51	51
Lønn, støttekontakter	211	211	211	211
Avlastning kjøp fra andre	-541	-541	-541	-541
Nedgang i BPA	-765	-765	-765	-765
Kjøp fra andre, prisjustering	2 245	2 245	2 245	2 245
Overliggerdøgn	200	200	200	200
Kjøp av plass på institusjon	761	761	761	761
Psykisk helse- og rus				
Psykologstilling	1 100	1 100	1 100	1 100
Prisjustering Sidebygningen og krisesenter	662	662	662	662
Økt egenandel unge risikoutsatte	890	1 210	1 210	1 210
Tilskudd til etablering inngår i rammeinntekt	1 500	1 500	1 500	1 500
Hjemmetjenesten				
Brukerbetaling	-231	-231	-231	-231
Økte kostnader til medisinsk materiell	162	162	162	162
Omsorgsboliger				
Kjøp av vikartjenester	250	250	250	250
Brukerbetaling	-164	-164	-164	-164
Miljøarbeidertjenesten				
Økning driftsbudsjett	207	207	207	207
Brukerbetaling	-40	-40	-40	-40
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter				
Prisjustering Kjøp fra andre	132	132	132	132
Økning driftsavtaler vaskeritjeneste	380	380	380	380
Brukerbetaling	-622	-622	-622	-622
Tilskudd Dagsenter for demente inngår i rammeinntekt	533	533	533	533
Smidsrød Helsehus / 101 729				
Økning driftsbudsjett	499	499	499	499
Økt fastlønnsstilskudd	-145	-145	-145	-145
Legesenter	-1 233	-680	-680	-680
Brukerbetaling	348	348	348	348
Sum	21 468	22 341	22 341	22 341

Negative tall er økte inntekter eller reduserte kostnader

Kommunaldirektøren

Det er i budsjettet foreslått midler for å dekke økte kostnader til Legevakt, hjelpemiddellager og miljørettet helsevern med 0,3 mill. kr. Driftstilskudd til fastleger foreslås oppjustert i henhold til dagens sats og antall pasienter med 0,1 mill. kr. Tidligere kjøp av tjenester for kommunelege foreslås omgjort til 0,4 årsverk som gir en økt kostnad med 0,1 mill. kr.

Tjenestekontoret

Økning av budsjett til omsorgsstønning og støttekontakt er foreslått med 0,25 mill. kr. Nedgang i behovet for BPA gir en mindreutgift på 0,76 mill. kr. Avlastningstiltak som tidligere ble kjøpt i annen kommune håndteres nå i kommunen og gir en mindreutgift på 0,54 mill. kr. Behov for kjøp av plass på privat institusjon er foreslått med 0,76 mill. kr. Budsjett for kjøp av tjenester fra andre private aktører prisjusteres og foreslås økt med kr 2,25 mill. kr. Kostnad til overliggerdøgn foreslås økt med kr 0,20 mill. kr.

Psykisk helse- og rus

Vakant psykologstilling er nå besatt. Dette gir en kostnadsøkning på 1,1 mill. kr. Egenfinansieringen av styrkingen på rus- og psykisk helsearbeid øker med 0,89 mill. kr. Budsjettet for Krisesenter og Sidebygningen er prisjustert og øker med 0,66 mill. kr. Tidligere øremerket tilskudd til etablering og tilpasning av bolig med 1,5 mill. kr er nå overført som en del av kommunens rammeinntekt og beløpet foreslås videreført.

Hjemmetjenesten

Økte kostnader til bandasjemateriell grunnet flere brukere av tjenesten. Det foreslås en økning med 0,16 mill. kr. Brukerbetalingen for hjemmehjelp foreslås KPI justert og gir en merinntekt med 0,23 mill. kr.

Omsorgsboliger

Mangel på sykepleievikar i sommerhalvåret gir behov for bruk av vikarbyrå. Det foreslås en økning med 0,25 mill. kr. Brukerbetaling for dagsenter og trygghetsalarm gir en økt inntekt på 0,16 mill. kr.

Miljøarbeidertjenesten

Kjøp av tjenester fra Via Færder foreslås økt med 0,11 mill. kr. Midler til kjøp av 2 nye biler i enheten foreslås lagt inn i budsjettet med 0,1 mill. kr. Inntekt for brukerbetaling på Tjøme Arbeids og aktivitetssenter foreslås med kr 40 000.

Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter

Budsjett for kjøp av plasser på dagsenter (Inn på tunet) foreslås KPI justert med kr 0,13 mill. kr. Brukerbetalingen for Dagsenter og sykehjem foreslås økt med kr 0,62 mill. kr. Som følge av ny avtale på vask av tøy foreslås budsjettet økt med 0,38 mill. kr. Øremerkede midler 0,5 mill. kr til dagsenter for demente er i 2020 overført til kommunens rammeinntekt og foreslås videreført.

Smidsrød Helsehus

Kommunens inntekt fra fastlønnsstilskudd fysioterapi foreslås justert opp med kr 0,14 mill. kr. Budsjettet for brukerbetalingen av fysioterapi, oppholdsbetaling og inntekter legesenteret foreslås justert med totalt 0,9 mill. kr. Driftsbudsjettet foreslås økt med 0,5 mill. kr. til prisjustering av mat/emballasje/ medikamenter og kjøp av ny bil i enheten.

6.3.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Driftsreduksjoner jfr Ksak 057/19				
Kommunaldirektør				
Hovedutvalgsmidler 2019	-600	-600	-600	-600
Psykisk helse- og rus				
Betalingssatser Grønn omsorg/trygghetsplass	-135	-135	-135	-135
Hjemmetjenesten				
Betalingssatser trygghetsalarm	-200	-200	-200	-200
Smidsrød Helsehus				
Betalingssatser Transport	-150	-150	-150	-150
Sum	-1 085	-1 085	-1 085	-1 085
Driftsforbedringer ifm budsjettprosessen				
Kommunaldirektør				
Inventar/utstyr	-100	-100	-100	-100
Samhandlingskoordinator	-60	-60	-60	-60
Psykisk helse- og rus				
Reduserte utgifter leie og telefonkostnader	-129	-129	-129	-129
Reduserte utgifter kjøp av tjenester	-150	-150	-150	-150
Hjemmetjenesten				
Endret innslagspunkt egenbetaling 2-0 G	-500	-500	-500	-500
Omsorgsboliger				
Inventar/utstyr ikke videreført	-177	-177	-177	-177
Smidsrød Helsehus				
Læringskjøkken	-84	-84	-84	-84
Aktivitør Sjølyst	-607	-607	-607	-607
Sum	-1 807	-1 807	-1 807	-1 807
Sum total	-2 892	-2 892	-2 892	-2 892

Kommunaldirektør

Det foreslås at budsjettposten for samhandlingskoordinator reduseres med kr 60 000.

Midler til Hovedutvalg foreslås ikke videreført i budsjett 2020, budsjettposten reduseres med 0,6 mill.kr.

Midler til medisinsk utstyr foreslås redusert med 0,1mill. kr

Psykisk helse- og rus

Egenbetaling for Grønn omsorg samt trygghetsplass var ikke budsjettet i 2019 og foreslås budsjettet med en inntekt på 0,13 mill. kr. Reduserte utgifter til leie og telefonkostnader gir en besparelse på 0,13 mill. kr.

Budsjettposten kjøp av tjenester foreslås redusert med kr 0,15 mill. kr.

Hjemmetjenesten

I budsjett 2020 foreslås en endring av innslagspunkt fra 2 til 0 G for egenbetaling dette gir en merinntekt på 0,5 mill. kr. Satsen for trygghetsalarm foreslås økt fra kr 436 til kr 500 pr mnd. som følge av en utvidelse av trygghetpakken. Dette gir en merinntekt på 0,2 mill. kr.

Omsorgsboliger

Ved oppstart av dagsenter på Hjemseeng var det budsjettet med innkjøp av inventar og utstyr. Disse midlene kan tas ut i budsjett 2020 med kr 0,17 mill. kr.

Smidsrød Helsehus

I de siste årene har det ikke vært lærling tilknyttet kjøkkenet, denne posten foreslås da tatt ut i budsjett 2020. Dette gir en reduksjon i budsjettet på kr 84.000. Det foreslås kutt i ett årsverk på Sjølyst eldresenter som vil gi en innsparing på 0,6 mill. kr. Satser for transport foreslås justert fra kr 52 til kr 70 pr dag og gir en merinntekt på 0,15 mill. kr.

6.3.6 Nye tiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Hjemmetjenesten				
Styrking av tjenesten med 5,5 årsverk	4 021	4 021	4 021	4 021
Omsorgsboliger				
Styrking av tjenesten med 3,0 årsverk	1 918	1 918	1 918	1 918
Miljøarbeidertjenesten				
Styrking av tjenesten med 5 årsverk	3 005	3 005	3 005	3 005
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter				
Styrking av tjenesten med 3,2 årsverk	2 320	2 320	2 320	2 320
Reduksjon midler til ekstra hjelp	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Smidsrød Helsehus				
Styrking Dagaktivitetstilbud demente	340	340	340	340
Sum total	9 504	9 504	9 504	9 504

Hjemmetjenesten

Det foreslås å styrke hjemmetjenesten med 5,5 årsverk som følge av en økning i antall pasienter med mer komplekse og omfattende hjelpebehov enn tidligere. Gode hjemmetjenester bidrar til at institusjonsopphold reduseres. Den foreslåtte økningen medfører 4,0 mill. kr i økte utgifter.

Omsorgsboliger

Beboerne i kommunens omsorgsboliger har et større hjelpebehov enn tidligere. Det foreslås derfor å øke budsjettet med 3 årsverk. Dette tilsvarer en økt kostnad på 1,9 mill. kr

Miljøarbeidertjenesten

Aktivitets- og avlastningsbehovene har økt. Kirkeveien 204 foreslås økt med 1 årsverk, Klokkerveien foreslås økt med 0,5 årsverk, Møllebakken har fått nye beboere og foreslås økt med 1 årsverk. Rammene for Tjøme Arbeids- og aktivitetssenter foreslås økt med 0,5 årsverk for å ivareta tilbud for unge demente. Oserødmyra deles opp i to enheter og ble i 1. tertial 2019 styrket med 2 årsverk. Samlet tilsvarer dette en kostnad på 3,0 mill. kr. Rådmannen foreslår å legge dette inn i budsjettet for 2020.

Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter

Nye pasientgrupper med store utfordringer gir et behov for endring av bemanning på en avdeling. Det foreslås en styrking av enheten med 3,2 årsverk som delfinansieres med ekstrahjelpsmidler og inntekt fra ressurskrevende tjenester.

Smidsrød Helsehus

Dagaktivitetstilbud for demente foreslås styrket med 0,5 årsverk, tilsvarer en kostnad på 0,34 mill. kr.

6.3.7 Handlingsplan

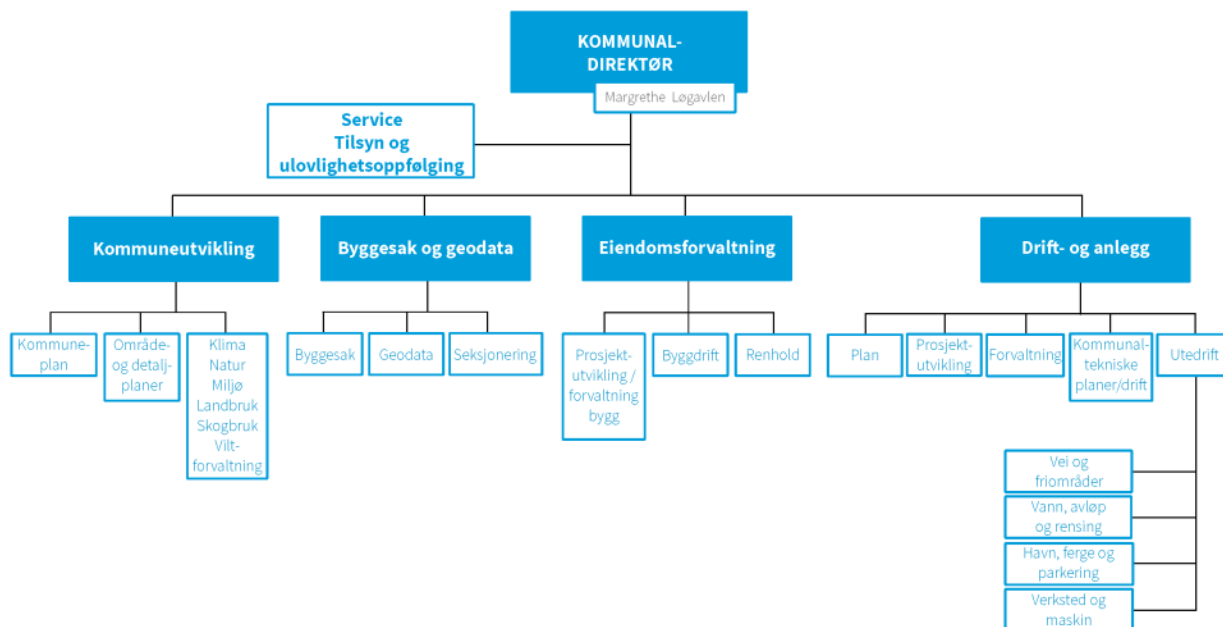
Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr	Delmål	FNs bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	2020	2021	2022	2023
			Helse og omsorg, felles					
301	4.3	3	Kommunalt driftstilskudd fysio, 50%	Drift		210	210	210
302	4.3	5	Rekrutteringstiltak omsorgssektoren	Drift		750	750	750
303	4.1, 4.2	3	Etablere frivillig forebyggende og pårørendearbeid for hjemmeboende	Drift		100	100	100
			Tjenestekontor					
304	8.2, 8.3, 8.4	8	Styrking Tjenestekontoret 0,25 årsverk saksbehandler	Drift		170	170	170
			Innkjøp av Documaster frigjør 0,3 årsverk merkantilt	Drift		70	60	60
305	4.2, 4.3	3	Økning av omsorgsstønning	Drift		250	500	500
			Tjenester til hjemmeboende					
306	4.2	3	Økte ressurser til hjemmeboende ifm etableringen av Gipø Vest	Drift		2 000	2 000	2 000
307	4.2, 4.3	3	Trygghetsalarmer til innbyggere som har behov for det.	Drift	0	0	0	0
308	4.2, 4.3	3	Økte ressurser til hjemmetjenesten, helsefagarbeider 450%	Drift	3 320	3 320	3 320	3 320
309	4.2, 4.3	3	1 årsverk Ergoterapeut - styrke rehabiliteringstilbudet til hjemmeboende	Drift	700	700	700	700
310	4.2, 4.3	3	KOLS-koordinator (spesialsykepleier), 100%	Drift		860	860	860
311	4.1, 4.2, 4.3, 4.4	3	Leve hele livet og oppfølging av forvaltningsrevisjon om kommunens demenstilbud, (verdigheitskoordinator).	Drift	0	0	0	0
312	4.2, 4.3	3	1 årsverk Fysioterapeut - styrke rehabiliteringstilbudet til hjemmeboende	Drift		400	400	400
313	4.3, 4.4	3	Økt grunnbemanning inkludert 1 fysioterapeut, totalt 3 årsverk for bemannede omsorgsboliger	Drift	1 920	1 920	1 920	1 920
			Miljøarbeidertjenesten					
314	4.2, 4.3	3	Biler 2 stk	Drift	100	100	100	100
			Rus og psykiatritjenesten					
315	4.2, 4.4	10	Fullfinansiering psykologstilling	Drift	890	890	890	890
			IT - Helse og omsorg					
316	4.2, 4.3	9	Lisenser pasientvarslingssystemer / digitalt tilsyn	Drift	150	150	150	150
317	4.2, 4.3	9	Digitalt tilsyn Bjørneåsen/toppen	Investering		1 500		
318	4.1, 4.2, 4.3	9	Touchgo-løsning for beboerdørene i Lindholmen & Vierskjær	Investering		400		
319	4.1, 4.2, 4.3	9	Pasientvarslingssystem med mulighet for digitalt tilsyn og beredskapsutstyr til bemannede boliger i hjemmetjenesten.	Investering		600	600	
320	4.1, 4.2, 4.3	9	Trygghetsteknologi / digitalt tilsyn til hjemmeboende (eks trygghetsalarm), leie	Drift		300	100	100
321	4.1, 4.2, 4.3	9	Elektronisk medisineringsstøtte til hjemmeboende	Drift	100	200	300	400
322	4.1, 4.2, 4.3	9	E-lås for erstatning av løse nøkler og nøkkelbokser - hjemmeboende	Drift		450	450	450
330	4.1, 4.2, 4.3	9	Medisinsk avstandsoppfølging, hjemmeboende	Drift	0	0	0	0
331	4.1, 4.2, 4.3	9	Gerica eRom	Investering	100	200		
332	4.1, 4.2, 4.3	9	Gerica eRom	Drift		30	60	60
			Institusjoner og helsehus					
332	4.1, 4.2	3	Lavterskel mestringssenter, 0,5 årsverk	Drift		300	300	300
333	4.1, 4.2	3	Omgjøring av midler ekstra hjelp til 3,2 faste årsverk dekkes delvis inn av inntekter ressurskrevende	Drift	220	220	220	220
334	4.3	3	Full drift avdeling 1	Drift		7 100	7 100	7 100
Drift					7 400	20 490	20 660	20 760
Investering					100	2 700	600	-

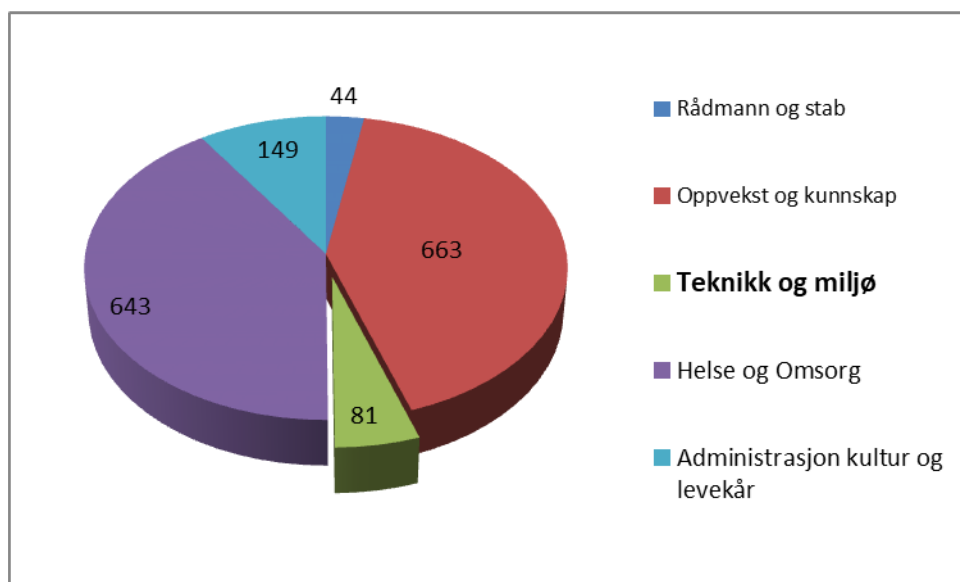
6.4 Teknikk og miljø

6.4.1 Organisasjonskart Teknikk og miljø

6.4.2 Budsjettrammer og fordeling

Teknikk og Miljø	Beløp
Kommunaldirektør	5 539
Kommuneutvikling	10 937
Byggesak	2 653
Eiendomsforvaltning	73 940
Brannvesen	20 002
Utedrift	32 964
Drift og anlegg	-63 008
Småbåthavner og sjøbruk	-2 021
Sum	81 006

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.4.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Økonomiplan					
Teknikk og Miljø	2019	2020	2021	2022	2023
Lønnsutgifter	119 668	122 003	122 003	122 003	122 003
Øvrige utgifter	198 543	198 127	198 127	198 127	198 127
Inntekter	-239 334	-239 124	-239 124	-239 124	-239 124
Netto utgift	78 877	81 006	81 006	81 006	81 006

Avstemming budsjettendringer	Beløp
Budsjett 2019	78 877
Budsjett 2020	81 006
Endring	2 129
Endring i basisbudsjett	1 959
Driftsforbedringer	-2 290
Nye driftstiltak	2 460
Sum	2 129

Budsjett 2020 utgjør 81 mill. kr. Sammenlignet med budsjett 2019 er det for 2020 en økning i netto utgifter med 2,1 mill. kr. Endringer i basis utgjør en økning på 1,9 mill. kr, driftsreduksjoner på 2,3 mill. kr og nye tiltak 2,4 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2019 er budsjett før vedtatte endringer i 2. tertial.

6.4.4 Endringer i basisbudsjett

Endringer i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2020 og endret pensjonspremie	3 708	3 708	3 708	3 708
Kommunaldirektør teknisk sektor				
Budsjettering refusjon sykepenger	-100	-100	-100	-100
Reduksjon driftsutgifter	-39	-39	-39	-39
Kommuneutvikling				
Reduksjon plansak (prosjekter)	-140	-140	-140	-140
Økning gebyrinntekter	-54	-54	-54	-54
Byggesak				
Reduksjon gebyrinntekt	560	560	560	560
Redusert bruk av omstillingsmidler	327	327	327	327
Brannvesen				
Økte utgifter VIB	241	241	241	241
Småbåthavner og sjøbruk				
Økte inntekter	-31	-31	-31	-31
Utedrift				
Reduksjon brøyteinntekter private veier	412	412	412	412
Driftsbesparselse måking private veier	-273	-273	-273	-273
Økte driftsutgifter	518	518	518	518
Økte inntekter gjestehavner	-106	-106	-106	-106
Drift og anlegg				
Reduksjon driftsutgifter og konsulentteneste	-520	-520	-520	-520
Tilskudd Ole III	100	100	100	100
Selvkost vann				
Økte gebyrinntekter	-359	-359	-359	-359
Økte driftsutgifter	1 407	1 407	1 407	1 407
Økning i bruk av fond	-1 258	-1 258	-1 258	-1 258
Selvkost avløp				
Reduserte gebyrinntekter	1 907	1 907	1 907	1 907
Økte driftsutgifter	676	676	676	676
Reduserte utgifter til IKS avløp	-1 166	-1 166	-1 166	-1 166
Reduserte overføringer til andre	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Økning i bruk av fond	-336	-336	-336	-336
Selvkost renovasjon				
Økte gebyrinntekter	-3 274	-3 274	-3 274	-3 274
Økte utgifter til Vesar	1 935	1 935	1 935	1 935
Reduksjon driftsutgifter	-10	-10	-10	-10
Redusert bruk av fond	1 250	1 250	1 250	1 250
Refusjon fra andre	20	20	20	20
Selvkost feiing				
Økte gebyrinntekter	-286	-286	-286	-286
Økte utgifter VIB feiing	376	376	376	376
Selvkost slam				
Økte gebyrinntekter	-215	-215	-215	-215
Reduksjon driftsutgifter	-23	-23	-23	-23
Reduksjon utgifter Tønsberg Renseanlegg slam	-13	-13	-13	-13
Økt avsetning til fond	110	110	110	110

Endringer i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Eiendomsforvaltningen				
Reduserte kostnader strøm og fyring	-698	-698	-698	-698
Redusert stilling renhold - kjøp av tjenester	-366	-366	-366	-366
Økte driftskostnader: komm.avgifter og renovasjon	985	985	985	985
Økte inntekter	-2 306	-2 306	-2 306	-2 306
Sum	1 959	1 959	1 959	1 959

Negative tall er økte inntekter eller reduserte kostnader

Kommunaldirektør teknikk og miljø

Driftsutgifter til annonser og konsulenttjenester foreslås redusert med kr. 38 000. Refusjon sykepenges foreslås å øke fra 0,5 mill. kr til 0,6 mill. kr

Kommuneutvikling

Rådmannen foreslår å redusere utgifter til plansak (prosjekter) med 0,14 mill. kr. Dette er ferdigstilt arbeid av blant annet grønnstrukturplan og etablering av kyststier.

Byggesak

Rådmannen foreslår å redusere inntektene med 0,56 mill.kr. Dette skyldes blant annet omfanget av gamle, ikke fakturerbare saker. Bruken av omstillingsmidler til finansiering av byggesaksarbeidere reduseres med 0,33 mill. kr som følge av at disse midlene brukes opp i 2020. Beløpet foreslås videreført.

Brannvesen

VIB har budsjettet utgifter i brannvesenets tjeneste for 2020, dette tilsvarer en økning på 0,24 mill. kr for Færder kommune. Beløpet foreslås innarbeidet.

Småbåthavner og sjøbruk

Leieinntektene er redusert med kr. 63 000. Dette gjelder Hella småbåthavn hvor avtale er sagt opp. For øvrige havner foreslås en deflatorøkning på 3,1 %, dette tilsvarer 94.000 kr.

Utdrift DA

Driftsbudsjettet utenom VAR foreslås økt med til sammen 0,3 mill. kr. Dette inkluderer helårseffekten av lønnsoppgjør på kr 0,6 mill. kr og reduksjon i konsulenttjenester på 0,43 mill. kr.

Utdrift DA/Plan og prosjekt – VAR

Tabellen nedenfor viser foreslått endring i normalgebyret for vann, avløp, renovasjon, feiing og slam.

Normalgebyr	2019	2020	Endring
Vann	3 726	3 684	-42
Avløp	7 889	7 674	-215
Renovasjon	2 650	2 910	260
Feiing	489	500	11
Sum standardbolig	14 754	14 768	14
Slam	1 509	1 664	155

Vann:

Vanngebyrene reduserer med 1,1 % for en standard abonnent. Dette skyldes:

- Økning i bruk av fond som er opparbeidet fra tidligere år.
- I henhold til økonomiplan er det vedtatt at kommunen investerer 23 mill. kr. Pr år i fornyelse og utvidelse av det kommunale vannforsyningsanlegget, i tillegg skal Vestfold vann investere i to nye høydebasseng som til sammen koster 300 mill. kr. Dette vil gi en økning av renter og avdrag på lån og økte gebyrer fremover.

Avløp:

Avløpsgebyrene reduseres med 2,7 % for en standard abonnent. Dette skyldes:

- Økning i bruk av fond som er opparbeidet fra tidligere år.
- Utgifter til tilskudd til separering og tilkobling til avløpsnett har gått ned som følge av reduserte satser.
- I henhold til økonomiplan er det vedtatt at kommunen investerer 65 mill. kr. Pr år i fornyelse og utvidelse av de kommunale avløpsanleggene. Dette vil gi en økning av renter og avdrag på lån vil øke gebyrene fremover.

Renovasjon:

Renovasjonsgebyret for en standard abonnent øker med 9,8 %. Dette skyldes:

- Økningen i utgifter til Vesar, 1,9 mill. kr.
- Reduksjon i bruk av fond, 1,25 mill. kr.

Feiing

Normalgebyret for en standard abonnent øker med 2,2 %, dette skyldes:

- Økningen i utgifter til VIB 0,37 mill. kr.

Slamtømming:

Dette gjelder eiendommer som ikke er tilknyttet kommunalt renseanlegg. Slamgebyr øker med 10,3 % for en standard abonnent, dette skyldes:

- Økt avsetning til fond 0,3 mill. kr

Eiendomsforvaltningen

- 0,5 årsverk i eget vaskeri foreslås tatt ut som følge av overgang til kjøp av eksterne tjenester.
- Driftskostnader til strøm og fyring foreslås redusert med 0,7 mill. kr mens øvrige driftskostnader foreslås økt med 0,99 mill. kr. Dette gjelder spesielt levering av avfall.
- Inntekter til husleie og andre områder foreslås økt med 2,3 mill. kr.

6.4.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Driftsreduksjoner jfr Ksak 057/19				
Eiendomsforvaltningen				
Reduksjon 0,3 årsverk	-250	-250	-250	-250
Generell innsparing driftsposter	-500	-500	-500	-500
Utedrift				
Økte gebyrinntekter gravemeldinger	-300	-300	-300	-300
Sum	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050
Driftsforbedringer ifm budsjettprosessen				
Kommuneutvikling				
Reduksjon driftsutgifter, annonser og konsulenttenester	-140	-140	-140	-140
Byggesak				
Reduksjon driftsutgifter, konsulenttenester	-200	-200	-200	-200
Utedrift				
Reduksjon driftutgifter og vedlikehold asfalt	-300	-300	-300	-300
Eiendomsforvaltningen				
Lønn prosjektledere overført til investering	-600	-600	-600	-600
Sum	-1 240	-1 240	-1 240	-1 240
Sum total	-2 290	-2 290	-2 290	-2 290

Kommuneutvikling

Det foreslås å redusere utgifter til annonser og konsulentteneste med 0,14 mill. kr

Byggesak

Det foreslås å redusere kjøp av konsulenttenester med 0,2 mill. kr.

Utedrift

Det foreslås en økning på gravemeldingsinntekter på 0,3 mill. kr basert på pågående aktivitet.

Eiendomsforvaltningen

En 30 % stilling knyttet til oppfølging av boliger er foreslått redusert som følge av naturlig avgang. Øvrige driftskostnader for eiendomsforvaltningen og drift av kommunale bygg foreslås redusert med 0,5 mill. kr. I tillegg foreslås det en økning i andelen lønnskostnader for egne prosjektledere som overføres til investeringsregnskapet. Beløpet foreslås økt fra 1,4 til 2,0 mill. kr.

6.4.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Kommuneutvikling				
Styrke klimarådgiver 0,5 årsverk	375	450	450	450
Styrke saksbehandler 0,5 årsverk		450	450	450
Økning regulering Tjøme sentrum	300	0	0	0
Byggesak				
Ajourføring kartverk	110	0	0	0
Utedrift				
Oppgradering kommunale brygger	400	500	500	500
Eiendomsforvaltningen				
Økt vedlikehold kommunale bygg	385	385	385	385
Drift og anlegg				
Gs vei fra Haug til Hulebak-kommunal andel fylkesvei	180	0	0	0
Gs vei Holtane-Gjervåg Del 3-kommunal andel fylkesvei.	210	0	0	0
Vann og avløp				
Utarbeide nye hovedplaner for Færder kommune vann og avløp	500	0	0	0
Sum total	2 460	1 785	1 785	1 785

Kommuneutvikling

Det foreslås å øke med 0,5 årsverk til klimarådgiver. Dette for å styrke arbeidet med klima. Økningen tilsvarer 0,37 mill. kr for 2020. Færder kommune vil da ha en 100 % stilling som klimarådgiver.

Det foreslås å øke med 0,3 mill. kr til konsulent tjenester til planarbeid knyttet til Tjøme Sentrum. Samlet budsjett utgjør 0,8 mill. kr.

Byggesak

Det foreslås en økning på 0,11mill. kr til oppgradering av nytt kartverk for Færder kommune. Dette er et arbeid kommunen er forpliktet til å ajourføre hvert 4-5 år.

Utedrift

Det foreslås en økning på 0,4 mill. kr til økt behov for vedlikehold og oppgradering av kommunale brygger. Behovet er størst på Verdens Ende og Hella småbåthavn.

Eiendomsforvaltningen

Det foreslås å øke budsjettet for kjøp av tjenester til vedlikehold av kommunale bygg fra 7,3 mill. kr til 7,7 mill. kr.

Drift og anlegg

Det foreslås å bevilge 0,39 mill. kr til regulering av gs vei Haug - Hulebak og Holtane - Gjervåg. Dette er fylkesvei og beløpet er kommunens andel på 30 %.

6.4.7 Handlingsplan

Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

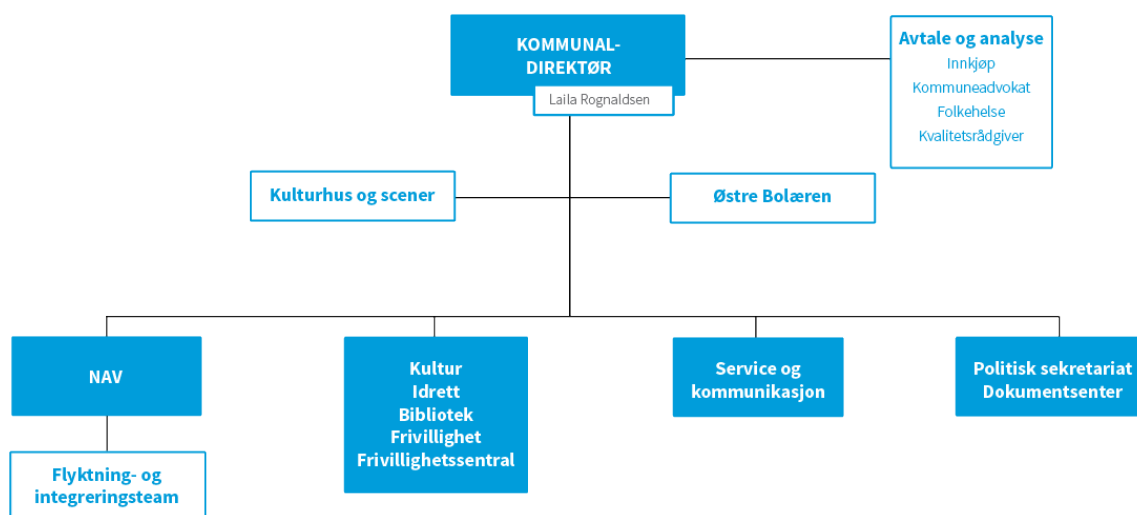
Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	2020	2021	2022	2023
Eiendomsforvaltningen								
401	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan formålsbygg.	Investering	20 000	20 000	20 000	20 000
402	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan /boligfornyingsplanen.	Investering	20 000	20 000	20 000	20 000
403	5.1, 6.8	4,9,11,13	Bygging av ny skole Labakken.	Investering	170 000	145 000		
404	4.4,6.8	3,9	Omsorgsboliger Gipø Vest	Investering	61 000			
405	4.4,6.8	3,9	Husbanktilskudd Gipø vest	Investering	-38 500			
406	5.1, 6.8	4,9	Tjøme ungd.skole: rehabilitering og bygging av nytt areal	Investering		60 000	40 300	
407	5.1, 6.8	4,9	Ombygging/Endring av Brattås skole for flere elever	Investering			10 400	1 250
408	4.4, 6.8	3,9	Ombygging Hjemseveien 17 til omsorgsboliger. (Tidlig fase)	Investering			34 097	
409	8.4		Felles kortsystem/adgangskontroll Færder kommune	Investering		400		
410	4.4	3,9	Nye Lindholmveien 27.	Investering		7 500	30 000	
411	4.4	3,9	Kirkeveien 401 - Utvikle tilbud til mennesker med sammensatt behov	Investering		500	15 000	20 000
412	1.1, 1.2, 6.8	4	Prosjektering og bygging av bibliotek, kommer som egen sak til behandling i kommunestyret	Investering			30 000	
413	8.4		100% stilling til eiendomsforvalter.	Drift		800	800	800
414	8.4		100 % Portørstilling knyttet til helseinstitusjonene.	Drift		500	500	500
415	8.6, 6.6		Addsecure sendere må byttes ut	Drift		450		
416	6.7		Adgangskontroll må fornyes	Drift		200		
417	8.4		Renhold - Kjøp av moppe/klut vaskemaskiner	Investering		200		
418	8.4, 8.7, 6.8, 1.6		Økt vedlikeholdsbudsjett	Drift	385	385	385	385
419	3.5		Grindløkka skole - tilskudd til frivillige	Drift	180			
Virksomhet kommuneutvikling								
420	1.1, 3.4	3	Friluftsmål	Investering	1 000	1 500	1500	1500
421	8.1, 8.2, 8.3	11,13	50% stilling til klimarådgiver, bl.a. knyttet til oppfølging av klima- og energiplan for Færder kommune	Drift	375	450	450	450
422	7.4	11	Revidere/utarbeide forvaltningsplaner for sikrede friluftsområder	Drift	0	0	0	0
423	7.4	13	Kartlegging av viktige insektsbiotoper	Drift		200		
424	8.4		100% stilling landbruksrådgiver bl.a. pga. myndighetsoverføring Utvalgte kulturlandskap	Drift		900	900	900
425	1.2, 1.6	9	Planlegging av offentlige arealer i Teie sentrum inklusive utvikling av Teie torv som en attraktiv offentlig møteplass.	Drift	600	200	200	
426	8.4		Styrke saksbehandlerkapasiteten på plan - 50% stilling	Drift	0	450	450	450
427	7.2	11	Kartlegging av kvikkleireområder i Færder	Drift		100		
428	1.2, 1.4	12,15	Identifisere større boligområder med fortetningspotensiale og estetisk tilpasning .	Drift			300	
429	1,2, 1,4, 1,5, 1,6	9,11	Utredningsbehov kommuneplan	Drift	0	200		
430	6.5	6	Deponi rene masser	Investering		300		
431	1.1, 3.4	3	Opparbeiding av kyststier og fjerning av ulovlige stengsler som hindrer ferdselsretten	Drift	0	0	100	
432	1.2	9	Regulering Tjøme sentrum	Drift	800			
Virksomhet byggesak og geodata								
433	8.4	9	Ajourføring av kartverket	Drift	110	200		
434	8.4		GPS - geodata	Investering	140			

			Virksomhet drift og anlegg					
435	1.3, 3.4		Utvikle Jensesund på Vestre Bolæren som attraktiv innfallsport til nasjonalparken, herunder etablering av bryggeanlegg for fritidsbåter	Investering	500		5 400	
436	3.3	3	Universell tilrettelagt badeanlegg	Investering				2 000
437	1.3, 1.6, 3.4		Tenvik.Tilrettelegge for økt parkeringskapasitet for bosatte og fritidsboende på Veierland. Opparbeidelse av ny parkeringsplass i Skjønvik	Investering			1000	
438	6.8		Ventebod Tenvik	Investering		500		
439	3.4	3	Hella - Tilrettelegge for parkering til friområdet.	Investering		1 000		
440	3.3,4.1	3	Lysløype Tjøme	Investering			3 000	
441	6.1	9	Oppsetting av manglende veilys på kommunale veier på Veierland i luftstrekk kr 1 mill, alternativ kabel 1,7 mill	Investering			1 000	
442	6.2	11	Kommunale veier - oppgradering	Investering	4 500	4 500	4 500	4 500
443	6.1, 6.2	11	Kommunale veier - oppgradering busstopp/lommer universell tilrettelegging	Investering	300	300	300	300
444	6.1	11	Veilys - Oppgradering	Investering	1 500	1 500	1 500	1 500
445	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	3,11	Planlegge og bygge sykkelveier i henhold til trafikksikkerhetsplanen	Investering	5 000	10 000	10 000	10 000
446	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	3,11	Planlegge og bygge sykkelveier utenom trafikksikkerhetsplanen, rekkefølgekrav Grindløkka	Investering	5 000			
447	8.6, 6.1, 6.2	11	Gjennomføre mindre tiltak i kommunens trafikksikkerhetsplan.	Investering	450	450	450	450
448	6.4	6	Tømmestasjoner for fritidsbåter, alternativt etablere direkte kobling inn på spillvannsnettet.	Investering		250		
449	6.4	6	Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg i henhold til hovedplan avløp og utslippstillatelsen	Investering	57 000	57 000	57 000	57 000
450	6.4	6	Opprydding i avløp som ikke går til renseanlegg i henhold til handlingsplan.	Investering	8 000	8 000	8 000	8 000
451	6.3	6	Utbygging og fornyelse av anlegg i henhold til hovedplan vann	Investering	23 000	23 000	23 000	23 000
452	8.4		Fornylse av utstyr og maskinpark	Investering	3 000	2 000	2 500	2 500
455	6.2, 3.4		Verdens ende - parkering, oppgradering kapasitetsutvidelse	Investering		2 500		
456	3.4		Verdens ende - etablering av bilparkering	Investering		1 500		
457	4.1, 6.1	3,11	Gs vei fra Haug til Hulebak - kommunal andel av fylkesvei, regulering	Drift	180			
458	4.1, 6.1	3,11	Gs vei fra Haug til Hulebak - kommunal andel av fylkesvei, bygging	Drift			4 000	
459	4.1, 6.1	3,11	Gs vei Grimestad-Holtane Del 2 - kommunal andel av fylkesvei	Drift		2 000		
460	4.1, 6.1	3,11	Gs vei Holtane-Gjervåg Del 3 - kommunal andel av fylkesvei, regulering	Drift	210			
461	4.1, 6.1	3,11	Gs vei Holtane-Gjervåg Del 3 - kommunal andel av fylkesvei, bygging	Drift				6 000
462	8.4		Ny stilling i utedrift	Drift		400	800	800
463	6.3, 6.4	6	Utarbeide nye hovedplaner for Færder kommune vann og avløp	Drift	500			
464	6.2, 6.3, 6.4		GPS - VVA	Investering	120			
465	3.4		Oppgradering av kommunale brygger	Drift	400	500	500	500
466	3.3	3	Oppgradering av lys i Lysløypa Nøtterøy	Investering			230	
467	8.6	9,11,15	Klimatilpasning/Flomveier	Investering	500	500	500	500
Drift					3 740	7 935	9 385	10 785
Investering					342 510	368 400	319 677	172 500

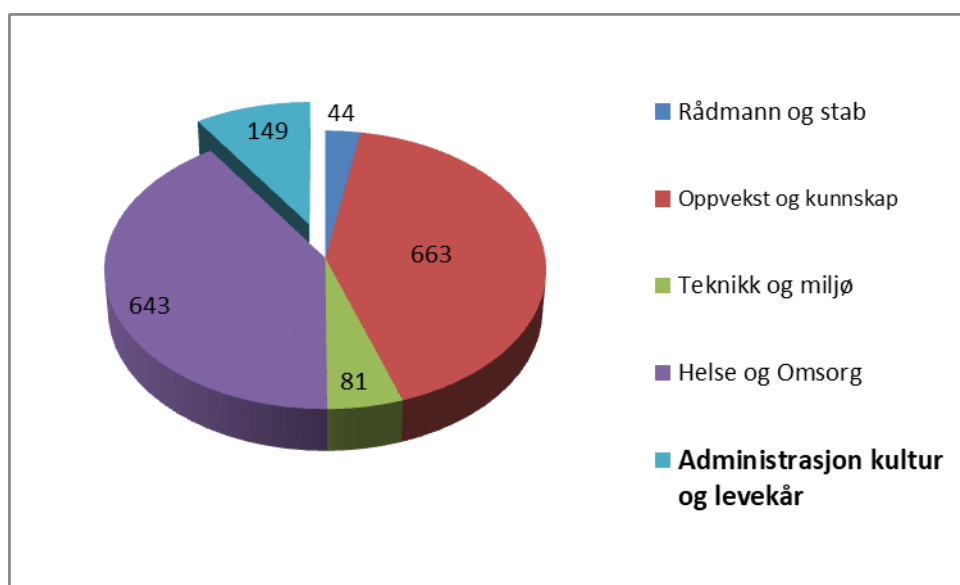
6.5 Administrasjon, kultur og levekår

6.5.1 Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår

6.5.2 Budsjettrammer og fordeling

Administrasjon, kultur og levekår	Beløp
Stab, administrasjon kultur og levekår	23 501
NAV	62 365
FINT	22 908
Service- og kommunikasjon	5 090
Dokumentsenter	3 346
Sekretariat	9 359
Kulturenheten	19 444
Nøtterøy kulturhus	2 538
Østre Bolæren	391
Sum	148 942

Tabellen viser netto driftsutgifter for de ulike virksomhetene i sektoren.

6.5.3 Utvikling i utgifter og inntekter

Utvikling i utgifter og inntekter for sektoren (tall i tusen)

Administrasjon, kultur og leveskår	2019	2020	Økonomiplan		
			2021	2022	2023
Lønnsutgifter	76 371	71 215	70 298	69 698	70 298
Øvrige utgifter	117 301	111 989	113 430	113 230	113 430
Inntekter	-34 468	-34 262	-33 962	-33 962	-33 962
Netto utgift	159 204	148 942	149 766	148 966	149 766

Avstemming budsjettendringer	Beløp
Budsjett 2019	159 204
Budsjett 2020	148 942
Endring	-10 262
Endring i basisbudsjett	2 614
Driftsreduksjoner	-13 764
Nye driftstiltak	888
Sum	-10 262

Budsjett 2020 utgjør 148,9 mill. kr. Sammenlignet med 2019 er det en reduksjon i netto utgift med 10,3 mill. kr. Endringer i basis utgjør 2,6 mill. kr, driftsreduksjoner utgjør 13,8 mill. kr og nye driftstiltak utgjør 0,9 mill. kr. Endringene er spesifisert nedenfor.

Budsjett 2019 er budsjett før vedtatt endring av 2. tertial.

6.5.4 Endringer i basisbudsjett

Endring i basisbudsjett sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Helårseffekt av lønnsoppgjør 2020 og endret pensjonspremie	1 155	1 155	1 155	1 155
Kommunaldirektør adm., kultur og levekår				
Forsikringer	867	867	867	867
Digitalisering og linjeleie Gigafib	525	525	525	525
Serverleie	160	160	160	160
Foreldrepermisjon og sykepengerefusjon	-800	-500	-500	-500
NAV				
Kvalifiseringsprogrammet (KVP)	1 724	0	0	0
Økonomisk sosialhjelp	-2 050	-2 050	-2 050	-2 050
Midlertidige boliger	275	275	275	275
FINT				
Jobbsjansen	1 065	0	0	0
Assistentstilling finansieres av program midler	-207	0	0	0
Dokumentsenter				
Inntekter skjenke- og tobakkskontroll	-161	-161	-161	-161
Sekretariatet				
Valg	-800	0	-800	0
Revisjon, postkjøring og arkivering	95	45	45	45
Tilskuddsordning for tros- og livssynssamfunn	100	100	100	100
Kulturenheten				
Tønsberg og Færder bibliotek	270	270	270	270
Nøtterøy kulturhus				
Transaksjonsgebyrer	63	63	63	63
Østre Bolæren				
Tilbakeføre avsatte midler til vedlikehold av kai-anlegg	-500	-500	-500	-500
Utleiedrift	511	511	511	511
Vedlikehold brygger	200	200	200	200
Strøm og forsikring	122	122	122	122
Sum	2 614	1 082	282	1 082

Negative tall er økte inntekter eller reduserte kostnader

Kommunaldirektør administrasjon, kultur og levekår

Færder kommune inngikk 1. januar 2018 ny forsikringsavtale med KLP og hvor første anledning til å justere forsikringspremien er 1. januar 2020. KLP sine forsikringsutbetalinger er økt på grunn av flere branner, gruppelivsutbetalinger og skader på biler i hele forsikringsporteføljen nasjonalt. En vesentlig del av økningen skyldes skader på transportkjøretøy i kommunen. Midler til forsikring foreslås økt med 0,9 mill. kr.

Det foreslås å øke budsjett for IKT systemer med til sammen 0,5 mill. kr.

Utleie av kommunens servere til Gigafib Holding AS er lavere enn anslått og budsjett foreslås redusert med 0,16 mill. kr. Samlet for virksomhetene i Administrasjon, kultur og levekår foreslås et samlet budsjett for sykepengerefusjon og foreldrepermisjon på til sammen 0,8 mill. kr.

NAV

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) er et viktig virkemiddel i å kvalifisere innbyggere for arbeid. I 2019 er antall plasser utvidet fra 30 til 45 plasser. Helårseffekt av tiltaket utgjør en økning på 1,7 mill. kr.

Månedlig utbetaling av økonomisk sosialhjelp er redusert i løpet av året 2019. Utbetaling av stønad til dekning av livsopphold, akutthjelp, strøm, boutgifter, tannbehandling og annet er redusert. Spesielt utgjør lavere strømpriser en vesentlig del av forklaringen til lavere utbetalinger, sammen med at flere klienter nå deltar i

Kvalifiseringsprogrammet (KVP). Avsatte midler til økonomisk sosialhjelp foreslås redusert med 2,0 mill. kr. Kostnader til midlertidige boliger øker. Det foreslås å øke budsjett med 0,3 mill. kr.

FINT

Færder kommune deltar i ordningen Jobbsjansen. Antall deltakere i ordningen øker og at den kommunale egeninnsatsen foreslås derfor økt med 1,1 mill. kr.

Midler til én eksisterende assistentstilling foreslås finansiert av program for foreldreveiledning (International Child Development Programme, ICDP). Finansieringen utgjør 0,2 mill. kr

Dokumentsenter

Inntekter og utgifter til skjenke- og tobakksalgskontroll utgjør en netto merinntekt på 0,2 mill. kr.

Sekretariatet

Budsjettmidler for gjennomføring av valg foreslås tatt ut i 2020 med 0,8 mill. kr. Revisjon, postkjøring og arkivering foreslås økt med 0,1 mill. kr. Det foreslås å øke budsjett til tilskuddsordning for tros- og livssynssamfunn med 0,1 mill. kr.

Kulturenheten

Driftstilskudd til Tønsberg og Færder bibliotek foreslås økt med 0,3 mill. kr som følge av lønnsoppgjør og indeksreguleringer.

Nøtterøy kulturhus

Budsjett for transaksjonsgebyr foreslås økt med 63 000.

Østre Bolæren

Det foreslås å tilbakeføre avsatte budsjettmidler på 0,5 mill. kr til utbedring av kai-anlegg som er gjennomført høsten 2019. Nødvendig vedlikehold av gjestebrygger utgjør 0,2 mill. kr og budsjett foreslås økt tilsvarende. Det foreslås å redusere det forventede resultatet av utleiedriften med 0,5 mill. kr som følge færre gjestedøgn. Kostnader til strøm og forsikring øker og det foreslås å øke budsjettpostene med til sammen 0,1 mill. kr

6.5.5 Driftsreduksjoner

Driftsreduksjoner sammenlignet med budsjett 2019 (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
Driftsreduksjoner, jfr. K.sak 057/19				
AKL				
Driftstilskudd Jarlsberg IKT	-342	-342	-342	-342
NAV				
Sosiale lån	-890	-890	-890	-890
FINT				
Årsverk	-1 564	-1 564	-1 564	-1 564
Omorganisering og justering budsjettposter	-9 701	-7 345	-7 345	-7 345
Dokumentsenter				
Porto	-70	-70	-70	-70
Kulturenheten				
Midler til vikarbruk og midler til løyper	-97	-97	-97	-97
Sum	-12 664	-10 308	-10 308	-10 308
Driftsreduksjoner ifm budsjettprosessen				
Kulturenheten				
Prisutdelinger	-30	-30	-30	-30
Den kulturelle skolesekken	-20	-20	-20	-20
Tønsberg og Færder bibliotek, avdeling Tjøme	-250	-250	-250	-250
Tilskudd lag og foreninger og frivillighetsmidler	-300	-300	-300	-300
Nøtterøy kulturhus				
Billettinntekter	-500	-500	-500	-500
Sum	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum total	-13 764	-11 408	-11 408	-11 408

Kommunaldirektør administrasjon, kultur og levekår

Driftstilskudd til Jarlsberg IKT fastsettes i forhold til innbyggertall i de deltagende kommuner. Budsjett til driftstilskudd for 2020 beror på innbyggertall per 1. januar 2020. Som følge av Sande kommunes inntreden i Jarlsberg IKT, foreslås budsjettert driftstilskudd redusert med 0,3 mill. kr.

NAV

Midler til sosiale lån og avdrag foreslås redusert med 0,9 mill. kr som følge av redusert nivå for utlån i 2019.

FINT

Med færre bosettinger forventes antall deltakere i introduksjonsordning å halveres i løpet av år 2020.

Det forutsettes i budsjett 2020 at 13 voksne flyktninger bosettes. Flyktning- og innvandrertjenesten er omorganisert og redusert med to årsverk som gir en helårseffekt på 1,6 mill. kr.

Færre bosettinger gir lavere utgifter for kommunen og budsjettet foreslås nedjustert med 9,7 mill. kr 2020.

Dokumentsenter

Bruk av Digipost forventes å kunne gi lavere portokostnader og budsjettposten foreslås redusert med kr 70 000.

Kulturenheten

Det foreslås å redusere budsjett til vedlikehold av løyper og vikarbudsjett til frivillighetssentral med tilsammen 0,1 mill. kr.

Det foreslås å redusere budsjett til prisutdelinger med kr 30 000. Kontorutgifter og transportutgifter til den kulturelle skolesekken foreslås redusert med kr 20 000. Det foreslås å justere bemannet åpningstid kveld ved Tønsberg og Færder bibliotek avdeling Tjøme tilsvarende 0,3 mill. kr. Frivillighetsmidler og midler til tilskudd til lag og foreninger foreslås redusert med til sammen 0,3 mill. kr.

Nøtterøy kulturhus

Aktivitetsnivået i Nøtterøy kulturhus øker. Som følge av større og flere produksjoner, indeksregulerte priser og mottak av tilskudd foreslås det å øke budsjetterte inntekter med 0,5 mill. kr.

6.5.6 Nye driftstiltak

Nye driftstiltak (tall i tusen)

Beskrivelse	Økonomiplan			
	B2020	2021	2022	2023
NAV				
Verktøyet Digisos	66	66	66	66
Kvalifiseringsprogrammet (KVP), utvidelse fra 45 til 50 plasser	0	0	0	0
Kulturenheten				
Vestfoldmuséene IKS	390	390	390	390
Tønsberg ishall og Maier Arena	282	282	282	282
Tønsberg og Færder bibliotek, mediemidler	150	150	150	150
Sum	888	888	888	888

NAV

Digisos er resultatet av et samarbeidsprosjekt mellom KS, kommuner og Arbeids- og velferdsdirektoratet for digitalisering av sosiale tjenester. Prosjektet utvikler digitale tjenester for sosialhjelpsmottakere på nav.no. Innbyggere kan med dette verktøyet velge å søke digitalt om sosialhjelp framfor på papir. Det foreslås å budsjettere med kr 66 000 til verktøyet.

I 2019 er antall plasser i kvalifiseringsprogrammet (KVP) utvidet fra 30 til 45 plasser. Basert på resultatene i KVP det å utvide tiltaket ytterligere fra 45 til 50 plasser. Tiltaket finansieres av tilsvarende lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp og budsjetteres med en nettoeffekt på kr 0.

Kulturenheten

Helårseffekt av driftstilskudd til Vestfoldmuséene IKS foreslås budsjettert til 0,4 mill. kr.

Driftstilskudd til Tønsberg ishall og Maier Arena øker med 0,28 mill. kr. Driftstilskuddet forplikter Tønsberg kommune å holde hallen åpen 15 timer i uken, i tillegg til at Færderskolene kan bruke ishallen på dagtid.

Tilskudd til drift av Tønsberg og Færder bibliotek foreslås økt med 0,15 mill. kr som følge av behov for økte midler til innkjøp av medier. Økt utlån av bøker og medier til skolene i de to kommunene skaper behov for et større mediebudsjett for å unngå tomme hyller ved hovedbiblioteket

6.5.7 Handlingsplan

Leseveiledning til tabell: se kapittel 2.3

Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	2020	2021	2022	2023
NAV								
501	2.1, 8.2	1,4	Utvidelse årsverksramme med 0,5 årsverk for oppfølging ihht krav om aktivitetsplikt.	Drift		320	320	320
502	2.1, 8.2	1,4	1 årsverk knyttet til nytt krav om aktivitetsplikt.	Drift		700	700	700
503	1.1, 2.1	1,4	1 årsverk knyttet til 15 nye KVP-plasser	Drift	0	-600	-600	-600
504	1.1, 2.1	1,4	Stønad 15 nye KVP-plasser	Drift	0	-1 800	-1 800	-1 800
504	1.1, 2.1	1,4	Besparelse ved mindre sosiale bidrag ved opprettelse av 15 nye KVP-plasser	Drift	0	1 620	1 620	1 620
505	1.1, 2.1	1,4	Økte fra 45 KVP-plasser til 50 plasser, merutgift	Drift	1 000			
506	1.1, 2.1	1,4	Økte fra 45 KVP-plasser til 50 plasser, besparelse	Drift	-1 000			
507	1.1, 2.1	1	Intern satsning på barnefattigdom med 0,5 årsverk som erstatning for utgåtte prosjekter	Drift		350	350	350
Service og kommunikasjon								
508	8.2,8.3, 8.4	9	Nytt intranett, som fungerer som et kommunikasjonsverktøy og en plattform for deling, samhandling og kulturbygging i den nye kommunen. Tilgjengelig også på mobil for alle ansatte.	Investering	125			
509	8.2,8.3, 8.4	9	Chat-robot som svarer skriftlig på spm om tjenester og tilbud hele døgnet	Drift		60	60	60
AKL								
510			Bortfall av folkehelsemidler	Drift		250	250	250
511			Arkiv - bortsetting og uttrekk	Drift	50	1000	1000	
Kulturenheten								
512	1.1, 3.1, 3.3, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 8.8	3	Prosjekt midler ny svømmehall - Færders andel	Investering	1 333	2 000		
			Færders andel av drift ny svømmehall	Drift			4 300	4 300
513	3.1	4	Mediebudsjetten Tønsberg og Færder bibliotek	Drift	150	150	150	150
514	3.1	4	Oppgradering klimaanlegg Tønsberg og Færder	Investering	300			
515	3.1	4	Finansiering av lag og foreninger, bruk av kulturhuset	Drift		200	200	200
516	3.3	11	Økning av prosjektmidler grunnet stor søknadsmengde	Drift		300	300	300
Nøtterøy kulturhus								
517	1.1, 1.2, 3.1	4,11	100% produsentstilling kulturhuset (Økt produksjon gir	Drift		420	420	420
IT								
518	8.1, 8.4	9	8100 IT-investeringer	Investering	3 000	3 000	3 000	3 000
519	6.6	9	Fiber til beboere/forretningsdrift syd Nøtterøy/Tjøme	Investering		2 000	2 000	2 000
520	8.1, 8.4	9	Ny Hovedswitch Nøtterøy og Tjøme	Investering		1 100		
521	8.1, 8.4		Nye lisenser operativsystem og MS office. Uavklart omfang.	Drift	1 200			
522	8.1, 8.4		Drift leie av Window programvare (O365) pr år	Drift		3 200	3 200	3 200
523	8.1, 8.4	9	Bytte av SAN (eksisterende SAN er 5 år på det tidspunktet)	Investering			1 700	
524	8.1, 8.4		Bytte av PC'er med Windows 7 (support utgår Q1 2020)	Investering	1 250			
525	8.1, 8.4	9	Redundant fiberlinje over Føynland/Husøy til Tønsberg (beredskap)	Investering		650		
526	8.1, 8.4		Bytte av servere (eksisterende servere er 5 år på det tidspunktet)	Investering		2 300		
527	8.1, 8.4		Oppgradering til felles standard Antivirus investering	Investering		300	300	300
Drift					1 400	6 170	10 470	9 470
Investering					6 008	11 350	7 000	5 300

7. Østre Bolæren

Innledning

Drift og utvikling av Østre Bolæren foreslås videreført med Færder kommune som driftsansvarlig i samarbeid med frivillige organisasjoner og private aktører.

Drift av Østre Bolæren

Det er inngått leieavtale med Gulsrud Leirsted AS om 1990- og befalsforlegningen ut 2020. Leirstedet på Østre Bolæren heter Færder leirsted. Kommunen står selv for drift av restaurant, kiosk og gjestehavn m.v. Kommunens eiendomsforvaltning og daglig leder på Østre Bolæren ivaretar vedlikehold og oppgraderinger av bygningsmassen. For enkelte bygg er forvaltningsansvaret overført til frivillige mot bruksrett.

Med utgangspunkt i tidligere politiske vedtak er følgende mål satt opp som rettesnor for utviklingen:

- Østre Bolæren skal være åpen for alle og nye driftskonsept skal bygge på øyas natur- og kulturhistoriske kvaliteter
- Østre Bolæren skal være et nav i utviklingen av Færder nasjonalpark og et foretrukket opplevelsessted og reisemål i Oslofjordregionen
- Det skal søkes samarbeid med organisasjoner og frivillige aktører om aktiviteter samt drift og vedlikehold av anleggsdelene på Østre Bolæren
- Drift og utvikling av Østre Bolæren skal innrettes slik at øya skal gå i økonomisk balanse på sikt

Fond

Ved overtagelse av Østre Bolæren mottok tidligere Nøtterøy kommune midler fra Vestfold Fylkeskommune tilsvarende rivningskostnadene for Mannskapsforlegningen på 15,8 mill. kr. Ved inngangen til 2020 vil det være i underkant av 1 mill. kr på fond. Det forventes at de resterende fondsmidlene benyttes i løpet av driftsåret 2020.

Budsjett 2020

Det foreslås å budsjettere med 5 250 gjestedøgn. Det foreslås å videreføre et lavere investeringsnivå og færre utviklingskostnader. De eksisterende gjestebryggene trenger vedlikehold. Det foreslås å vedlikeholde gjestebrygger med 0,2 mill. kr. Bygningsmassene trenger kontinuerlig vedlikehold. Vann- og avløpsanlegget må om få år utbedres. Det foretas en total gjennomgang av utviklingen av driften på Østre Bolæren i 2020.

Målsettingen for Østre Bolærene er driften skal gå i økonomisk balanse. Til nå har det vært behov for å benytte fondsmidler til oppgraderinger og vedlikehold. For 2020 foreslås bruk av resterende fondsmidler på 1 mill. kr i tillegg til en overføring av kommunale midler tilsvarende 0,4 mill. kr.

8. Kirkelig fellesråd

Færder kirkelige fellesråd ber om en rammeoverføring for 2020 på 20,1 mill. kr fra Færder kommune. Forespørsel innebærer en økning i driftstilskudd på 0,4 mill. kr. Kirkelig fellesråd foreslår å øke sine inntekter tilknyttet festeavgifter for å redusere veksten i driftstilskudd fra kommunen. Utover dette er stillinger og drift videreført som tidligere. Som følge av kommunens økonomiske ramme i 2020 foreslår rådmannen en tildeling tilsvarende 19,8 mill. kr. Rådmannens forslag innebærer en reduksjon i forespurt ramme på 1,5 %.

9. Bemanningsoversikt

Årsverkramme pr. virksomhet	Oppr. budsjett 2019	Reg. budsjett 2019	Endring 2019	Budsjett 2020	Endring årsverk 2019-2020
Rådmann	5,00	5,00	0,00	4,50	-0,50
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	1,60	1,60	0,00	1,60	0,00
HR	16,20	16,20	0,00	15,20	-1,00
Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder	19,35	19,35	0,00	18,85	-0,50
Østre Bolæren (overført til sektor for AKL)	3,00	3,00	0,00		-3,00
Sum Rådmann og stab	45,15	45,15	0,00	40,15	-5,00
Kommunaldirektør og stab	8,70	8,70	0,00	8,70	0,00
Oppvekst og kunnskap AMS	7,00	7,00	0,00	7,00	0,00
Skoler	415,58	416,37	0,79	411,17	-5,20
Kommunale barnehager	153,46	165,40	11,94	165,85	0,45
Færder kulturskole	7,96	7,98	0,02	7,98	0,00
PP-tjenesten	12,35	12,35	0,00	13,30	0,95
RMU	85,07	78,20	-6,87	75,00	-3,20
Barnevernstjenesten	24,00	44,35	20,35	46,35	2,00
Fritid Færder	3,00	2,60	-0,40	2,64	0,04
Forebyggende helsetjenester	27,80	28,20	0,40	29,80	1,60
Sum oppvekst og kunnskap	744,92	771,15	26,23	767,79	-3,36
Kommunaldirektør og stab	4,20	4,20	0,00	4,60	0,40
Tjenestekontoret	10,90	10,90	0,00	10,90	0,00
Psykisk helse og rus	47,83	47,83	0,00	47,83	0,00
Hjemmetjenester - ambulerende	98,86	98,86	0,00	104,36	5,50
Hjemmetjenester - omsorgsboliger	41,88	43,88	2,00	45,88	2,00
Miljøarbeidertjenesten	133,06	136,56	3,50	138,06	1,50
Bjønnes bo- og aktivitetssenter	190,64	190,64	0,00	193,84	3,20
Smidsrød Helsehus	116,71	118,51	1,80	119,01	0,50
Sum helse- og omsorg	644,08	651,38	7,30	664,48	13,10
Kommunaldirektør og stab	8,70	5,70	-3,00	5,70	0,00
Kommuneutvikling	23,40	10,00	-13,40	11,00	1,00
Byggesak	0,00	16,40	16,40	16,40	0,00
Utedrift	26,70	26,80	0,10	26,80	0,00
DA plan	18,00	19,00	1,00	19,00	0,00
Eiendomsforvaltningen	96,93	96,93	0,00	96,13	-0,80
Sum teknikk og miljø	173,73	174,83	1,10	175,03	0,20
Kommunaldirektør og stab	7,00	7,00	0,00	7,00	0,00
NAV/Sosialtjenesten	23,60	23,60	0,00	23,60	0,00
Flyktninge- og innvandretjenesten	8,00	8,00	0,00	6,00	-2,00
Servicesenteret/kommunikasjonsavdeling	6,00	6,00	0,00	6,00	0,00
Dokumentsenter	4,40	4,40	0,00	4,40	0,00
Sekretariatseksjon	3,00	3,00	0,00	3,00	0,00
Kulturenheten	6,15	6,15	0,00	6,15	0,00
Nøtterøy kulturhus	4,90	4,90	0,00	4,90	0,00
Østre Bolæren (overført fra sektor Rådmann)				2,00	2,00
SUM Administrasjon kultur og levekår	63,05	63,05	0,00	63,05	0,00
Sum alle sektorer	1670,93	1705,56	34,63	1710,50	4,94

Endringer årsverk

Rådmann og stab

Budsjett 2020:

Rådmann

HR

Økonomi & Kemneren i Færder

Østre Bolæren

-0,5 årsverk reduksjon i henhold til K.sak 057/19

-1,0 årsverk reduksjon i henhold til K.sak 057/19

-0,5 årsverk reduksjon i henhold til K.sak 057/19

-2,0 årsverk overført til sektor for AKL

-1,0 årsverk vaktmesterstilling

Oppvekst- og kunnskapssektor

Regulert budsjett 2019:

Kommunale barnehager

11,94 årsverk økning. Ble forutsatt i opprinnelig budsjett nedleggelse av fire avdelinger fra august og reduksjon administrasjonsressurser, til sammen 14,1 årsverk. Kun Gipø barnehage med to avdelinger ble nedlagt fra nytt barnehageår, og som følge av større økning i antall barn med rett til barnehageplass enn tidligere forutsatt og konsekvenser av bemanningsnormen ble det nødvendig å øke antall pedagoger og assistenter fra nytt barnehageår.

Skoler

6,8 årsverk økning pedagoger fra skoleåret 2019/2020

-1,76 årsverk reduksjon assistenter i skole fra skoleåret 2019/2020

-3,25 årsverk reduksjon SFO fra skoleåret 2019/2020

-1,0 årsverk reduksjon IKT i skole fra skoleåret 2019/2020

RMU

-6,8 årsverk reduksjon nedleggelse bolig

Barnevernstjenesten

20,35 årsverk knyttet til prosjekt statlig barnevern som ikke har vært inkludert i bemanningsoversikten. Ettersom prosjektperioden er forlenget og ansatte har faste stillinger tas også disse stillingene med i årsverksoversikten fra og med 2019.

Fritid Færder

-0,4 årsverk overført forebyggende helsetjenester

Forebyggende helsetjenester

0,4 årsverk overført fra Fritid Færder

Budsjett 2020:

Kommunaldirektør og stab

0,5 årsverk økning fagleder skole

-0,5 årsverk reduksjon koordinator lærlinger

Kommunale barnehager

1,0 årsverk økning spesialpedagog tegnspråk

2,45 årsverk økning ny avdeling barnehage

-0,5 årsverk reduksjon pedagog for barn med særskilt tilrettelegging

-2,1 årsverk reduksjon assistent for barn med særskilt tilrettelegging

-0,4 årsverk reduksjon assisterende styrer

Skoler

-2,1 årsverk reduksjon tospråklig opplæring

-2,0 årsverk assistent i skole, reduksjon fra skoleåret 2020/2021

-1,1 årsverk bibliotekar, reduksjon fra skoleåret 2020/2021

PP-tjenesten

0,95 årsverk styrking

RMU -2,2 årsverk reduksjon hybelhus
-1,0 årsverk reduksjon vakant fagleder

Barnevernstjenesten 2,0 årsverk styrking

Forebyggende helsetjenester 1,4 årsverk økning, egenfinansiert
0,2 årsverk overført fra HR

Helse- og omsorg

Regulert budsjett 2019:

Omsorgsboliger: 2,0 årsverk til Dagsenter for demente
Miljøarbeidertjenesten: 1,0 årsverk til Møllebakken
2,0 årsverk til Oserødmyra
0,5 årsverk til Klokkeerveien
Smidsrød legekantor: 1,8 årsverk kjøp av praksis

Budsjett 2020:

Kommunaldirektør: 0,4 årsverk kommunelege erstatter kjøp av tjenester
Hjemmetjenesten: 5,5 årsverk til styrking av enheten
Omsorgsboliger: 3 årsverk til styrking av enheten
-1 årsverk omorganisering i enheten
Miljøarbeidertjenesten: 1,0 årsverk styrking av avlastning Kirkeveien 204
0,5 årsverk til Dagsenter for demente TAA
Bjønnes bo- og aktivitetssenter: 3,2 årsverk delfinansieres med tilskudd ress.kr tjeneste og omgjøring
av ekstrahjelpsmidler
Smidsrød Helsehus: 0,5 årsverk til Dagsenter for demente

Teknikk og miljø

Regulert budsjett 2019:

Kom. Direktør og stab -3,0 årsverk er overført internt til hhv DA plan, kommuneutvikling og byggesak.
Kommuneutvikling -14,4 årsverk er overført til byggesak, 1,00 årsverk fra Kom.dir.stab
Drift og anlegg plan 1,0 intern overflytting fra Kom.dir.stab
Byggesak 14,4 årsverk overført fra kommuneutvikling- 1,00 årsverk vedtatt
1,0 tertial. 1,00 årsverk engasjement med varighet frem til sept. 2020.

Budsjett 2020:

Kommuneutvikling 0,5 årsverk styrking klimarådgiver
0,5 årsverk styrking plansaksbehandling
Eiendomsforvaltningen -0,5 årsverk reduksjon renhold vaskeri
-0,3 årsverk reduksjon forvaltning boliger

Administrasjon, kultur og levekår

Budsjett 2020:

FINT -2,0 årsverk som følge av omorganisering og K.sak 057/19
Østre Bolæren 2,0 årsverk overført fra sektoren Rådmann

10. Budsjett og økonomiplan samlet – rådmannens forslag

10.1 Driftsrammer

Driftsrammer						
Færder kommune	Reg.bud 2019	Budsjett 2020	Endring 19-20	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skatt på inntekt og formue	-851 641 000	-881 561 000	-29 920 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Ordinært rammetilskudd	-634 796 000	-676 167 000	-41 371 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Sum skatt og rammetilskudd	-1 486 437 000	-1 557 728 000	-71 291 000	-1 576 431 903	-1 578 641 315	-1 580 856 251
Sum andre generelle tilskudd	-144 467 000	-125 448 000	19 019 000	-123 148 000	-123 148 000	-123 148 000
Investeringskompensasjon	-3 991 000	-4 140 000	-149 000	-4 140 000	-4 140 000	-4 140 000
Rentekompensasjon	-853 000	-1 188 000	-335 000	-1 188 000	-1 188 000	-1 188 000
Integreringstilskudd flyktninger	-40 323 000	-22 820 000	17 503 000	-22 820 000	-22 820 000	-22 820 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-99 300 000	-97 300 000	2 000 000	-95 000 000	-95 000 000	-95 000 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 630 904 000	-1 683 176 000	-52 272 000	-1 699 579 903	-1 701 789 315	-1 704 004 251
Renteinntekter	-12 400 000	-13 550 000	-1 150 000	-12 550 000	-12 550 000	-12 550 000
Renteinntekter formidlingslån	-2 600 000	-2 700 000	-100 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 700 000
Renteutgifter innlån	52 000 000	63 000 000	11 000 000	70 500 000	74 000 000	77 200 000
Renteutgifter formidlingslån	3 300 000	3 500 000	200 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Mottatte avdrag på utlån	-651 000	-651 000	0	-651 000	-651 000	-651 000
Avdrag eksisterende lån	78 000 000	86 000 000	8 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	117 649 000	135 599 000	17 950 000	148 099 000	161 599 000	166 799 000
TIL FORDELING	-1 513 255 000	-1 547 577 000	-34 322 000	-1 551 480 903	-1 540 190 315	-1 537 205 251
Bruk av tidligere avsetninger	-46 750 000	-45 278 000	1 472 000	-33 828 000	-41 828 000	-50 828 000
Avsetninger	43 346 219	34 448 203	-8 898 016	75 000 000	75 000 000	75 000 000
Bruk av pensjonspremiefond	-19 397 000	-19 397 000	0	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000
Årets premieavvik pensjon	-44 383 029	-71 598 000	-27 214 971	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjo	18 924 299	24 828 000	5 903 701	33 828 000	41 828 000	50 828 000
Avsetning tap på krav	500 000	500 000	0	500 000	500 000	500 000
Til lønnsoppgjør	-3 474 164	23 000 000	26 474 164	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Lønnsoverheng	0	0	0	16 500 000	16 500 000	16 500 000
Øvrige lønnsavsetninger	1 784 600	1 384 035	-400 565	1 384 035	1 384 035	1 384 035
Resultatforbedring	0	0	0	-75 195 895	-86 486 482	-89 471 546
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-49 449 075	-52 112 762	-2 663 687	-48 208 860	-59 499 447	-62 484 511
Rådmann	7 338 559	7 558 205	219 646	7 558 205	7 558 205	7 558 205
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	7 323 495	7 191 743	-131 752	7 191 743	7 191 743	7 191 743
Personalseksjonen	14 361 425	14 040 506	-320 919	14 040 506	14 040 506	14 040 506
Økonomiseksjonen	17 244 765	14 740 573	-2 504 192	14 740 573	14 740 573	14 740 573
SUM RÅDMANN OG STAB	46 268 244	43 531 027	-2 737 217	43 531 027	43 531 027	43 531 027
Kommunaldirektør oppvekst- og kultursektor	16 749 620	17 425 748	676 128	17 425 748	17 425 748	17 425 748
Skoler	295 270 631	299 214 984	3 944 353	299 214 984	299 214 984	299 214 984
Kommunale barnehager	94 271 191	96 211 223	1 940 032	96 211 223	96 211 223	96 211 223
Private barnehager	119 669 000	120 700 000	1 031 000	120 700 000	120 700 000	120 700 000
PP-tjenesten	9 310 339	11 420 792	2 110 453	11 420 792	11 420 792	11 420 792
Barnevernstjenesten	46 098 668	48 209 343	2 110 675	48 209 343	48 209 343	48 209 343
Avdeling for forebyggende helsetjenester	17 942 640	21 067 793	3 125 153	21 067 793	21 067 793	21 067 793
Fritid Færder	2 516 218	2 700 574	184 356	2 700 574	2 700 574	2 700 574
RMU	41 571 752	46 080 473	4 508 721	46 080 473	46 080 473	46 080 473
SUM OPPVEKST OG KUNNSKAP	643 400 059	663 030 930	19 630 871	663 030 930	663 030 930	663 030 930

Driftsrammer

Færder kommune	Reg.bud 2019	Budsjett 2020	Endring 19-20	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Kommunaldirektør helse og sosialsektor	39 799 918	39 626 840	-173 078	39 626 840	39 626 840	39 626 840
Tjenestekontoret	66 744 722	69 407 424	2 662 702	69 407 424	69 407 424	69 407 424
Tjenester for psykisk helse og rus	41 372 305	46 094 570	4 722 265	46 094 570	46 094 570	46 094 570
Hjemmetjenesten	83 866 522	89 385 160	5 518 638	89 385 160	89 385 160	89 385 160
Omsorgsboliger	35 356 116	37 741 764	2 385 648	37 741 764	37 741 764	37 741 764
Miljøarbeidertjenesten	115 830 876	121 263 123	5 432 247	121 263 123	121 263 123	121 263 123
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	132 542 308	138 111 586	5 569 278	138 111 586	138 111 586	138 111 586
Smidsrød helsehus	99 766 079	101 728 509	1 962 430	101 728 509	101 728 509	101 728 509
SUM HELSE- OG OMSORG	615 278 846	643 358 976	28 080 130	643 358 976	643 358 976	643 358 976
Kommunaldirektør teknisk sektor	5 563 607	5 539 374	-24 233	5 539 374	5 539 374	5 539 374
Kommuneutvikling	10 393 690	10 936 891	543 201	10 936 891	10 936 891	10 936 891
Byggesak og geodata	1 376 457	2 652 613	1 276 156	2 652 613	2 652 613	2 652 613
Eiendomsforvaltning	75 551 283	73 939 521	-1 611 762	73 939 521	73 939 521	73 939 521
Brannvesen	19 761 000	20 002 000	241 000	20 002 000	20 002 000	20 002 000
Utedrift	32 097 244	32 964 083	866 839	32 964 083	32 964 083	32 964 083
Drift og anlegg	-63 875 856	-63 007 621	868 235	-63 007 621	-63 007 621	-63 007 621
Småbåthavner og sjøbruk	-1 990 000	-2 021 100	-31 100	-2 021 100	-2 021 100	-2 021 100
SUM TEKNIKK OG MILJØ	78 877 425	81 005 761	2 128 336	81 005 761	81 005 761	81 005 761
Kommunaldirektør AKL	22 876 093	23 500 511	624 418	23 500 511	23 500 511	23 500 511
NAV/sosialtjenesten	62 803 738	62 365 447	-438 291	62 365 447	62 365 447	62 365 447
Innvandrertjenesten	33 230 764	22 907 826	-10 322 938	22 907 826	22 907 826	22 907 826
Service og kommunikasjon	4 982 994	5 090 180	107 186	5 090 180	5 090 180	5 090 180
Dokumentsenter	3 465 460	3 346 286	-119 174	3 346 286	3 346 286	3 346 286
Sekretariatseksjonen	9 927 383	9 358 649	-568 734	9 358 649	9 358 649	9 358 649
Kulturenheten	18 990 974	19 443 663	452 689	19 443 663	19 443 663	19 443 663
Nøtterøy kulturhus	2 910 056	2 537 659	-372 397	2 537 659	2 537 659	2 537 659
Østre Bolærne	16 858	390 847	373 989	390 847	390 847	390 847
SUM ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	159 204 321	148 941 068	-10 263 253	148 941 068	148 941 068	148 941 068
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	19 675 180	19 822 000	146 820	19 822 000	19 822 000	19 822 000
RESULTAT	0	0	0	0	0	0

10.2 Investeringsrammer

Investeringsrammer				
Økonomiplan				
Tall i tusen	2020	2021	2022	2023
Felles finans				
Aksjer i Greve Miljø jfr Ksak 063/19	9 000	0	0	0
Egenkapitaltilskudd KLP	4 833	5 000	5 200	5 400
Kirkelig Fellesråd	4 500	4 000	6 000	2 000
	18 333	9 000	11 200	7 400
Adm., kultur og levekår				
Ny svømmehall Tønsberg og Færder	1 333	0	0	0
Klimaanlegg Tønsberg og Færder Bibliotek	300	0	0	0
Ny intranettløsning	125	0	0	0
Utsifting av PC'er med Windows 7	1 250	0	0	0
IT investeringer	3 000	3 000	3 000	3 000
	6 008	3 000	3 000	3 000
Oppvekst og kunnskap				
IT skole - opprusting av datamaskiner til lærere	3 750	0	0	0
PC'er til elever 7.klasse	2 250	2 250	2 250	2 250
	6 000	2 250	2 250	2 250
Helse og omsorg				
Gerica e-rom	125	0	0	0
	125	0	0	0
Teknikk og miljø				
Ikke-gebyrfinansierte tiltak				
Fornyelse av utstyr og maskinpark	3 000	2 500	2 500	2 500
GPS - VVA	120	0	0	0
GPS - Geodata	140	0	0	0
Tømmestasjoner for fritidsbåter	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	450	450	450
Kommunale veier - oppgradering	4 500	4 500	4 500	4 500
Veilys	1 500	1 500	1 500	1 500
Nye gang- og sykkelveier	10 000	10 000	10 000	10 000
Friluftsmål	1 000	1 500	1 500	1 500
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	300	300	300
Klimatilpasning/Flomveier	500	500	500	500
Utvikle Jensesund - etablering av bryggeanlegg	500	0	0	0
Fiberinvesteringer fast ramme	200	200	200	200
Bygging av ny skole på Labakken	196 540	145 000	0	0
Wilhemsenhallen innvendig rehabilitering	0	39 698	0	0
Rehabilitering Tjøme ungdomskole	0	60 000	40 300	0
Gipø Vest	113 530	0	0	0
Rehabiliteringsplan formålsbygg	20 000	20 000	20 000	20 000
Boligfornyingsprogrammet	20 000	20 000	20 000	20 000
	372 280	306 148	101 750	61 450
Sum finansieringsbehov før gebyrfin. tiltak	402 746	320 398	118 200	74 100
Gebyrfinansierte tiltak				
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000	23 000	23 000	23 000
Sigevann Støyten	0	0	0	0
	88 000	88 000	88 000	88 000
Sum samlet finansieringsbehov	490 746	408 398	206 200	162 100
Merverdiavgift	70 416	58 240	17 360	9 300
Nye lån	327 597	310 158	173 140	141 400
Tilskudd	43 400	0	0	0
Fond	42 700	33 200	8 700	4 200
Overføring fra drift	6 633	6 800	7 000	7 200
Sum samlet finansiering	490 746	408 398	206 200	162 100

Detaljerte investeringsrammer																									
Tall i tusen																									
	Øk.pl 2020	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2021	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2022	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2023	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	
Felles finans																									
Aksjer i Greve Miljø jfr Ksak 063/19	9 000				9 000																				
Egenkapitaltilskudd KLP	4 833					4 833	5 000					5 000	5 200					5 200	5 400					5 400	
Kirkelig Fellesråd	4 500		4 500				4 000		4 000				6 000		6 000				2 000		2 000				
Sum felles finans	18 333	0	4 500	0	9 000	4 833	9 000	0	4 000	0	0	5 000	11 200	0	6 000	0	0	5 200	7 400	0	2 000	0	0	5 400	
Adm., kultur og levekår																									
Ny svømmehall Tønsberg og Færder	1 333				1 333																				
Klimaanlegg Tønsberg og Færder Bibliotek	300				300																				
Ny intranettløsning	125	25			100																				
Utsifting av PC'er med Windows 7	1 250	250			1 000																				
IT investeringer	3 000	600	2 400		0		3 000	600	2 400				3 000	600	2 400				3 000	600	2 400				
Sum Adm., kultur og levekår	6 008	875	2 400	0	2 733	0	3 000	600	2 400	0	0	0	3 000	600	2 400	0	0	0	3 000	600	2 400	0	0	0	
Oppvekst og kunnskap																									
IT skole - opprusting av datamaskiner til lærere	3 750	750	3 000				0	0	0																
PC'er til elever 7.klasse	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800	
Sum oppvekst- og kunnskap	6 000	1 200	3 000	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800	
Helse og omsorg																									
Gerica e-rom	125	25			100																				
Sum Helse og omsorg	125	25	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Teknikk og miljø																									
Fornylse av utstyr og maskinpark	3 000	600	2 400				2 500	500	2 000				2 500	500	2 000				2 500	500	2 000				
GPS - VVA	120	24	96																						
GPS - Geodata	140	28	112																						
Tømmestasjoner for fritidsbåter	0	0	0				0	0	0																
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	90	360				450	90	360				450	90	360				450	90	360				
Veierland - oppgradering veistandard	0	0	0																						
Kommunale veier - oppgradering	4 500	900	3 600				4 500	900	3 600				4 500	900	3 600				4 500	900	3 600				
Veilys	1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				
Nye gang- og sykkelveier	10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000				
Friluftsmål	1 000	200	800				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	60	240				300	60	240				300	60	240				300	60	240				
Klimatilpasning/Flomveier	500	100	400				500	100	400				500	100	400				500	100	400				
Utvikle Jensesund - etablering av bryggeanlegg	500	0	500																						
Fiberinvesteringer fast ramme	200				200		200				200		200				200		200				200		
Bygging av ny skole på Labakken	196 540	39 308	157 232				145 000	29 000	116 000				0						0						
Wilhemsenhallen innvendig rehabilitering	0						39 698	7 940	31 758				0						0						
Tjøme kommunehus - ombygging hj.tjenestens lokaler	0						0	0	0				0						0						
Rehabilitering Tjøme ungdomskole	0						60 000	12 000	15 000		33 000		40 300	8 060	23 740		8 500		0						
Gipø Vest	113 530	20 706	18 757	43 400	30 667																				
Rehabiliteringsplan formålsbygg	20 000	4 000	16 000				20 000	4 000	16 000		0		20 000	4 000	16 000				20 000	4 000	16 000				
Boligfornyingsprogrammet	20 000	0	20 000				20 000	0	20 000		0		20 000	0	20 000				20 000	0	16 000		4 000		
Sum ikke-gebyrfinansierte tiltak	372 280	68 316	229 697	43 400	30 867	0	306 148	57 190	215 758	0	33 200	0	101 750	16 310	76 740	0	8 700	0	61 450	8 250	49 000	0	4 200	0	
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000		65 000				65 000		65 000				65 000		65 000				65 000		65 000				
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000		23 000				23 000		23 000				23 000		23 000				23 000		23 000				
Sum gebyrfinansierte tiltak	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0	
Sum teknisk sektor	460 280	68 316	317 697	43 400	30 867	0	394 148	57 190	303 758	0	33 200	0	189 750	16 310	164 740	0	8 700	0	149 450	8 250	137 000	0	4 200	0	
SUM TOTALT	490 746	70 416	327 597	43 400	42 700	6 633	408 398	58 240	310 158	0	33 200	6 800	206 200	17 360	173 140	0	8 700	7 000	162 100	9 300	141 400	0	4 200	7 200	

10.3 Kommentarer til investeringsrammer

Kommunestyret vedtar årlig kommunens investeringsbudsjett for kommende år, jfr. Komml § 14

Investeringsbudsjettet er ettårig og dermed årsavhengig. For investeringsprosjekter som går over flere år skal kun den delen av utgiftene som forventes i det aktuelle budsjettåret tas inn i budsjettet for dette året. Regnskapsteknisk skal alle investeringsutgifter innenfor ett gitt år være budsjettert i samme år. Dette betyr at ved tidsforskyvninger i prosjektene må budsjettmidler teknisk overføres fra inneværende år til kommende år for at utgifter og finansiering i prosjektene skal sammenfalle innenfor samme år. Forventede fremtidige utgifter i prosjektene skal innarbeides i kommunens økonomiplan.

10.3.1 Felles finans

Beregnet egenkapitaltilskudd til KLP for 2020 utgjør 4,83 mill. kr. Jfr. K.sak 63/19 er det vedtatt at Færder kommune vil delta som eier av Greve Miljø AS. Budsjetterte midler knytter seg til planlagt kapitalforhøyelse ved opsjon om kjøp av anlegg fra Tønsberg kommune.

Færder kirkelig fellesråd

Handlingsplanen 2020 og økonomiplan 2020-2023 viser stipulert behov for fremtidige bevilgninger (rammer) i Færder kirkelige fellesråd:

Investeringer - Rehabiliteringstiltak	B 2019	Rev B 2019	2020	2021	2022	2023	2019-2022
Egenkapital pensjon							
Egenkapital overføring (Finansiert ved overføring fra drift)		115	120	125	130	135	510
Sum Egenkapital pensjon	0	115	120	125	130	135	510
Felles tiltak (flere kirker)							
Lynvernanslegg - Ferdig 2019	500	500					0
Oppgradering Elanlegg - Ferdig 2019							0
Sum Felles tiltak	500	500	0	0	0	0	0
Nøtterøy kirke							
Div. rehabiliteringstiltak				250	250		500
Renovering vegger gallerioppganger		400					0
Behandling/istandsetting av ytterdører og vinduer	550	550					0
Renovering sokkelmur/istandsetting utvendige vegger	1 000		1 000				1 000
Oppussing/behandl kirkerom (vegger/himlinger/inventar)			800	700			1 500
Sum Nøtterøy kirke	1 550	950	1 800	950	250	0	3 000
Teie kirke							
Nytt ringeanlegg		100					0
Rehabiliteringstiltak (diverse tak, kjøkkenoppgr, lysplan mm)	200	125		300	300		600
Grunnmur og fundament/istandsetting av grunnmur/sokkler	300	300					0
Dører/Vinduer/kirkesalens glassmalerier istandsetting/maling utv		150	1 100				1 100
Fullstendig omteking tak (forbedret duk)				1 700			1 700
Istandsetting/behandling innvendig vegger/tak						1 500	1 500
Reparasjon og maling av gesimsfelt, utv. Trevegger mv.						250	250
Sum Teie kirke	500	675	1 100	2 000	300	1 750	5 150
Torød kirke							
Nytt ringeanlegg og oppgradering klokker		250					0
Div. rehab.tiltak (utomhusanlegg, servicestige, utvendige dører)	450	450		120	0		120
Varmestyring, Varmeanlegg				100	400		500
Innv vegger/tak/gulv oppgraderes (behandl/maling)					300	300	600
Sum Torød kirke	450	700	0	220	700	300	1 220
Veierland kirke							
Rehabiliteringstiltak	450	450	300	800	500		1 600
Sum Veierland kirke	450	450	300	800	500	0	1 600

Investeringer - Rehabiliteringstiltak	B 2019	Rev B 2019	2020	2021	2022	2023	2019-2022
Tjøme kirke							
Div. rehabiliteringstiltak				100			100
Varmestyring, Varmeanlegg	150	150			750		750
Istandsetting/ Maling av ytredører og vinduer	250	250					0
Inngangsparti - murfasade reparasjon	360		1 500				1 500
Utdelt av parkeringsplasser				200			200
Sprinkleranlegg/ ny hovedvannledning inn (brannvann)					1 500		1 500
Snøfangere		85					0
Sum Tjøme kirke	760	485	1 500	300	2 250	0	4 050
Hvasser kirke							
Div. rehabiliteringstiltak			0	0	0		0
Utdelt av parkeringsplasser			300				300
Sum Hvasser kirke	0	0	300	0	0	0	300
Kirkegårder/Gravplasser							
Oppgradering vannposter/søppelkasser		310					0
Driftsbil VW transporter		150					0
Driftsbygg/lager Tjøme (prosjektering/bygging)	500	500					0
Nye gressklippere (2 stk) (maskinparkfond)			150	150			300
Kjølekapasitet/oppgradering i Tjøme kapell			400				400
Nytt kjøleanlegg Nøtterøy kapell			200				200
Anlegg godkjent vaskeplass for maskiner (oljeskiller)				200			200
Beplantningsplan (sør) og gjerde				200			200
Beplantning skråning mellom navnet minnelund og driftsbygning				100			100
Pålegg om å skille overvann og spillvann - Gjervåg gravlund					1 000		1 000
Pålegg om å skille overvann og spillvann - Tjøme kirkegård					1 500		1 500
Pålegg om å skille overvann og spillvann - Hvasser kirkegård					1 000		1 000
Sum kirkegårder	500	960	750	650	3 500	0	4 900
Borgheim menighetscenter							
Oppgradering kontorer, garderobe, møterom		140					0
Sum Borgheim menighetscenter	0	140	0	0	0	0	0
Sum investeringer	4 710	4 975	5 870	5 045	7 630	2 185	20 730
Investeringsfond / komm. Bevilgninger (*)	-2 400	-2 400	-4 000	-4 000	-3 500		-11 500
Bruk av KF disp fond		-490					0
Bruk av KF maskinparkfond		-150	-150	-150			-300
Bruk av KF gravplassfond				-200			-200
Overføring fra drift (pensjon)		-115	-120	-125	-130	-135	-510
Overføring av ubrukte midler	-2 460	-2 460	-640				-640
Sum finansiering	-4 860	-5 615	-4 910	-4 475	-3 630	-135	-13 150
Udekket (ekstra finansieringsbehov) + Ubrukte midl. 2019	-150	-640	960	570	4 000	2 050	5 530

10.3.2 Administrasjon, kultur og levekår

I tråd med økonomiplan foreslås det å avsette 3 mill. kr for 2020 til investeringer i IKT, infrastruktur og operativsystemer. I tillegg til dette er det varslet at alle eldre PC'er med Windows 7 operativsystem må skiftes ut som følge av Microsoft slutter med support på dette. Rådmannen foreslår å sette av 1,25 mill. kr til utskifting av eldre PC'er i 2020.

Færder kommune har forpliktet seg til å dekke 1/3 av utredningskostnader på 4 mill. kr for bygging av ny felles svømmehall med Tønsberg. Færder sin andel utgjør 1,33 mill. kr og foreslås innarbeidet i budsjett 2020. Tønsberg kommune har varslet at det er behov for oppgradering av klimaanlegg i Tønsberg og Færder bibliotek. Det foreslås å innarbeide Færder sin andel tilsvarende 0,3 mill. kr.

Kommunens intranettløsning bygger på gammel løsning fra tidligere Nøtterøy kommune. Løsningen foreslås oppgradert til en kostnadsramme på 0,125 mill. kr.

10.3.3 Oppvekst og kunnskap

Fast avsetning til innkjøp av PC'er til 7. klassinger foreslås videreført med 2,25 mill. kr. I tillegg foreslås det utskifting av datamaskiner til lærere med 3,75 mill. kr. Disse følger plan for utskifting hvert 4. år og ble sist byttet ut i 2016.

10.3.4 Helse og omsorg

Det foreslås bevilget 0,125 mill. kr til etablering av Gerica e-rom for Miljøarbeidertjenesten. eRom er en elektronisk løsning for å kvalitetssikre og effektivisere dokumentasjonsprosessen i tjenesten.

Dette systemet tilgjengeliggjør journalen slik at informasjon om dokumenterte prosedyrer og tiltak kan følges opp og dokumenteres fortløpende.

10.3.5 Teknikk og miljø

Eiendomsforvaltning

Boligfornyingsprogrammet

Rådmannen foreslår å avsette 20 mill. kr til dette formålet hvert år i økonomiplanperioden. Dette er en reduksjon på 5 mill. kr pr år sammenlignet med 2019. Boligfornyingsprogrammet skal dekke kjøp av nye kommunale boliger, samt større oppgraderingsprosjekter av eksisterende kommunale boliger. Midlene prioriteres til ulike tiltak i egne saker i hovedutvalg for kommunalteknikk.

Rehabiliteringsplan formålsbygg.

Rådmannen foreslår å avsette 20 mill. kr til dette formålet hvert år i økonomiplanperioden. Dette er en reduksjon på 5 mill. kr pr år sammenlignet med 2019. Rehabiliteringsplan formålsbygg skal brukes til investeringer på kommunens formålsbygg. Midlene prioriteres til ulike tiltak i egne saker i hovedutvalg for kommunalteknikk.

Ny skole Labakken

I KS 16/080 fra tidligere Nøtterøy kommune ble det vedtatt å samlokalisere Herstad og Vestskogen barneskoler på Labakken. Prosjektet omfatter ny 3-parallell barneskole med flerbrukshall, motorikkhall, kulturscene, kulturskole, mottaksklasse og G10 (som er på Brattås i dag). Prosjektet inkluderer utomhusopparbeidelse inkl. veianlegg og øvrig infrastruktur ihht reg.plan 2016010 og 2017008. Forventet innflytting og oppstart skole i nytt bygg er august 2021. Forventet oppstart er januar 2020. Prosjektet er redusert noe i areal og omfang for å få ned kostnadene.

Wilhelmsenhallen innvendig rehabilitering

Prosjektet gjelder totalrehabilitering av Wilhelmsenhallen. Prosjektomfang er til revisjon og inkluderer rehabilitering av hallidrettsflaten, garderobeanlegg, tekniske rom samt tilbygg med ny 16x24m volleyballhall. Det jobbes med avklaring mot fylkeskommunen som er leietaker i regi av Nøtterøy videregående skole. Forslag til løsning vil bli utarbeidet etter avklaringer med Fylkeskommunen og lagt fram til politisk behandling. Prosjektoppstart foreslås utsatt til sommer 2021.

Rehabilitering Tjøme ungdomsskole

Sak om bygging av "ny" ungdomsskole på Tjøme ble behandlet i kommunestyret den 19. juni (sak 076/19). Prosjektet omfatter riving av elevbygget og administrasjonsbygget, samt ombygging og nødvendige tilpasninger i bygg C, inkludert nødvendige utomhusarbeider rundt byggene. Høsten 2019 har det vært arbeidet med detaljprosjektering av prosjektet, med tanke på utsendelse av anbudsdokumentene i løpet av 2020. Rådmannen foreslår å arbeide videre med planlegging av ny ungdomsskole på Tjøme. Forventet ferdigstillelse er foreslått justert fra skolestart 2021 til 2022.

Gipø Vest

Prosjektet gjelder totalrehabilitering av Gipø Vest. Det inkluderer 26 omsorgsleiligheter med fellesstuer, dagsenter, lokaler til helserelatert utleie samt kafe. Konseptstudium inkl. budsjettendring med økt finansieringsramme for prosjektet ble vedtatt ifm budsjett 2019 for handlingsplan 2019-2022.

Natur og Miljø

Friluftsmål

Det er foretatt en vurdering av investeringsbehov til friluftsmål. Dette omfatter tiltak i de offentlige friluftsområdene i Færder kommune. Tiltakene nedfelles i forvaltningsplaner for det enkelte friluftsområde. Det foreslås 1 mill. kr i 2020 til formålet. Det årlige avsatte rammebeløp prioriteres til ulike tiltak i egen sak i hovedutvalget for kommunalteknikk.

Vei og trafikk

Kommunale veier – oppgradering

Det foreslås en bevilgning på 4,5 mill. kr til oppgraderinger av veier i 2020.

Kommunale veier – oppgradering av busstopp

For å tilrettelegge for økte kollektivreiser foreslås å bevilge 0,3 mill. kr til ombygging av busstopp med universell utforming og med bussleskur på de mest brukte busstoppene.

Veilys oppgradering

Det foreslås 1,5 mill. kr til oppgradering og ombygging veilysnett etter pålegg fra Skagerak Nett.

Mindre trafikksikkerhetstiltak

Det foreslås en ramme på 0,45 mill. kr. Det søkes om tilskudd av fylkeskommunen etter gjeldende regler. Hovedutvalget for kommunalteknikk vedtar en årlig handlingsplan for trafikksikkerhetstiltak.

Planlegging og bygging av nye g/s-veier

Det foreslås avsatt en ramme på 10 mill. kr til utbygging av g/s veier i hht. trafikksikkerhetsplanen. Det søkes om tilskudd fra Fylkeskommunen etter gjeldende regler- 30 % til kommunale veier og 70 % til fylkesveier. Hovedutvalget for kommunalteknikk vedtar en årlig tiltaksplan for planlegging og bygging av g/s veier.

Annet

Maskiner og utstyr – fornyelser

Kapitalverdien av maskiner og utstyr er på ca. 28 mill. kr. Det foreslås en investering på 3 mill. kr. for 2020 da det er behov for ny gravemaskin. Fra og med 2021 foreslås det en årlig reinvestering på 2,5 mill. kr pr år til fornyelser av maskiner og utstyr.

Det foreslås en investering på to stk. nye GPS på 0,26 mill. kr til henholdsvis Geodata og Drift og anlegg.

Klargjøring for Fiber

Det foreslås avsatt 0,2 mill. kr som en årlig bevilgning for å kunne finansiere legging av rør for fiberkabel i de områdene kommunen graver og hvor det ikke er tilrettelagt for dette tidligere. Arbeidet gjøres i samarbeid Gigafib og investeringene konverteres til eierandeler i selskapet.

Gebyrfinansierte investeringer – VAR

	2020	2021	2022	2023
Gebyrfinansierte tiltak:				
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000	23 000	23 000	23 000
Sum per år	88 000	88 000	88 000	88 000

Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg ihht hovedplan avløp

Handlingsplanen i tidligere Tjøme og Nøtterøy kommunes hovedplaner legges til grunn for økonomiplan og budsjett. Ny hovedplan avløp for Færder må utarbeides. Det foreslås en økonomisk ramme på kr 57 mill. kr. I tillegg foreslås 8 mill. kr til opprydding av avløp som går til bekk og sjø ihht. vanndirektivet. Til sammen 65 mill. kr.

Utbygging og fornyelser av anlegg i henhold til hovedplan vann

Handlingsplanen i tidligere Tjøme og Nøtterøy kommunes hovedplaner legges til grunn for økonomiplan og budsjett. Ny hovedplan vann for Færder må utarbeides. Det foreslås en økonomisk ramme på kr 23 mill. kr.

11. Gebyrsatser og priser for kommunale tjenester

SFO	2019		2020	
	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2019	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2020
Ettermiddagsplass	2 376	73	2 658	75
Morgenplass	1 490	49	1 000	51
1/5 plass	810	29	846	30
2/5 plass	1 490	49	1 558	51
3/5 plass	2 125	73	2 222	75
4/5 plass	2 660	99	2 781	102
5/5 plass	3 130	122	3 273	126

30 % søskenmoderasjon for opphold gis for barn nr. 2 og 50 % søskenmoderasjon for øvrige barn.

Redusert oppholdsbetaling gis til husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn kr 600 000. Husholdningene skal betale for oppholdet med maks 6 % av inntekten.

Barnehage	2019		2020	
	Opphold pr. mnd.	Kost pr. mnd. fra 1.8.2019	Opphold pr. mnd. fra 1.1.2020	Kost pr. mnd. fra 1.8.2020
5/5 plass	3 040	321	3 135	331

30 % søskenmoderasjon for opphold gis for barn nr. 2 og 50 % søskenmoderasjon for øvrige barn.

Det er innført ordning med redusert oppholdsbetaling og gratis kjernetid i barnehagene.

Redusert oppholdsbetaling gjelder for husholdninger med samlet inntekt som er lavere enn kr 574 750 fra 1.1.2020. Husholdningene skal betale for oppholdet med maks 6 % av inntekten.

Gratis kjernetid med 20 timer gratis oppholdstid i barnehagen pr. uke gjelder for 2-5 åringer og barn med utsatt skolestart i husholdninger med inntekt lavere enn kr 548 500 fra 1.8.2019 og økning til kr 556 100 fra 1.8.2020.

Kulturskolen	2019	2020
	Avgift pr. semester	Avgift pr. semester
Elevavgift individuell undervisning	2 012	2 074
Elevavgift gruppeundervisning	1 760	1 815
Instrumentleie	349	360
25 % søskenmoderasjon		

Kruga leirskole	2019	2020
	Sats pr. gruppe	
Undervisning på leirskolen	19 746	20 457

Utleie idrettshaller fra 01.08.2020	2019			2020		
	Pris per time			Pris per time		
	En flate	To flater	Kafeteria	En flate	To flater	Kafeteria
Arrangement/cuo/kamper/trening i helg						
Foreninger og lag i Færder	125	190	85	130	195	90
Foreninger og lag fra andre kommuner	250	370	170	255	380	175
Andre grupper registrert på privatpersoner	250	370	170	255	380	175
Kommersielle aktører og bedrifter	495	740	340	510	765	350
Fast og enkelvis trening på ukedager						
Foreninger og lag i Færder med barn/unge under 19 år	0	0		0	0	
Øvrige foreninger og lag registrert i Færder	60	85		60	90	
Foreninger og lag fra andre kommuner	115	170		120	175	
Privatpersoner/private grupper	115	170		120	175	
Kommersielle aktører og bedrifter	230	340		235	350	

Utleie skolelokaler fra 01.08.2020	2019	2020
FAST UTLEIE - Leietakster pr. klasserom, gymsal aula etc.	Per time	
Foreninger og lag registrert i Færder	0	0
Foreninger og lag fra andre kommuner	65	65
Andre grupper registrert på privatpersoner	65	65
Kommersielle aktører og bedrifter	240	250
ENKELT UTLEIE - Leietakster pr. klasserom, gymsal, aula etc.	Per time	
Foreninger og lag registrert i Færder	65	65
Foreninger og lag fra andre kommuner	120	125
Andre grupper registrert på privatpersoner	120	125
Kommersielle aktører og bedrifter	240	250
ENKELT UTLEIE med overnatting - Leietakster pr. klasserom etc.	Per døgn	
Foreninger og lag registrert i Færder	210	215
Foreninger og lag fra andre kommuner	310	320
Andre grupper registrert på privatpersoner	310	320
Kommersielle aktører og bedrifter	515	530
Renhold- og vaktmesterutgifter faktureres i tillegg		

Utleie Nøtterøy kulturhus	Stk/time	2019	2020	Tillegg - som før
Husleie Amfi				
Utleie inntil 5 timer hverdag (pr forestilling)		7 089	7 309	12 % av omsetning
Utleie inntil 5 timer lørdag/søndag/helligdag (pr forestilling)		8 870	9 145	12 % av omsetning
Øve/riggedag hverdag (inntil 5 timer)		3 555	3 665	
Øve/riggedag lørdag/søndag/helligdag (inntil 5 timer)		4 726	4 873	
Arrangement uten omsetning hverdag (inntil 5 timer)		5 908	6 091	
Arrangement uten omsetning lørdag/søndag/helligdag (inntil 5 timer)		7 089	7 309	
Overtid utover 5 timer	pr time	882	910	
Før kl. 0800 og etter kl. 2300 - ekstra kostnad	pr time	599	618	
Arrangement hvor leietaker selv tar hånd om billettsalg og annen omsetning (må avtales særskilt):				
Utleie inntil 5 timer hverdag		16 512	17 024	
Utleie inntil 5 timer lørdag/søndag/helligdag		20 640	21 280	
Overtid utover 5 timer	pr time	882	910	
Utleie teknisk utstyr Amfi				
Lydanlegg, inntil 20 linjer, inntil 6 monitorer		3 555	3 665	
Bøylemic / mygg	pr stk	413	426	
Trådløs håndholdt mikrofon	pr stk	299	309	
Enkelt lys satt etter forespørsel (teknikertimer kommer i tillegg)		2 714	2 798	
Bevegelig lys	pr stk	469	484	
Røykmaskin	pr stk	599	617	
Videoprojektor		882	910	
Dansematter ferdig lagt		4 128	4 256	
Ferdig rigget sceneplattning	pr stk	103	106	
Husleie Lillesalen				
Utleie hverdager 08.00-21.00		2 363	2 436	12 % av omsetning
Utleie lørdag/søndag/helligdag 08.00-21.00		3 555	3 665	12 % av omsetning
Utenfor denne tidsrammen, ekstra pr. time	pr time	599	617	
Husleie Foajeen (Kun etter spesielle avtaler)				
Utleie 08.00-21.00 inntil 5 timer		4 000	4 124	
Overtid utover 5 timer	pr time	882	910	
Utenfor denne tidsrammen, ekstra pr. time	pr time	599	617	
Instrumenter				
Flygel "Seiler" (kun amfi)		1 780	1 835	
Piano		599	617	
Stemming		1 858	1 915	
Backline (trommesett, gitarforsterker, bassforsterker)	pr dag	1 631	1 682	
Personalbistand				
Lydtekniker	pr time	527	545	
Lystekniker	pr time	527	545	
Konsultasjon teknisk personell	pr time	527	545	
Konsulenttjeneste	pr time	527	545	
Bærehjelp	pr time	382	395	
Vertskap/catering/dørvakt	pr time	382	395	
Annet				
Arrangøravgift pr solgte billett (trekkes fra i oppgjør)	pr billett	20	20	

Priser Østre Bolæren	Stk/time	2019	2020
Priser oppgitt inkl. mva.			
<i>Det er inngått leieavtale med Gulsrud Booking AS og det vises til priser på deres hjemmeside. Grupper under 15 stk kan leie direkte av Færder kommune.</i>			
<i>Vintersesong gjelder fra 1. november til 31. mars.</i>			
Befalsforlegning og offisermessen			
Enkeltrom, inkl. utvask	pris/døgn	650	650
Dobbeltrom, inkl. utvask	pris/døgn	700	700
Befalsleilighet, inkl. utvask	pris/døgn	900	900
Befalsmessen, gratis ved bestilling av mat og drikke			
Mannskapsforlegningen (1990-bygget)			
Enkeltrom, inkl. utvask, (soveplass til seks stk)	pris/døgn	200	200
Annet			
Tårnet, sommersesong	pris/døgn	1 500	1 500
Tårnet, vintersesong	pris/døgn	500	500
Loshuset	pris/uke	10 000	10 000
Naustet, under 20 stk	pris/døgn	1 000	1 000
Naustet, 20 stk og over	pris/døgn	Gratis	Gratis
Sengesett		125	125
Mat			
Frokost		100	100
<i>Det selges i tillegg mat og øvrige produkter i Kompasset og i kiosk.</i>			
Aktiviteter			
Kano	pris/time	50	50
Robåt	pris/time	50	50
Frisbeegolf	Pris/stykk	50	50
Havneavgift på Østre Bolæren			
Havneavgift, over 50 fot	Pris/døgn	504	580
Havneavgift, fra 41 fot til 50 fot	Pris/døgn	393	450
Havneavgift, fra 31 fot til 40 fot	Pris/døgn	281	320
Havneavgift, under 30 fot	Pris/døgn	222	260
Havneavgift, vintersesong	Pris/døgn	50	70
<i>Havneavgift inkluderer internett, serviceanlegg, tilgang til strøm, vann og håndtering av avfall og søppel. Det er begrensede antall strømuttak.</i>			

2020-satser
Praktisk bistand i hjemmene

Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned.	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned.	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned.	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned.
	Satser 2019	Satser 2019	Satser 2020	Satser 2020
0 – 2 G*	0	0	100	0
2 – 3 G	1162	146	1203	151
3 – 4 G	1743	218	1806	226
4 – 5 G	2349	293	2433	304
Over 5 G	2929	366	3035	379
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.				

Brukerstyrt personlig assistanse

Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned.	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned.	Abonnements- pris for tjeneste- mottakere som har mer enn 8 timer bistand pr. måned.	Timepris til og med 8 timer bistand pr. måned.
	Satser 2019	Satser 2019	Satser 2020	Satser 2020
0 – 2 G*	0	0	100	0
2 – 3 G	1162	146	1203	151
3 – 4 G	1743	218	1806	226
4 – 5 G	2349	293	2433	304
Over 5 G	2929	366	3035	379
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.				

Renhold i hjemmene

Inntektsgrunnlag G= grunnbeløp i folketrygden	Pris for renhold pr.time.	Pris for renhold pr.time.
	Satser 2019	Satser 2020
0 – 2 G*	0	0
2 – 3 G	146	151
3 – 4 G	218	226
4 – 5 G	293	304
Over 5 G	366	379
*Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.		

Trygghetsalarmer

Trygghetsalarmer	Satser 2019	Satser 2020
Pris pr mnd	436	500

Sjølyst

Sjølyst				
	Satser 2019		Satser 2020	
Treningsgrupper	488 per halvår		503 per halvår	
Svømmehall				
Svømming brukere	488 per halvår		503 per halvår	
Svømming lag, foreninger, NK	429		442	
Svømming private	672		693	
Svømming kommersielle	794		818	
Lokaler	2019		2020	
	Lag/forening	Private	Lag/forening	Private
Utleie Kafeteria	612	978	631	1 008
Utleie Stue	612	978	631	1 008
Utleie Kjøkken	366	612	377	631
Utleie Bibliotek	366	612	377	631
Alle 3 lokaler hele lørdag	3 054	3 054	3 149	3 149
Brukerbetaling Sjølystsentret	2019		2020	
Brukerbetaling	429		600	

Dagrehabilitering		
	Satser 2019	Satser 2020
Pris pr dag	85	90*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		

Kortidsopphold		
	Satser 2019	Satser 2020
Tjeneste		
Korttidsopphold	165*	170*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		

Dagsenter		
	Satser 2019	Satser 2020
0 – 2 G	210* / mnd	210* / mnd
Over 2 G	85*/ dag	90*/ dag
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		

Transport dagsenter/dagrehabilitering		
	Satser 2019	Satser 2020
Tur/retur	52/dag	70/dag

Fysioterapitjenester		
Behandling	Satser 2019	Satser 2020
Undersøkelse inntil 30 minutter	173*	173*
Behandling hos fysioterapeut		
20 minutter	123*	123*
30 minutter	160*	160*
40 minutter	197*	197*
60 minutter	271*	271*
90 minutter	382*	382*
Behandling i grupper		
30 minutter	55*	55*
60 minutter	97*	97*
90 minutter	138*	138*
Annet		
Utskrift/kopiering pasientjournal	85*	85*
Ekspedisjonsgebyr	59*	59*
Tillegg for behandling i basseng	24*	24*
* Reguleres iht. forskrift om egenbetaling		

Middag hjemmeboende		
	Satser 2019	Satser 2020
Middag	72/porsjon	74/porsjon
Suppe/dessert	15/porsjon	16/porsjon
Lørdagsmat	47/porsjon	49/porsjon

Skjenkeavgifter		
Bevillingsgebyr	Satser 2019	Satser 2020
For salg - minimum	1660*	1660*
Sigaretter, kr/100 stk.	263*	268*
For skjenking - minimum	5200*	5200*
Ambulerende bevilling	370*	370*
For skjenking - minimum	5100*	5100*
For skjenking - minimum	5100*	5100*
* Reguleres iht. forskrift om statlige satser		

Tobakksavgift		
	Satser 2019	Satser 2020
Tilsynsavgift - minimum	4 580*	4 580*
Midlertidig salg - minimum	1 200*	1 200*
* Reguleres iht. forskrift om statlige satser		

Borgelig vigsel		
	2019	2020
Bosted innenfor kommunen	Kr 0	Kr 0
Bosted utenfor kommunen	Kr 2 500	Kr 2500

Gebyrregulativ for renovasjon, vann, avløp, slam, feiing og utslippstillatelser
Priser for parkering, gravetillatelse og havnegebyr
Vedtatt i Færder kommunestyre - 11.12.19

Det tilkommer et fakturagebyr på kr. 35 pr. papirfaktura

GEBYRREGULATIV FOR RENOVASJON

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift om husholdningsavfall

Helårsrenovasjon inkl. mva	2019	2020
Standardrenovasjon 3 X 140 L	2 650	2 910
Delt abonnement (reduisert volum)	1 723	1 892
Fellesløsning (flere enheter har felles beholdere)	2 253	2 474
Hjemmekompostering (ikke bioavfallsbeholder)	1 988	2 183
Fellesløsning og hjemmekompostering	1 696	1 862
Delt abonnement og hjemmekompostering	1 292	1 426
Standard mini, 80 L restavfall (enslige / eldre)	2 438	2 677
Fradrag, redusert restavfallsvolum pr. enhet	-1 007	-1 106
Tillegg, økt restavfallsvolum pr. enhet	1 007	1 106

Sommerrenovasjon gjelder fra 15. april til 15. oktober - samme pris som helårsrenovasjon

Tilleggstjenester og gebyr inkl. mva	2019	2020
Ekstrasekker pr. sekk	50	52
Gangtillegg, pr påbegynte meter utover 15 meter.	100	104
Tømming utenom vanlig rute	669	692
Leie av grunn fellesløsninger pr abonnent	100	104

Årsgebyr ved leie av plastbeholder inkl mva. (Beholder til plastavfall kan velges istedenfor plastsekker)	2019	2020
1. Enkelt abonnent:		
leie av 240 l beholder	305	316
leie av 360 l beholder	404	418
2. To abonnenter deler beholder:		
leie av 360 l beholder pr. abonnent	63	65
leie av 660 l beholder pr. abonnent	305	316
3. Tre abonnenter deler beholder:		
leie av 660 l beholder pr. abonnent	113	117
Fire abonnenter og oppover: Det koster ikke noe, men de får beholdersammensetning etter Vesars retningslinjer.		

Gebyrer for henting av annet avfall inkl mva.	2019	2020
Grovavfall - Abonnement – henting 2 ganger i året	918	950
Grovavfall - Tilfeldig bestilling, 1 henting	459	475

Gebyr for levering av privat avfall på gjenvinningsstasjonen inkl mva.	2019	2020
Sortert avfall = ikke restavfall	fri levering	fri levering
Usortert avfall = inkluderer restavfall, kr. pr sekk	50	50
eller kr. pr 0,5 m3	250	250

GEBYRREGULATIV FOR VANN OG AVLØP

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift for vann- og avløpsgebyrer

Engangsgebyr for tilknytning inkl. mva.	2019	2020
Vann	15 000	15 000
Avløp - spillvann	15 000	15 000
Avløp - overvann	15 000	15 000
For sekundærleiligheter under 60 m ² til enebolig betales det halvt tilknytningsgebyr.	7 500	7 500

Engangsgebyr betales pr boenhet for boligeiendommer og pr eiendom for næringsbygg. Der eiendommen består av flere nybygg, regnes den enkelte bygning som en eiendom dersom bygningen senere i teorien kan identifiseres med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer eller seksjonsnummer. Der eiendommen består av både næringsdel og boligdel, betales ett tilknytningsgebyr for næringsdelen, og ett tilknytningsgebyr for hver boenhet.

Årsgebyr for vann og avløp inkl. mva.		
<i>Fastgebyr</i>	2019	2020
Fastgebyr vann - pr boenhet	1 218	1 231
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 0 - 400 m ³	1 218	1 231
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 400 - 1000 m ³	2 436	2 463
Fastgebyr vann - næring årsforbruk 1000 - 5000 m ³	6 090	6 157
Fastgebyr vann - næring årsforbruk > 5000 m ³	12 180	12 313
Fastgebyr avløp - pr boenhet	3 003	2 954
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 0 - 400 m ³	3 003	2 954
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 400 - 1000 m ³	6 006	5 908
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk 1000 - 5000 m ³	15 015	14 770
Fastgebyr avløp - næring årsforbruk > 5000 m ³	30 030	29 540

Fastgebyr for næring blir avregnet på bakgrunn av fjorårets forbruk. For nye abonnenter blir fastgebyret fastsatt på bakgrunn av stipulert årsforbruk første året.

Forbruksgebyr stipulert forbruk	2019	2020
Forbruksgebyr vann - Boenhet med bruksareal ≤70 m ² (100 m ³)	1 254	1 226
Forbruksgebyr vann - Boenhet med bruksareal >70 m ² (200 m ³)	2 508	2 452
Forbruksgebyr avløp - Boenhet med bruksareal ≤70 m ² (100 m ³)	2 443	2 360
Forbruksgebyr avløp - Boenhet med bruksareal >70 m ² (200 m ³)	4 886	4 720

Fritidsbolig med felles vannpost betaler fullt fastgebyr og 50% av forbruksgebyr

Årsgebyr for sommervannledning: For sommervannledning som ikke er frostfri og som stenges av om vinteren betales det fullt fastgebyr og 50% av forbruksgebyr. Gebyret gjelder fra første termin etter at abonnent har meldt fra til kommunen om at han har slik ledning.

Forbruksgebyr målt forbruk	2019	2020
Forbruksgebyr vann kr/m ³	12,54	12,26
Forbruksgebyr avløp kr/m ³	24,43	23,60

Vannmålerleie	2019	2020
Målerleie vanlig måler der kommunen eier måleren	500	500
Målerleie landbruksmåler der kommunen eier måleren kr/målepunkt	1 250	1 250

Forbruk, fastgebyr og målerleie for landbruksmålere blir fakturert en gang pr. år.

For eiendommer der det er krav om måler og denne ikke lar seg avlese, eller ikke er innstallert, avregnes forbruket etter skjønn, med utgangspunkt i tidligere målt forbruk. Er det ikke tidligere målinger fra samme eiendom, eller virksomheten har endret seg slik at målingene ikke kan benyttes, skal det betales 2 m³/m² bruttoareal.

	2019	2020
Tillegg om kommunen må sørge for avlesning av måler. Måleravlesningsgebyr, pr. avlest måler	1 000	1 000

Oppmøte i forbindelse med avstengning og påsetting av vannforsyning skal den gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr etter medgått tid og kostnad

GEBYRREGULATIV FOR SLAMTØMMING

Gebyrregulativet er hjemlet i slamforskriften

Slamgebyr for abonnenter uten tilknytning til offentlig avløpsanlegg inkl. mva.	2019	2020
Slamavskiller inntil 4 m ³ med fast tømning hvert andre år: pr. år	1 509	1 644
Tett tank inntil 4 m ³ med fast tømning hvert år: pr. år	1 961	2 138
Slamtømming fra minirensanlegg hvert år: pr. år	1 961	2 138
Ekstra volum: for hver påbegynte 4 m ³ pr. gang	400	494
Ekstratømming:pr. tømning (evt. ekstra volum over 4m ³ kommer i tillegg)	1 781	2 138

Abonnenter med flere tanker/avskillere. Hver adresse betaler ett ordinært gebyr med tillegg for ekstra volum.

Abonnenter tilknyttet offentlig avløpsanlegg, og som kommer inn under ordningen med pålagt kommunal slamtømming, betaler ordinært avløpsgebyr, og skal ikke betale slamgebyr. Abonnentene skal likevel betale for eventuell bomtur.

GEBYRREGULATIV FOR FEIING

Gebyrregulativet er hjemlet i forskrift om feie-og tilsynsgebyr

	2019	2020
Feiegebyr pr. pipeløp pr. år fritidseiendommer	489	500
Feiegebyr pr. pipeløp pr. år øvrige eiendommer	489	500

GEBYRREGULATIV FOR BEHANDLING AV UTSLIPPSTILLATELSE

Gebyrregulativet er hjemlet i forurensningsforskriften § 11-4

Fritatt for mva

	2019	2020
Behandlingsgebyr for søknad om separate avløpsanlegg.	3 940	4 080

GEBYRREGULATIV FOR SAKSBEHANDLING OG TILSYN

Gebyrregulativet er hjemlet i forurensningsforskriften § 2-12 og § 11-4

*Gjelder fra forskrift vedtatt i KS 11.12.2019

	2019	2020
Forurensningsforskriftens kapittel 2 - opprydding i forurensset grunn ved brygge- og gravearbeider:		
Søknad om godkjenning av tiltaksplan		*4 080
Kontroll/tilsyn etter forurensningsforskriften kap. 2		*3 100

Forurensningsforskriftens kapittel 12 - utslipp av sanitært avløpsvann

Søknad om utslippstillatelse/endring av utslippstillatelse		*4 080
Kontroll/tilsyn av private avløpsanlegg årlig gebyr sats		*500

Forurensningsforskriftene kapittel 13 - utslipp av kommunalt avløpsvann

Søknad om utslippstillatelse/endring av utslippstillatelse		*4 080
Kontroll/tilsyn av anlegg etter forurensningsforskriften kap. 13		*3 100

Forurensningsforskriften kapittel 15 - utslipp av oljeholdig avløpsvann

Søknad om utslipp av oljeholdig avløpsvann/endringer av tillatelse		*4 080
Kontroll/tilsyn av oljeutskillere		*3 100

Forurensningsforskriftens kapittel 15 A - påslipp til kommunalt ledningsnett

Vedtak om påslipp til kommunalt ledningsnett		*4 080
Kontroll/tilsyn etter forurensningsforskriftens kap. 15 A		*3 100
Kontroll/tilsyn fettutskiller		*3 100

ØVRIGE PRISER FASTSATT AV KOMMUNESTYRET
Parkeringsavgift Tenvik inkl. mva

Hjemmel FS-sak 107/19

Avgiftparkeringstid 1. mai til 1. september, alle dager kl 08 – 20

	2019	2020
Avgift pr. time	15	16
Avgift pr. døgn	133	138
Ukesavgift pr. uke	667	688
Sesongavgift	3 706	3 821
Ladekostnad Elbil pr. kWh	3	3

Parkeringsavgift Teie.

Hjemmel FS-sak 107/19

Avgiftparkeringstid : hverdager 09 – 18, lørdager 09 – 16. Maks parkeringstid 9 timer.

En time gratis.

	2019	2020
Parkeringsavgift pr.time.	17	18
Ladekostnad Elbil pr. kWh	3	3

Parkeringsavgift Verdens Ende

Hjemmel FS-sak 107/19

Avgiftparkeringstid fra 1. mars til 31. oktober. Alle dager, hele døgnet.

	2019	2020
Parkeringsavgift pr time	14	16
Parkeringsavgift pr.døgn	42	100
Ladekostnad Elbil pr. kWh	3	3

Parkeringsavgift Lilleskagen

Hjemmel FS-sak 107/19

Avgiftparkeringstid fra 1. april og ut september. Utgår fra 01.01.20

	2019	2020
Parkeringsavgift pr time	10	0
Parkeringsavgift pr.døgn	26	0

Parkeringsavgift Sandøysund

Hjemmel FS-sak 107/19

Avgiftparkeringstid fra 15. juni t.o.m. 15. august , alle dager fra 08.-18.00. Maks 1 time

	2019	2020
Parkeringsavgift pr time	12	16
Gratis dagparkering på Fynsletta		

Gebyr for graving i kommunal vei

Hjemlet i lokal forskrift om graving

	2019	2020
Behandlingsgebyr om gravetillatelse i kommunal grunn - pr vei:	2 488	2 565

Havnegebyr gjestehavner

	2019	2020
Båt inntil 30 fot - døgnpris	222	260
Båt inntil 31 - 40 fot døgnpris	281	320
Båt inntil 41 - 50 fot døgnpris	393	450
Båt over 50 fot - døgnpris	504	580

Havnegebyr fiskefartøyer eksl mva

	2019	2020
Båt inntil 0-8 meter/ leppefiskere *		2 000
Båt fra 8-11 meter *		6 000
Båt fra 11-15 ,meter *		8 000
Båt over 15 meter *		10 000
Registrerte fiskefartøyer - årsgebyr for fast liggepris inkl strøm	7 957	

* Priser er eksl strøm, forbruk strøm kommer i tillegg

12. Lokal forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkelloven § 32, jf. også matrikkelforskriften, og eierseksjonsloven § 15.

Vedtak: Færder kommune 11. desember 2019, sak 113/19

Ikrafttredelse: 1. januar 2020

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

Gebyrer etter dette regulativ betales etter faktura utstedt av kommunen. Betaling kan kreves før forretning berammes, arbeid igangsettes, eller før tillatelser/vedtak fattes. Alle priser er angitt i norske kroner. Regulativet speiler det faktiske arbeidet de ulike sakstypene medfører. Samlet fakturert gebyr dekker saksbehandling, administrasjonskostnader, tilsyn med videre.

§ 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr.

Kommunen krever i tillegg inn tinglysingsgebyr og dokumentavgift i saker der kommunen må forskuttere dette.

§ 1-2. Tidspunkt for gebyrfastsetting og fakturering

Gebyr etter plan- og bygningsloven beregnes etter de satser som gjelder på tidspunktet saken mottas i kommunen, med mindre noe annet fremgår av regulativet.

Gebyr etter matrikkelloven beregnes etter de satser som gjelder når saken fremmes, jf. matrikkelforskriften § 16.

Gebyret faktureres når vedtak fattes, etter avholdt oppstartsmøte eller forhåndskonferanse, eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken. Planforslag faktureres ved vedtak om offentlig ettersyn.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter inkassoforskriften.

Gebyret må betales og forfaller uansett om vedtaket er påklaget eller det er søkt om reduksjon av gebyr.

§ 1-3. Gebyr og priser i regulativet

Regulativets gebyrer reflekterer kommunens arbeid med de ulike sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Gebyrregulativet vedtas årlig av kommunestyret som har anledning til å prise gebyrene lavere enn selvkost.

§ 1-4. Sakkyndig bistand

Der kommunen leier inn sakkyndig bistand for kontroll, uttalelser, vurderinger ut fra lov- og forskriftskrav og lignende, vil kostnadene for slik bistand bli lagt til gebyret. I tillegg blir det fakturert for medgått tid for kommunens arbeid med å hente inn denne bistanden.

§ 1-5. Urimelig gebyr

Dersom kommunen etter egen vurdering, eller etter skriftlig søknad, anser gebyret som klart urimelig, kan gebyret settes ned. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

§ 1-6. Klage

Når gebyret er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1, eller matrikkelloven § 32, er det ikke anledning til å klage på gebyret i den enkelte sak. Det gjøres unntak i de tilfellene hvor kommunen har tatt i bruk § 1-5 om urimelig gebyr. Kommunens vedtak i sak om reduksjon av gebyr kan klages til Fylkesmannen etter reglene i forvaltningsloven.

§ 1-7. Avslag

Saksbehandlingen anses som avsluttet dersom det ikke er sendt klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Beløpet blir ikke godskrevet ved ny eller endret søknad.

§ 1-8. Tilbaketrekking av søknad

Dersom søknad trekkes tilbake, skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i behandlingen av søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

§ 1-9. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a. Pbl: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).
- b. Mtl: Lov om eigedomsregistrering (matrikkelloven).
- c. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- d. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)
- e. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-2, jf. 20-1.
- f. Grunngebyr: Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av det konkrete tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngebyret skal også dekke tilsynsvirksomhet og ulovlighetsoppfølging.
- g. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- h. Registreringsgebyr: Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales per bruksenhet for byggesak og per eiendom for oppmålingsforretning som registreres i matrikkelen.
- i. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.
- j. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Dersom bruket ikke har feste- og/eller seksjonsnummer har disse verdien null (0). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- k. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lovgivningen om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.
- l. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. boenhet, kontorenhet, verksted og lager.
- m. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- n. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe boligbygning.
- o. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- p. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- q. Vnr.: Varenummer

Kapittel 2 – Reguleringsplan

§ 2-1. Generelt

Det skal betales gebyr for alle private planforslag for arbeid frem til førstegangsbehandling. I plansaker faktureres gebyret etter de satser som gjelder på det tidspunktet de ulike gebyrene påløper. I saker som avsluttes før fullstendig planforslag er lagt frem, eller før offentlig ettersyn, faktureres gebyret når kommunen anser saken for avsluttet. Kommunen kan avslutte saker hvor det er mer enn 1 år siden siste kontakt mellom kommunen og tiltakshaver. For planer som avslås av kommunen ved førstegangsbehandling skal det betales fullt gebyr for saksbehandlingen etter dette regulativet, jf. § 1-7. Det samme gjelder for planer som avslås av kommunen ved førstegangsbehandling og som kreves fremmet for kommunestyret.

§ 2-2. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så kan det tas gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker også støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

Timepris		Betales	2019	2020
	For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	665	690

§ 2-3. Tilleggsgebyr

Tillegg for mangelfulle plandokumenter: faktureres etter medgått tid som kommunen har brukt for å rette opp plandokumenter.

§ 2-4. Tilbaketrekking av planforslag

Ved trekk av planforslag eller manglende oppfølging fra forslagsstiller skal tiltakshaver betale en andel av samlet saksbehandlingsgebyr avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Trekk av søknad		Betales	2019	2020
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før førstegangsvedtak	Per planforslag	75 %	75 %

§ 2-5. Oppstartsmøte

Det skal betales gebyr for hvert oppstartsmøte.

Oppstartsmøte, jf. pbl § 12-8		Betales	2019	2020
	Oppstartsmøte	Per møte	9 950	10 310

§ 2-6. Forespørsel om planoppstart

Oppstart av planarbeid legges frem for planmyndigheten.

Oppstart av reguleringsarbeid (anmodning om oppstart), jf. pbl § 12-8		Betales	2019	2020
	Forespørsel om plan-oppstart	Per søknad	19 900	20 615

§ 2-7. Private planforslag

Alle private planforslag skal betale et todelt gebyr bestående av areal og boenheter for boligformål eller areal og BRA for alt annet enn boligformål. For større saker over 20 dekar kan kommunen velge at gebyret skal beregnes etter medgått tid etter § 2-2. Arealer som reguleres til offentlige grønnstruktur- og friluftformål, verneområder samt eksisterende offentlige trafikkområder skal ikke tas med i beregningen.

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	Inntil 2 dekar	Over 2 til 5 dekar	Over 5 til 10 dekar	Over 10 dekar til 20 dekar	Over 20 dekar
2019	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag	92 250	120 730	156 950	204 040	265 250
2020	Behandling av reguleringsplanforslag	Per planforslag	95 570	125 080	162 600	211 385	274 800

I områder regulert til bolig eller fritidsboliger kommer et tillegg pr boenhet som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	2019	2020
	Regulert til bolig- og fritidsboligformål	Per boenhet	1 660	2 385

For områder regulert til bolig eller fritidsbolig med mer enn 20 boenheter beregnes tillegget kun for de 20 første boenhetene.

I områder regulert til andre byggeformål enn bolig og fritidsbolig kommer et tillegg som følger:

Reguleringsplan, jf. pbl §§ 12-10, 12-11		Betales	2019	2020
	Alt annet enn bolig og fritidsbolig (dvs. næring, tjenesteyting m.v.)	Per 100 BRA	780	810

Det beregnes kun tillegg for de første 5000 m2 BRA.

§ 2-8. Planer med planprogram og konsekvensutredning

For planforslag som krever planprogram og konsekvensutredning (KU) skal det betales tilleggsgebyr.

Planprogram og konsekvensutredning, jf. pbl § 4-1, § 4-2 andre ledd og kap. 14	Betales	2019	2020
For planer som krever planprogram og konsekvensutredning	Per planforslag inklusiv et KU-tema	19 900	20 615
Tillegg per KU-tema utover første	Per KU-tema utover første	13 270	13 750

§ 2-10. Utfylling og endring av plan

Ved utfylling eller endring av plan skal det betales gebyr.

Utfylling og endring av plan	Betales	2019	2020
Mindre endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14, delegert behandling til administrasjonen	Per søknad	39 800	41 235
Mindre endring og utfylling av detaljplan iht. pbl § 12-14 som krever politisk behandling	Per søknad	53 070	54 980
Endringer som behandles som ny plan i samsvar med pbl § 12-14 første ledd	Per søknad	Fullt gebyr	Fullt gebyr

For alle typer endringer beregnes det i tillegg gebyr etter § 2-7 for antall boenheter for boligformål eller BRA for alt annet enn boligformål.

§ 2-11 Bearbeiding av digitale data

Ved behov for bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon, betales et tilleggsgebyr etter medgått tid.

Timepris	Betales	2019	2020
Bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon.	Per time	665	690

Kapittel 3 – Byggesak

§ 3-1. Generelt

For alle søknadspliktige tiltak etter pbl skal det beregnes grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det samme gjelder dersom tiltak som er unntatt søknadsplikt er betinget av dispensasjon. For tiltak som er unntatt søknadsplikt skal det beregnes registreringsgebyr dersom tiltaket skal matrikkelføres.

§ 3-2. Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngebyret dekker også tilsynsvirksomhet og kommunens generelle ulovlighetsoppfølging.

Grunngebyr	Betales	2019	2020
Søknadspliktige tiltak	Per søknad	3 940	4 080

§ 3-3. Registreringsgebyr

For tiltak etter pbl skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall bruksenheter og det skal betales et registreringsgebyr per bruksenhet.

Registreringsgebyr	Betales	2019	2020
Registreringspliktige tiltak	Per bruksenhet	790	820

§ 3-4. Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. X % av grunngebyret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet.

§ 3-5. Timepris

For de tjenester som ikke er omtalt i regulativet, men som krever behandling etter pbl gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon, tilsyn og oppfølging av ulovligheter. Følgende timesats gjelder for byggesak og søknader etter pbl kapittel 18.

Timepris	Betales	2019	2020
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 575	1 630

§ 3-6. Tilbaketrekking av søknad

Ved tilbaketrekking av søknad skal tiltakshaver betale en andel av saksbehandlingsgebyret tillegg evt. gebyr for dispensasjon.

Tilbaketrekking av søknad	Betales	Saksbehandlingsgebyr	Grunngebyr
For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før vedtak	Per søknad	50 %	100 %

§ 3-7. Retur av søknad

Ved retur påløper det gebyr. En søknad kan returneres dersom søknaden er mangelfull og ikke komplett. Dersom søker ikke har komplett søknad etter første mangelbrev fra bygningsmyndighetene, påløper det gebyr for hvert påfølgende mangelbrev som må sendes.

Retur	Betales	2019	2020
Retur av søknad	Per søknad	3 940	2 445
Utsendelse av mangelbrev	Per påfølgende mangelbrev	1 970	1 630

Søknaden vurderes returnert dersom den er mangelfull. Se eksempler under:

Eksempler på mangler:
Uten nabovarsel
Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut
Manglende tegninger (plan, snitt, fasade, situasjonskart)
Manglende dispensasjonssøknad
Mangelfull ansvarsdekning
Manglende gjennomføringsplan (for tiltak som krever ansvarlig foretak)
Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

Se SAK kapittel 5 for utfyllende oversikt.

§ 3-8. Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngebyr. Ved realisering av tiltak i form av innsendt søknad innen 6 måneder tilbakebetales ilagt gebyr for forhåndskonferanse ved fakturering.

Forhåndskonferanse etter pbl § 21-1	Betales	2019	2020
Forhåndskonferanse	Per møte	1 575	3 265

§ 3-9. Søknad om endring av gitt tillatelse

Ved søknad om endring av gitt tillatelse påløper det gebyr. Søknad om endring av gitt tillatelse utløser ikke nytt grunngebyr.

Søknad om endring av gitt tillatelse	Betales	Saksbehandlingsgebyr
Ved mindre endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales en andel av ordinært saksbehandlingsgebyr (unntatt dispensasjon) for ny søknad	Per søknad	20 %

Ved større endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales en andel av ordinært saksbehandlingsgebyr (unntatt dispensasjon) for ny søknad	Per søknad	50 %
---	------------	------

Mindre endring: ingen endring kreves i matrikkelen. Større endring: krever endring i matrikkelen. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, betales fullt gebyr. Det skal betales fullt gebyr ved ny behandling av tidligere godkjent byggetiltak.

§ 3-10. Dispensasjonssøknad

Ved søknad om dispensasjon påløper gebyr , i tillegg til grunngebyr og eventuelle saksbehandlingsgebyr. Ved flere dispensasjonsforhold skal det betales tilleggsgebyr per forhold for de øvrige dispensasjonene.

Dispensasjon etter pbl kap. 19	Betales	2019	2020
Søknad om dispensasjon, grunnsats	Per søknad	9 450	9 790
Tillegg for høring	Per søknad	7 880	8 165
Tillegg per dispensasjon utover den første	Per dispensasjon	3 150	3 265

For følgende søknader om dispensasjon gjelder særskilte satser uten grunnsats.

Tilretteleggingstiltak for allmennheten i LNF / friområder	Per søknad	1 575	1 630
Dispensasjon for tiltak unntatt søknadsplikt. Gjelder ikke ved dispensasjon fra LNF-formålet og plan- og bygningsloven § 1-8	Per søknad	3 150	3 265
Mindre dispensasjoner fra reguleringsplaner vedtatt før 1986 som behandles administrativt	Per søknad	1 575	1 630

§ 3-11. Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak (med ansvarsrett)

- a) Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, herunder vesentlig endring eller reparasjon

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1, a og b	Betales	2019	2020
Bolig og fritidsbolig	For 1. boenhet	18 910	19 590
	Per boenhet fra 2 til og med 6 boenheter pr. bygg	9 450	9 790
	Per boenhet fra 7 til og med 20 boenheter pr. bygg	4 730	4 900
Tilbygg, påbygg eller underbygg til bolig og fritidsbolig	Per bygning	6 300	6 530
Garasje, uthus, annekst, naust mv.	Per bygning	3 150	3 265
Annet enn bolig (næringsbygg mv.)	Per tiltak	11 820	12 250
Tilbygg, påbygg eller underbygg	Per søknad	6 300	6 530
Konstruksjon, anlegg mv.	Brygge, ny	18 910	19 590
	Brygge, endring av eksisterende eller gjenoppføring av tidligere lovlig brygge, grunnsats	9 450	9 790
	Tillegg for endring av lengde/bredde/fasade/bryggetype (pæle-/flytebrygge o.l.)	7 880	8 165
	Andre konstruksjoner, anlegg mv.	3 150	3 265
Røranlegg, ledningsanlegg mv.	Per søknad	4 730	4 900

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

- b) Igangsettingstillatelse

For søknader i ett trinn er igangsettingstillatelse inkludert i gebyret. For søknader som søkes i to trinn skal det betales gebyr etter følgende satser.

Igangsettingstillatelse		Betales	2019	2020
	Første igangsettingstillatelse inkludert i rammesøknad	Inkludert	0	0
	Igangsettingstillatelse utover den første	Per søknad	1 575	3 265

c) Fasadeendring

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 c		Betales	2019	2020
	Fasadeendring	Per søknad	3 150	3 265
	Fasadeendring på bygg, konstruksjon eller anlegg med kulturminneinteresse	Per søknad	3 150	3 265

Grunngebyr kommer i tillegg.

d) Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 d		Betales	2019	2020
	Bruksendring mv. med endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	3 150	3 265
	Bruksendring mv. uten endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	1 575	1 630

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

e) Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 e		Betales	2019	2020
	Rivning mv. av bygg, konstruksjon, anlegg med kulturminneinteresse	Per tiltak	3 150	3 265
	Rivning mv. av andre bygg, konstruksjoner og anlegg	Per tiltak	1 575	1 630

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

f) Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 f		Betales	2019	2020
	Sanitærinstallasjon, ventilasjons-/sprinkler-/solcelleanlegg, heis, rulletrapp, pipe, ildsted mv.	Per tiltak	1 575	1 630

Tiltak etter denne bestemmelsen utløser verken grunngebyr eller registreringsgebyr.

g) Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 g		Betales	2019	2020
	Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig	Per søknad	3 150	3 265

For eksempel at det blir én boenhet mindre i en bygning. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser grunngebyr og registreringsgebyr.

h) Oppføring av innhegning mot veg, plassering av skilt- og reklameinnretninger

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 h og i		Betales	2019	2020
---	--	---------	------	------

Innhegning mot veg (eksempelvis gjerde eller støyskjerm)	Per tiltak	1 575	1 630
Enkelt skilt eller reklame	Per tiltak	1 575	1 630
Skiltplan med flere enn to skilt	Per søknad	1 575	1 630

Hvor nedenstående tiltak inngår i søknad etter kapittel 20 i pbl, skal det ikke kreves separat gebyr. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr eller registreringsgebyr.

i) Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 j	Betales	2019	2020
Plassering av midlertidige bygninger mv. som skal stå i mer enn 2 år	Per søknad	3 150	3 265

Grunngebyr kommer i tillegg.

j) Vesentlig terrenginngrep

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 k	Betales	2019	2020
Vesentlige terrenginngrep	Per søknad	4 730	4 900

Grunngebyr kommer i tillegg.

k) Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 l	Betales	2019	2020
Mindre anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	1 620	1 680
Større anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	3 150	3 265

Grunngebyr kommer i tillegg.

§ 3-12. Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

a) For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1 m.

Fradeling mv., jf. pbl § 20-1 m	Betales	2019	2020
Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) i regulert område	Per søknad	4 730	4 900
Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) i uregulert område	Per søknad	6 300	6 530
Vedtak om arealoverføring	Per søknad	3 150	3 265

Grunngebyr kommer i tillegg.

b) For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 og tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1 og 3-2 skal det betales følgende gebyr.

Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak, jf. pbl 20-4	Betales	2019	2020
Mindre tiltak på bebygd eiendom som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a og b	Per tiltak	3 150	4 900
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c	Per tiltak	3 150	3 265
Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d	Per tiltak	1 575	1 630
Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	1 575	1 630

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg. Ikke registreringsgebyr for tiltak som ikke krever registrering i matrikkelen.

§ 3-13. Andre vurderinger

Andre vurderinger		Betales	2019	2020
	Samtykke til plassering av mindre tiltak som ellers er unntatt søknadsplikt, pbl § 29-4, jf. SAK § 4-1 c	Per tiltak	1 575	1 630
	Tiltak på eksisterende byggverk (fravik fra TEK), pbl § 31-2, 4. ledd	Per søknad	3 150	4 900
	Godkjenning av selvbyggeransvar, SAK § 6-8	Per søknad	1 575	3 265
	Godkjenning av foretak som ikke oppfyller kravene til praksis mv. i SAK, pbl § 23-8, jf. SAK § 11-4	Per søknad	1 575	1 630

Andre vurderinger utløser ikke grunngebyr. Tiltak på eksisterende byggverk kan utløse registreringsgebyr.

§ 3-14. Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest		Betales	2019	2020
	Anmodning om midlertidig brukstillatelse og ferdigattest omfattes av allerede gitt søknadsgebyr for tiltaket og belastes ikke med nytt gebyr	Inkludert	0	0
	For søknad om ferdigattest for saker med opprinnelig søknadsdato i perioden mellom 1998 til 2010	Per søknad	1 575	1 630
	Midlertidig brukstillatelse for øvrig	Per søknad	1 575	1 630

Midlertidig brukstillatelse og søknad om ferdigattest utløser ikke grunngebyr.

§ 3-15 Søknad om refusjon etter pbl §§ 18-8 mfl

Søknad om refusjon	Per søknad	23 000	23 830
--------------------	------------	--------	--------

Kapittel 4 - Oppmåling

§ 4-1. Generelt

Alle oppmålingsforretninger etter mtl skal betale grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det betales gebyrer som gjelder på rekvisisjonstidspunktet.

§ 4-2. Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.

Grunngebyr	Betales	2019	2020
Fradeling/oppmåling av eksisterende eiendom, og uteareal til seksjonering, jf. regulativets § 5-7	Per søknad	15 860	16 430
Arealoverføring	Per søknad	11 630	12 050
Grensejustering	Per søknad	4 230	4 380
Klarlegging/grensepåvisning av allerede koordinatfestede punkter/punktfeste	Per søknad	2 110	2 185

§ 4-3. Registreringsgebyr

For søknadspliktige tiltak skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall eiendommer og det skal betales et registreringsgebyr per eiendom som registreres.

Registreringsgebyr	Betales	2019	2020
Alle søknadspliktige tiltak som registreres i matrikkelen	Per eiendom	3 170	3 285

§ 4-4. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Følgende timesats gjelder for oppmålingstjenester.

Timepris	Betales	2019	2020
----------	---------	------	------

For de tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	1 060	1 100
---	----------	-------	-------

§ 4-5. Tinglysing av bruks- og veiretter mv.

Utarbeidelse av privatrettslige dokumenter for tinglysing av bruks- og veiretter mv. betales etter medgått tid etter gjeldende timepris fastsatt i § 4-4.

§ 4-6. Avbrutt forretning

Ved avbrutt forretning skal tiltakshaver betale grunngebyr etter § 4-2.

§ 4-7. Saksbehandlingsgebyr for oppmålingsforretninger

For kompliserte saker kan kommunen velge at gebyret skal beregnes etter medgått tid. Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

Oppmålingsforretning	Per grensepunkt 2019	Per grensepunkt 2020
Utsatt oppmålingsforretning	1 040	1 080
Oppmåling, sikre grensepunkter (koordinatfestet eller påvist)	2 070	2 145
Oppmåling, usikre grensepunkter	4 150	4 300

§ 4-8. Andre gebyrer

Andre gebyrer uten grunngebyr	Betales	Gebyr
Utarbeidelse av matrikelbrev	Per brev	Etter kartverkets priser

Kapittel 5 – Eierseksjonering

§ 5-1 Gebyr for seksjonering

Seksjonering	Betales	2020
1-3 seksjoner	Per søknad	6 220
4-8 seksjoner	Per søknad	9 325
Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	520

Maksimalt gebyr er 3 ganger satsene for 4-8 seksjoner.

§ 5-2 Gebyr for oppretting av nye seksjoner i eksisterende sameie/endring/reseksjonering

Eksisterende sameie m.m.	Betales	2020
1-3 seksjoner	Per søknad	12 430
4-8 seksjoner	Per søknad	15 540
Fra 9 seksjoner, tillegg per seksjon	Per søknad	1 040

Maksimalt gebyr er 3 ganger satsene for 4-8 seksjoner.

§ 5-3 Oppheving av seksjonert sameie (sletting)

Oppheving	Betales	2020
Behandlingsgebyr	Per søknad	2 330

§ 5-4 Befaring

Befaring	Betales	2020
Befaring	Per befaring	2 330

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig i forbindelse med behandling av saken. Gebyret på kr 2 330 kommer i tillegg til ordinært saksbehandlingsgebyr.

§ 5-5. Tilbaketrekking av søknad, avslag m.m.

Gebyrer	Betales	2020
---------	---------	------

	Tilbaketrekking av søknad	Per søknad	1 100
	Avslag på søknad	Per søknad	1 100
	Søknad som trekkes før saksbehandling har begynt	Per søknad	0
	Søknad som trekkes etter at saksbehandling har påbegynt	Per søknad	50 % av gebyrsats

§ 5-6. Gebyr for registrering av tilleggsareal grunn

	Registrering av uteareal for seksjoner	Betales	2020
	1-3 seksjoner	Per søknad	4 145
	4-8 seksjoner	Per søknad	6 215
	Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	310

Det kreves dokumentasjon fra søker med koordinater etter gjeldende sosi versjon, målemetode og nøyaktighet. Dette skal oppgis.

§ 5-7. Gebyr for oppmåling av tilleggsareal grunn

	Oppmåling av uteareal	Betales	2020
	1-3 seksjoner	Per søknad	8 290
	4-8 seksjoner	Per søknad	12 430
	Fra 9 seksjoner, tillegg pr. seksjon	Per søknad	620

Inngår eiendomsgrenser i tilleggsarealer er det behov for å holde oppmålingsforretning etter matrikkelloven. Det kommer da et gebyr i tillegg for klarlegging av eksisterende grenser, i henhold til kommunens gebyrregulativ for oppmålingsarbeider, jf. kapittel 4

13 Økonomiske hovedoversikter – rådmannens forslag

Økonomisk oversikt drift § 5-6	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-618 873 584	-634 796 000	-676 167 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Inntekts- og formueskatt	-826 128 022	-851 641 000	-881 561 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-146 404 741	-113 454 830	-81 537 000	-79 237 000	-79 237 000	-79 237 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-271 564 134	-199 788 820	-189 197 315	-189 197 315	-189 197 315	-189 197 315
Brukerbetalinger	-77 957 765	-83 164 000	-85 556 000	-85 556 000	-85 556 000	-85 556 000
Salgs- og leieinntekter	-240 896 008	-251 972 000	-255 143 640	-255 143 640	-255 143 640	-255 143 640
Sum driftsinntekter	-2 181 824 254	-2 134 816 650	-2 169 161 955	-2 185 565 858	-2 187 775 270	-2 189 990 206
Lønnsutgifter	1 054 046 180	1 044 126 212	1 081 515 226	1 098 015 226	1 098 015 226	1 098 015 226
Sosiale utgifter	272 054 887	296 765 073	288 113 531	298 711 531	306 711 531	315 711 531
Kjøp av varer og tjenester	591 155 443	584 956 146	582 456 680	582 456 680	582 456 680	582 456 680
Overføringer og tilskudd til andre	143 007 930	109 873 000	99 586 315	99 586 315	99 586 315	99 586 315
Avskrivninger	110 891 592	113 000 000	124 000 000	127 000 000	140 836 000	145 120 000
Sum driftsutgifter	2 171 156 032	2 148 720 431	2 175 671 752	2 205 769 752	2 227 605 752	2 240 889 752
Brutto driftsresultat	-10 668 222	13 903 781	6 509 797	20 203 894	39 830 482	50 899 546
Renteinntekter	-13 433 764	-14 700 000	-15 950 000	-14 950 000	-14 950 000	-14 950 000
Utbytter	-550 868	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-791 217	0	0	0	0	0
Renteutgifter	49 664 702	55 300 000	66 500 000	74 000 000	77 500 000	80 700 000
Avdrag på lån	82 801 122	78 000 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Netto finansutgifter	117 689 975	118 300 000	136 250 000	148 750 000	162 250 000	167 450 000
Motpost avskrivninger	-110 891 592	-113 000 000	-124 000 000	-127 000 000	-140 836 000	-145 120 000
Netto driftsresultat	-3 869 838	19 203 781	18 759 797	41 953 894	61 244 482	73 229 546
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 285 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-35 852 863	-9 295 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	80 050 471	6 738 720	-14 686 797	-37 880 894	-57 171 482	-69 156 546
Disponering av tidligere års mindreforbruk	-61 060 271	-18 447 501	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-14 577 662	-19 203 781	-18 759 797	-41 953 894	-61 244 482	-73 229 546
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						
Sum	-18 447 501	0	0	0	0	0

Økonomisk oversikt investering § 5-5	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	218 397 079	531 048 500	472 413 000	399 398 000	195 000 000	154 700 000
Tilskudd til andres investeringer	8 809 061	2 400 000	4 500 000	4 000 000	6 000 000	2 000 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 672 913	5 431 000	13 833 000	5 000 000	5 200 000	5 400 000
Utlån av egne midler	36 954 159	35 000 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	13 615 592	12 100 000	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	283 448 804	585 979 500	490 746 000	408 398 000	206 200 000	162 100 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 529 823	-60 643 500	-70 416 000	-58 240 000	-17 360 000	-9 300 000
Tilskudd fra andre	-19 762 039	-18 365 000	-43 400 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-29 259 600	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-100	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-10 261 866	-12 000 000	0	0	0	0
Bruk av lån	-199 705 871	-437 691 000	-327 597 000	-310 158 000	-173 140 000	-141 400 000
Sum investeringsinntekter	-276 519 299	-528 699 500	-441 413 000	-368 398 000	-190 500 000	-150 700 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-12 703 466	-2 959 000	-6 633 000	-6 800 000	-7 000 000	-7 200 000
Netto avsetn til eller bruk av bundne investeringsfond	-2 073 086	-11 496 000	0	0	0	0
Netto avsetn til eller bruk av ubundet investeringsfond	7 847 047	-42 825 000	-42 700 000	-33 200 000	-8 700 000	-4 200 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 929 505	-57 280 000	-49 333 000	-40 000 000	-15 700 000	-11 400 000
Sum	0	0	0	0	0	0

Økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 1. ledd	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-618 873 584	-634 796 000	-676 167 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Inntekts- og formueskatt	-826 128 022	-851 641 000	-881 561 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Andre generelle driftsinntekter	-146 404 741	-113 454 830	-81 537 000	-81 537 000	-81 537 000	-81 537 000
Sum generelle driftsinntekter	-1 591 406 347	-1 599 891 830	-1 639 265 000	-1 657 968 903	-1 660 178 315	-1 662 393 251
Sum bevilgninger drift, netto	1 469 846 533	1 500 795 612	1 521 774 797	1 551 172 797	1 559 172 797	1 568 172 797
Avskrivninger	110 891 592	113 000 000	124 000 000	127 000 000	140 836 000	145 120 000
Sum netto driftsutgifter	1 580 738 125	1 613 795 612	1 645 774 797	1 678 172 797	1 700 008 797	1 713 292 797
Brutto driftsresultat	-10 668 222	13 903 782	6 509 797	20 203 894	39 830 482	50 899 546
Renteinntekter	-13 433 764	-14 700 000	-15 950 000	-14 950 000	-14 950 000	-14 950 000
Utbytter	-550 868	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-791 217	0	0	0	0	0
Renteutgifter	49 664 702	55 300 000	66 500 000	74 000 000	77 500 000	80 700 000
Avdrag på lån	82 801 122	78 000 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Netto finansutgifter	117 689 975	118 300 000	136 250 000	148 750 000	162 250 000	167 450 000
Motpost avskrivninger	-110 891 592	-113 000 000	-124 000 000	-127 000 000	-140 836 000	-145 120 000
Netto driftsresultat	-3 869 839	19 203 782	18 759 797	41 953 894	61 244 482	73 229 546
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 285 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-35 852 863	-9 295 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	80 050 471	6 738 720	-14 686 797	-37 880 894	-57 171 482	-69 156 546
Disponering av tidligere års mindreforbruk	-61 060 271	-18 447 502	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-14 577 663	-19 203 782	-18 759 797	-41 953 894	-61 244 482	-73 229 546
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						
Sum	-18 447 502	0	0	0	0	0

Økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 2. ledd	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
FORDELT SLIK						
Mottatte avdrag utlån	-651 666	-651 000	-651 000	-651 000	-651 000	-651 000
Årets premieavvik pensjon	-36 488 297	-44 383 029	-71 598 000	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	14 057 161	18 924 299	24 828 000	33 828 000	41 828 000	50 828 000
Bruk av pensjonspremiefond	-19 295 588	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000
Overheng lønnsoppgjør	0	0	0	16 500 000	16 500 000	16 500 000
Til lønnsoppgjør	0	-3 792 164	23 000 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Tapsavsetning usikre krav	3 437 132	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Andre utgifter	1 053 205	1 784 600	1 384 035	1 384 035	1 384 035	1 384 035
Andre inntekter	-89 725 842	-99 300 000	-97 300 000	-95 000 000	-95 000 000	-95 000 000
Sum andre utgifter og inntekter	-127 613 895	-146 314 294	-139 233 965	-109 835 965	-101 835 965	-92 835 965
Lønn	49 779 293	45 198 103	43 957 874	43 957 874	43 957 874	43 957 874
Andre utgifter	21 055 372	15 231 000	11 601 000	11 601 000	11 601 000	11 601 000
Inntekter	-15 637 982	-12 063 000	-10 665 000	-10 665 000	-10 665 000	-10 665 000
Sum rådmann og stab	55 196 683	48 366 103	44 893 874	44 893 874	44 893 874	44 893 874
Lønn	546 071 147	577 257 553	579 336 930	579 336 930	579 336 930	579 336 930
Andre utgifter	221 885 539	221 793 506	217 622 000	217 622 000	217 622 000	217 622 000
Inntekter	-102 691 187	-88 862 000	-82 292 000	-82 292 000	-82 292 000	-82 292 000
Sum oppvekst- og kultursektor	665 265 499	710 189 059	714 666 930	714 666 930	714 666 930	714 666 930
Lønn	523 645 077	533 031 376	559 143 076	559 143 076	559 143 076	559 143 076
Andre utgifter	171 466 791	152 065 300	153 992 900	153 992 900	153 992 900	153 992 900
Inntekter	-80 566 709	-67 375 000	-71 054 000	-71 054 000	-71 054 000	-71 054 000
Sum helse- og sosialsektor	614 545 159	617 721 676	642 081 976	642 081 976	642 081 976	642 081 976
Lønn	115 115 700	119 667 085	122 002 121	122 002 121	122 002 121	122 002 121
Andre utgifter	200 632 683	198 534 340	197 977 280	197 977 280	197 977 280	197 977 280
Inntekter	-232 119 229	-229 179 000	-233 311 640	-233 311 640	-233 311 640	-233 311 640
Sum teknisk sektor	83 629 154	89 022 425	86 667 761	86 667 761	86 667 761	86 667 761
Lønn	73 943 235	72 927 463	69 003 721	69 003 721	69 003 721	69 003 721
Andre utgifter	129 319 085	111 906 000	106 026 500	106 026 500	106 026 500	106 026 500
Inntekter	-42 996 387	-23 016 000	-22 154 000	-22 154 000	-22 154 000	-22 154 000
Sum administrasjon, kultur og levekår	160 265 933	161 817 463	152 876 221	152 876 221	152 876 221	152 876 221
Sum kirkelig fellesråd	18 558 000	19 993 180	19 822 000	19 822 000	19 822 000	19 822 000
SUM FORDELT TIL DRIFT	1 469 846 533	1 500 795 612	1 521 774 797	1 551 172 797	1 559 172 797	1 568 172 797

Økonomisk oversikt gjeld § 5-7	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Inngående balanse brutto gjeld	2 341 449 751	2 390 237 137	2 540 137 137	2 781 734 137	3 001 892 137	3 075 032 137
Låneopptak i perioden	138 571 000	240 000 000	327 597 000	310 158 000	173 140 000	141 400 000
Avdragsbetalinger	89 783 614	90 100 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Utgående balanse brutto gjeld	2 390 237 137	2 540 137 137	2 781 734 137	3 001 892 137	3 075 032 137	3 114 432 137
Endring i perioden	48 787 386	149 900 000	241 597 000	220 158 000	73 140 000	39 400 000

14 Saksbehandling og vedtak

JournalpostID: 19/46827
Arkiv: FE-151

Saksbehandler: Kristian Læg Reid
Telefon:
Økonomi

Kommuneplanens handlingsdel 2020-2023, økonomiplan 2020-2023 og budsjett 2020

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Eldreråd	18.11.2019	050/19
Inkluderingsråd	18.11.2019	015/19
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	18.11.2019	048/19
Ungdomsråd	18.11.2019	019/19
Hovedutvalg for helse	20.11.2019	043/19
Hovedutvalg for kommunalteknikk	20.11.2019	321/19
Hovedutvalg for oppvekst	20.11.2019	049/19
Administrasjonsutvalg	27.11.2019	017/19
Formannskap	27.11.2019	140/19
Kommunestyret	11.12.2019	113/19

Rådmannens innstilling

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapitel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår

Kirkelig fellesråd

Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
- Administrasjon, kultur og levekår
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- VAR – området

godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

Budsjettrammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt. 10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.

Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.

Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapitel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas

Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 18.11.2019:

Behandling:

Janne Hansen foreslo følgende uttalelse:

Rådet har merket seg forslaget om at søknader om økonomisk sosialhjelp skal digitaliseres. Rådet erfarer at flere har lite digital kompetanse og vil ha problemer med søknadsprosessen. Rådet ber om at det legges til rette for hjelp til utfylling av søknadsskjema for de som ikke kan benytte de digitale løsningene. Saken tas utover dette til orientering.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

RMNF- 048/19 Vedtak:

Rådet har merket seg forslaget om at søknader om økonomisk sosialhjelp skal digitaliseres. Rådet erfarer at flere har lite digital kompetanse og vil ha problemer med søknadsprosessen. Rådet ber om at det legges til rette for hjelp til utfylling av søknadsskjema for de som ikke kan benytte de digitale løsningene. Saken tas utover dette til orientering

Eldreråd 18.11.2019:

Behandling:

Torunn Kopperud foreslå følgende uttalelse:

Eldrerådet ser med bekymring på den økonomiske utvikling i kommunen, og vil oppfordre kommunen til å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt handlingsrom for tiltak rettet mot eldre i kommunen.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

ER- 050/19 Vedtak:

Eldrerådet ser med bekymring på den økonomiske utvikling i kommunen, og vil oppfordre kommunen til å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt handlingsrom for tiltak rettet mot eldre i kommunen.

Inkluderingsråd 18.11.2019:

Behandling:

Uttalelse til sak 321/19 i Hovedutvalget for kommuneteknikk, 043/19 i hovedutvalg for helse og 049/19 i hovedutvalg for oppvekst:

Inkluderingsrådet tar budsjett 2020 til orientering.

Inkluderingsrådet ønsker en redegjørelse om kortsiktig og langsiktig konsekvens av budsjett reduksjonen i EMF på RMU og FINT til 1. tertial 2020

INKR- 015/19 Vedtak:

Uttalelse til sak 321/19 i Hovedutvalget for kommuneteknikk, 043/19 i hovedutvalg for helse og 049/19 i hovedutvalg for oppvekst:

Inkluderingsrådet tar budsjett 2020 til orientering.

Inkluderingsrådet ønsker en redegjørelse om kortsiktig og langsiktig konsekvens av budsjett reduksjonen i EMF på RMU og FINT til 1. tertial 2020

Ungdomsråd 18.11.2019:

Behandling:

Uttalelse fra ungdomsrådet:

Knyttet til demografi sier budsjettet noe om at det blir flere eldre over 67 år, ungdomsrådet er opptatt av at det ikke blir kuttet for mye i oppvekst og kunnskap feltet. Ungdomsrådet er opptatt av at skoler og barnehager er et viktig satsningsområde. Ungdomsrådet synes det er oppsiktsvekkende at kommunen taper så mye penger hvert år på å ta opp så mye lån når vi ser at vi ligger i minus 73 millioner i 2023 hvis ikke det blir gjort drastiske endringer, hvor dette har en ganske stor effekt på unges fremtid når vi skal overta en kommune som er i en økonomisk krise som Færder kan bevege seg inn i nå.

Det er overraskende å se at eldreomsorgen tar så stor del av budsjettet når bemanningen er lav og helsefagarbeider-lønn er lav. Ungdomsrådet mener det er viktig å ikke nedbemanne eldreomsorgen ytterligere. Enkelte deltakere i ungdomsrådet har erfaring med praksis på sykehjem. De har gjort observasjoner på for stort matsvinn på sykehjem/eldreomsorg, som ved bedre planlegging kan redusere kostnader til mat.

UR- 019/19 Vedtak:

Uttalelse fra ungdomsrådet:

Knyttet til demografi sier budsjettet noe om at det blir flere eldre over 67 år, ungdomsrådet er opptatt av at det ikke blir kuttet for mye i oppvekst og kunnskap feltet. Ungdomsrådet er opptatt av at skoler og barnehager er et viktig satsningsområde. Ungdomsrådet synes det er oppsiktsvekkende at kommunen taper så mye penger hvert år på å ta opp så mye lån når vi ser at vi ligger i minus 73 millioner i 2023 hvis ikke det blir gjort drastiske endringer, hvor dette har en ganske stor effekt på unges fremtid når vi skal overta en kommune som er i en økonomisk krise som Færder kan bevege seg inn i nå.

Det er overraskende å se at eldreomsorgen tar så stor del av budsjettet når bemanningen er lav og helsefagarbeider-lønn er lav. Ungdomsrådet mener det er viktig å ikke nedbemanne eldreomsorgen ytterligere. Enkelte deltakere i ungdomsrådet har erfaring med praksis på sykehjem. De har gjort observasjoner på for stort matsvinn på sykehjem/eldreomsorg, som ved bedre planlegging kan redusere kostnader til mat.

Hovedutvalg for kommunalteknikk 20.11.2019:

Behandling:

Uttalelse fra rådene ble referert i møte.

Kommunaldirektør M. Løgavlen holdt en orientering i saken.

Rådmannens innstilling enstemmig tatt til orientering.

HFK- 321/19 Vedtak:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune tas til orientering.

Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapitel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
- Administrasjon, kultur og levekår
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- VAR – området

godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

Budsjettrammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt.

10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.

Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.

Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapitel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra

Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas

Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Hovedutvalg for helse 20.11.2019:

Behandling:

Uttalelser fra eldrerådet, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og inkluderingsrådet er sendt til hovedutvalgets medlemmer før møte.

Kommunaldirektør Hilde Kari Maugesten orienterte om saken.

Jørn Magdahl (Felleslista Rødt/SV) fremmer følgende forslag:

"Hovedutvalget for helse er tilfreds med at rådmannen innenfor trange økonomiske rammer har foreslått å styrke omsorgssektoren med 11 ½ stilling.

Hovedutvalget er kritisk til å fjerne aktivitørstillingen på Sjølyst. Utvalget vil særlig peke på at om en fjerner denne stillingen, så vil sannsynligvis også det frivillige arbeidet bli redusert. Det er også sannsynlig at noen brukere (som er avhengig av oppfølging) vil holde seg hjemme.

Hovedutvalget viser til at familier som mottar sosialstøtte får fratrasket evt. barnetrygd fra bidragssatsene, og finner dette sosialt urettferdig. Utvalget har et sterkt ønske om at ordningen i løpet av denne fireårsperioden kan bli slik at barnefamilier får beholde hele barnetrygden, og forventer at en ta et skritt i denne retningen i 2020-budsjettet.

Hovedutvalget merker seg at det er en viss overgang fra deltid til heltid i sektoren, men at det ikke går så raskt som ønskelig. Hovedutvalget forutsetter at kommunaldirektøren følger opp dette tett, og at det rapporteres hyppig til hovedutvalget.

«Det nye hovedutvalget» viser til den rapporten om kjøp av tjenester som blei lagt fram for «det gamle hovedutvalget» i sak 032/19 den 4. september. Hovedutvalget ønsker framlagt en sak hvor det blir vurdert om det kan være hensiktsmessig at kommunen selv kan ta over og drive noen av disse tjenestene. Herunder bør også vurderes hvordan en kan få ned innleie og bruk av eksterne vikarer i eldreomsorgen.

Verken til Bjønnesåsen eller til nye Gipø Vest går det buss. Hovedutvalget ønsker utredet alternativ transport til privatbil og tradisjonelle rutebusser. Utvalget ønsker også vurdert om Færder skal arbeide for at de som blir funksjonshemmede etter at de har fylt 67 år, bør komme inn under den fylkeskommunale ordningen med TT-kort."

Jan Helge Fosse (H) fremmer følgende forslag til nytt punkt 7: "Ut i fra tjenesteanalysen av 05.09.2018 er det betydelig innsparingspotensial i helsesektoren. Hovedutvalget vil ha en orientering om resultatet av tiltak basert på tjenesteanalysen både med hensyn til hva vi har spart og hvilke potensial som ennå ikke er utnyttet."

Tor Gustav Birkeland (MDG) fremmer følgende forslag til punkt 3 i Magdahls forslag:

"Hovedutvalget deler eldrerådets bekymring for den økonomiske utviklingen i kommunen og støtter eldrerådets oppfordring om å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt handlingsrom for tiltak rettet mot eldre i kommunen."

Jorunn Anne Midthun (AP) fremmer følgende forslag:

"Aktivitørstillingen på Sjølyst opprettholdes.

Det innføres ikke egenbetaling for praktisk bistand for gruppen 0-2G

Barnetrygden holdes utenom sosialstønadssatsen. Rådmannen bes utrede ulike måter dette kan innføres gradvis i perioden."

Votering:

Rådmannens innstilling enstemmig tatt til orientering.

Magdahls forslag punkt 1, 2, 3 (nytt punkt 4) og 5 (nytt punkt 6) enstemmig vedtatt.

Magdahls forslag punkt 4 (nytt punkt 5) vedtatt med 7 mot 4 stemmer (H, V, FRP)

Birkelands forslag punkt 3 vedtatt med 7 mot 4 stemmer (KRF, 1AP, SP, FRP)

Fosses forslag punkt 7 enstemmig vedtatt.

Midthuns forslag punkt 2, enstemmig vedtatt som nytt punkt 8.

HFH- 043/19 Vedtak:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapittel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
- Administrasjon, kultur og levekår
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- VAR – området

godkjennes, jfr. budsjettbeftets pkt 10.2

Budsjettammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettbeftets pkt. 10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettbeftets pkt 10.2.

Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettbeftets pkt 11 vedtas.

Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Vedtak fra hovedutvalg for helse:

Hovedutvalget for helse er tilfreds med at Rådmannen innenfor trange økonomiske rammer har foreslått å styrke omsorgssektoren med 11 ½ stilling.

Hovedutvalget er kritisk til å fjerne aktivitørstillingen på Sjølyst. Utvalget vil særlig peke på at om en fjerner denne stillingen, så vil sannsynligvis også det frivillige arbeidet bli redusert. Det er også sannsynlig at noen brukere (som er avhengig av oppfølging) vil holde seg hjemme.

Hovedutvalget viser til at familier som mottar sosialstøtte får fratrasket evt. barnetrygd fra bidragssatsene, og finner dette sosialt urettferdig. Utvalget har et sterkt ønske om at ordningen i løpet av denne fireårsperioden kan bli slik at barnefamilier får beholde hele barnetrygden, og forventer at en ta et skritt i denne retningen i 2020-budsjettet.

Hovedutvalget deler eldrerådets bekymring for den økonomiske utviklingen i kommunen og støtter eldrerådets oppfordring om å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt handlingsrom for tiltak rettet mot eldre i kommunen.

Hovedutvalget merker seg at det er en viss overgang fra deltid til heltid i sektoren, men at det ikke går så raskt som ønskelig. Hovedutvalget forutsetter at rådmannen følger opp dette tett, og at det rapporteres hyppig til hovedutvalget.

«Det nye hovedutvalget» viser til den rapporten om kjøp av tjenester som blei lagt fram for «det gamle hovedutvalget» i sak 032/19 den 4. september. Hovedutvalget ønsker framlagt en sak hvor det blir vurdert om det kan være hensiktsmessig at kommunen selv kan ta over og drive noen av disse tjenestene. Herunder bør også vurderes hvordan en kan få ned innleie og bruk av eksterne vikarer i eldreomsorgen.

Verken til Bjønnesåsen eller til nye Gipø Vest går det buss. Hovedutvalget ønsker utredet alternativ transport til privatbil og tradisjonelle rutebusser. Utvalget ønsker også vurdert om Færder kommune skal arbeide for at de som blir funksjonshemmede etter at de har fylt 67 år, bør komme inn under den fylkeskommunale ordningen med TT-kort.

Ut i fra tjenesteanalysen av 05.09.2018 er det betydelig innsparingspotensial i helsesektoren. Hovedutvalget vil ha en orientering om resultatet av tiltak basert på tjenesteanalysen både med hensyn til hva vi har spart og hvilke potensial som ennå ikke er utnyttet.

Hovedutvalget for helse anmoder formannskapet om å finne inndekning for å unngå innføring av egenbetaling for praktisk bistand for gruppen 0-2G.

Hovedutvalg for oppvekst 20.11.2019:

Behandling:

Uttalelser fra ungdomsråd, inkluderingsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne ble sendt på epost til hovedutvalgsmedlemmene i forkant av møte. Lærer ved Borgheim ungdomsskole Hanna Jenny Murel (FRSV) ba om vurdering av habilitet ved behandling av saken. Administrasjonen har vurdert Murel som habil.

Kommunaldirektør for oppvekst og kunnskap Hilde Schjerven og kommunaldirektør for administrasjon, kultur og levekår Laila Rognaldsen orienterte.

Felleslista, Ap, MDG, Sp og KrF fremmet følgende forslag:

Hovedutvalget for oppvekst ber om at byggingen av Tjøme Ungdomsskole ikke utsettes. Formannskapet bes om å se på muligheten til å finansiere investeringen.

10.4.19 ble det vedtatt følgende:

6. Rådmannen bes lage saksak til budsjett 2020. Saken skal vurdere SFO på pris, bemanning, innhold, innspill fra ungdomsråd. Samt sammenlignes med nabokommuner, Oslo og omegn om pris, innhold og valgmuligheter. Hovedutvalget ber om at dette følges opp og at saken presenteres før formannskapsseminaret våren 2020. Inntil en slik sak foreligger ber hovedutvalget om at prisen i SFO ikke økes.

Hovedutvalget viser til at familier som mottar sosialstøtte får fratrukket eventuell barnetrygd fra bidragssatsene, og finner dette sosialt urettferdig. Utvalget har et sterkt ønske om at ordningen i løpet av denne fireårsperioden kan bli slik at barnefamilier får beholde hele barnetrygden, og ber formannskapet se på muligheten til å ta et skritt i denne retningen i 2020-budsjettet.

Hovedutvalget er kritisk til reduksjon i 1,1 årsverk bibliotekar i ungdomsskolene. Denne kompetansen er viktig for å fremme leselyst og bidra til skrive/leseferdigheter.

Hovedutvalget anerkjenner behovet for et variert kulturliv i Færder. Finansiering av lag og foreninger som ønsker å bruke kulturhuset bidrar svært positivt til dette. Hovedutvalget ber om at det sees på alternative løsninger slik at alle deler av Færders kulturliv får vist seg frem.

Barnevernet i Færder kjøper inn mange tjenester og dette påvirker budsjettet for oppvekst i relativt stor grad. Rådmannen bes se på muligheten for å utvikle ønsket kompetanse og tjenester kommunalt i den neste fireårsperioden.

Hovedutvalget ber rådmannen se på grunnen til vikarbruken i skole og barnehage. Hovedutvalget fremlegges en sak med oversikt over fraværet i de enkelte enhetene, med formål om å se på tiltak som kan bedre trivsel og helse slik at vikarbruken går ned.

Joachim Poppe-Holmdahl (V) fremmet følgende forslag:

Hovedutvalget tar rådmannens forslag til etterretting.

Hovedutvalget ber formannskapet se økninger og inndekninger utover rådmannens forslag samlet på tvers av sektorer.

Fellesforslag fra H, FrP og V:

Venstres pkt 1 og 2 (allerede innsendt)

Nytt pkt. 3:

«Hovedutvalget mener at byggingen av Tjøme ungdomsskole er det viktigste som bør hensyntas videre i budsjettprosessen, og ber formannskapet se på muligheten til å finansiere investeringen, slik at byggestart i 2020 ikke utsettes.»

Votering:

Rådmannens innstilling fra punkt 1. til 14. enstemmig tatt til orientering.

Fellesforslag fra Felleslista, Ap, MDG, Sp og KrF ble vedtatt med 7 stemmer mot 4 stemmer (H,V,Frp) som stemte for fellesforslag fra H, FrP og V.

HFO- 049/19 Vedtak:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapittel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
- Administrasjon, kultur og levekår
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- VAR – området

godkjennes, jfr. budsjettbeftets pkt 10.2

Budsjettammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettbeftets pkt.

10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettbeftets pkt 10.2.

Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.

Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapitel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas

Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

Vedtak fra hovedutvalg for oppvekst.

Hovedutvalget for oppvekst ber om at byggingen av Tjøme Ungdomsskole ikke utsettes. Formannskapet bes om å se på muligheten til å finansiere investeringen.

10.4.19 ble det vedtatt følgende:

6. Rådmannen bes lage saksak til budsjett 2020. Saken skal vurdere SFO på pris, bemanning, innhold, innspill fra ungdomsråd. Samt sammenlignes med nabokommuner, Oslo og omegn om pris, innhold og valgmuligheter.

Hovedutvalget ber om at dette følges opp og at saken presenteres før formannskapsseminaret våren 2020. Inntil en slik sak foreligger ber hovedutvalget om at prisen i SFO ikke økes.

Hovedutvalget viser til at familier som mottar sosialstøtte får fratrukket eventuell barnetrygd fra bidragssatsene, og finner dette sosialt urettferdig. Utvalget har et sterkt ønske om at ordningen i løpet av denne fireårsperioden kan bli slik at barnefamilier får beholde hele barnetrygden, og ber formannskapet se på muligheten til å ta et skritt i denne retningen i 2020-budsjettet.

Hovedutvalget er kritisk til reduksjon i 1,1 årsverk bibliotekar i ungdomsskolene. Denne kompetansen er viktig for å fremme leselyst og bidra til skrive/leseferdigheter.

Hovedutvalget anerkjenner behovet for et variert kulturliv i Færder. Finansiering av lag og foreninger som ønsker å bruke kulturhuset bidrar svært positivt til dette.

Hovedutvalget ber om at det sees på alternative løsninger slik at alle deler av Færders kulturliv får vist seg frem.

Barnevernet i Færder kjøper inn mange tjenester og dette påvirker budsjettet for oppvekst i relativt stor grad. Rådmannen bes se på muligheten for å utvikle ønsket kompetanse og tjenester kommunalt i den neste fireårsperioden.

Hovedutvalget ber rådmannen se på grunnen til vikarbruken i skole og barnehage.

Hovedutvalget fremlegges en sak med oversikt over fraværet i de enkelte enhetene, med formål om å se på tiltak som kan bedre trivsel og helse slik at vikarbruken går ned.

Administrasjonsutvalg 27.11.2019:

Behandling:

Forslag fra Aina Slettom:

Det gjennomføres et pilotprosjekt på Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter og Smidsrød helsehus for å vurdere effekten av å omgjøre vikarmidler til faste stillinger

Tas med til formannskapsseminaret til våren 2020.

Forslag enstemmig vedtatt.

Saken tas til orientering. Enstemmig vedtatt.

ADM- 017/19 Vedtak:

Saken tas til orientering.

Det gjennomføres et pilotprosjekt på Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter og Smidsrød helsehus for å vurdere effekten av å omgjøre vikarmidler til faste stillinger

Tas med til formannskapsseminaret til våren 2020.

Formannskap 27.11.2019:

Behandling:

Følgende forslag er fremmet av ordfører på vegne av hele Formannskapet:

15. Det skal fortsatt være ungdomsskole på Tjøme. Det gjøres en ny vurdering av arealbehov og fremdrift som fremmes for kommunestyret 22.4.2020. Tidligere bevilget planmidler videreføres med 1 mill kr i 2020. Investeringsrammen på 100 mill kroner fordeles mellom årene 2020-2022 iht revidert fremdriftsplan.

16. Rådmannen bes gjennomgå alle fremtidige investeringer og legge frem en sak for diskusjon i formannskapsseminaret våren 2020.

Muctarr Koroma KRF, fremmet følgende forslag:

«Færder kommune søker om å bli pilot- eller forsøkskommune for fritidskort for barn og ungdom under 18 år.»

Vedtak fra administrasjonsutvalget:

«Det gjennomføres et pilotprosjekt på Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter og Smidsrød helsehus for å vurdere effekten av å omgjøre vikarmidler til faste stillinger.

Tas med til formannskapsseminaret til våren 2020.»

Følgende forslag er fremmet fra Tone Kalheim (FRSV):

Barnetrygd trekkes ikke fra ved utbetaling av sosial bidrag. (Flere beløp er mulig)

Aktuelle alternativer for å starte gjennomføringen kan vurderes.

A. For alle barnefamilier som har mottatt sosialbidrag i 6 mnd eller mer.

B. Delvis utbetaling av barnetrygd – tilsv. 25 % -til alle som mottar sosialbidrag

Det utarbeides en plan for gjennomføring. Denne presenteres på budsjettseminaret 2020

Målsetting er å oppnå full utbetaling innen 4-års perioden.

Ved utarbeiding av ny klimaplan settes det krav til Klimabudsjett og Klimaregnskap som er synlige og målbare - i henhold til målsetting om reduksjon av CO2 utslipp .

Det må foretas en kartlegging av stengsler i kyststitråseene med etterfølgende tiltak for å åpne for ferdsel.

Grunnet utsettelse av investeringer til fornyelse av Wilhemsenhallen må deler av vedlikeholdsbudsjettet på 20 mill. øremerkes til dette formålsbygg. Arbeidet haster.

Det ble lagt opp til følgende avstemning:

1-14. Vedtatt enstemmig.

Nytt punkt 15 vedtatt enstemmig.

Nytt punkt 16 vedtatt enstemmig.

Det ble gjort en gjennomgang av alle tekstforslag fra hovedutvalgene:

Fra hovedutvalg for oppvekst:

Tas ut.

Tas ut

Erstattes av vedtakspunkt fra Tone Kalheim. Vedtatt med 8 mot 3 stemmer (H,FRP).

Protokolltilførsel

Protokolltilførsel

Protokolltilførsel

Vedtaks punkt. Vedtatt med 10 mot 1 stemme (1H).

Fra hovedutvalg for helse:

Protokolltilførsel

Tas ut.

Vedtaks punkt. Vedtatt med 6 mot 5 stemmer (H,FRP, KRF,V).

Protokolltilførsel

Vedtaks punkt. Vedtatt enstemmig.

Protokolltilførsel

Protokolltilførsel

Protokolltilførsel

Forslag fra T. Kalheim;

Vedtaks punkt. 10 mot 1 stemme (FRP).

Vedtaks punkt. 7 mot 4 stemmer (FRP, H, V).

Protokolltilførsel.

Forslag fra Muctarr Koroma (KRF) vedtatt enstemmig.

Vedtaks punkt fra administrasjonsutvalget. Vedtatt enstemmig.

FS- 140/19 Vedtak:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

1. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapittel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

2. Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
 - Administrasjon, kultur og levekår
 - Oppvekst og kunnskap
 - Helse og omsorg
 - Teknikk og miljø
 - VAR – området
- godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

3. Budsjettrammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

6. Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt. 10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.

7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

9. Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.

11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

13. Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas

14.Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

15.Det skal fortsatt være ungdomsskole på Tjøme. Det gjøres en ny vurdering av arealbehov og fremdrift som fremmes for kommunestyret 22.4.2020. Tidligere bevilget planmidler videreføres med 1 mill kr i 2020. Investeringsrammen på 100 mill kroner fordeles mellom årene 2020-2022 iht revidert fremdriftsplan.

16.Rådmannen bes gjennomgå alle fremtidige investeringer og legge frem en sak for diskusjon i formannskapsseminaret våren 2020.

Andre vedtakspunkt:

1. Barnetrygd trekkes ikke fra ved utbetaling av sosial bidrag. (Flere beløp er mulig)

Aktuelle alternativer for å starte gjennomføringen kan vurderes .

A. For alle barnefamilier som har mottatt sosial bidrag i 6 mnd eller mer.

B. Delvis utbetaling av barnetrygd – tilsvarende 25% -til alle som mottar sosial bidrag

Det utarbeides en plan for gjennomføring. Denne presenteres på budsjettseminaret 2020

Målsetting er å oppnå full utbetaling innen 4-års perioden

2.Formannskapet ber rådmannen se på grunnen til vikarbruken i skole og barnehage. Det fremlegges en sak med oversikt over fraværet i de enkelte enhetene, med formål om å se på tiltak som kan bedre trivsel og helse slik at vikarbruken går ned.

3.Formannskapet deler eldrerådets bekymring for den økonomiske utviklingen i kommunen og støtter eldrerådets oppfordring om å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt handlingsrom for tiltak rettet mot eldre i kommunen.

4.Formannskapet viser til den rapporten om kjøp av tjenester som blei lagt fram for hovedutvalg for helse i sak 032/19 den 4. september. Formannskapet ønsker framlagt en sak hvor det blir vurdert om det kan være hensiktsmessig at kommunen selv kan ta over og drive noen av disse tjenestene. Herunder bør også vurderes hvordan en kan få ned innleie og bruk av eksterne vikarer i eldreomsorgen.

5.Ved utarbeiding av ny klimaplan settes det krav til Klimaregnskap som er synlige og målbare - i henhold til målsetting om reduksjon av CO2 utslipp.

6.Det må foretas en kartlegging av stengsler i kyststitraserene med etterfølgende tiltak for å åpne for ferdsel.

7.Færder kommune søker om å bli pilot- eller forsøkskommune for fritidskort for barn og ungdom under 18 år.

8.Det gjennomføres et pilotprosjekt på Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter og Smidsrød helsehus for å vurdere effekten av å omgjøre vikarmidler til faste stillinger
Tas med til formannskapsseminaret til våren 2020.

Protokolltilførsler:

RMNF- 048/19 Vedtak: Rådet har merket seg forslaget om at søknader om økonomisk sosialhjelp skal digitaliseres. Rådet erfarer at flere har lite digital kompetanse og vil ha problemer med søknadsprosessen. Rådet ber om at det legges til rette for hjelp til utfylling av søknadsskjema for de som ikke kan benytte de digitale løsningene. Saken tas utover dette til orientering

INKR- 015/19 Vedtak: Uttalelse til sak 321/19 i Hovedutvalget for kommunalteknikk, 043/19 i hovedutvalg for helse og 049/19 i hovedutvalg for oppvekst:
Inkluderingsrådet tar budsjett 2020 til orientering.

Inkluderingsrådet ønsker en redegjørelse om kortsiktig og langsiktig konsekvens av budsjett reduksjonen i EMF på RMU og FINT til 1. tertial 2020

1. Hovedutvalget for oppvekst er kritisk til reduksjon i 1,1 årsverk bibliotekar i ungdomsskolene. Denne kompetansen er viktig for å fremme leselyst og bidra til skrive/leseferdigheter.
2. Hovedutvalget for oppvekst anerkjenner behovet for et variert kulturliv i Færder. Finansiering av lag og foreninger som ønsker å bruke kulturhuset bidrar svært positivt til dette. Hovedutvalget ber om at det sees på alternative løsninger slik at alle deler av Færders kulturliv får vist seg frem.
3. Barnevernet i Færder kjøper inn mange tjenester og dette påvirker budsjettet for oppvekst i relativt stor grad. Rådmannen bes se på muligheten for å utvikle ønsket kompetanse og tjenester kommunalt i den neste fireårsperioden.
4. Hovedutvalget for helse er kritisk til å fjerne aktivitørstillingen på Sjølyst. Utvalget vil særlig peke på at om en fjerner denne stillingen, så vil sannsynligvis også det frivillige arbeidet bli redusert. Det er også sannsynlig at noen brukere (som er avhengig av oppfølging) vil holde seg hjemme.
5. Hovedutvalget for helse merker seg at det er en viss overgang fra deltid til heltid i sektoren, men at det ikke går så raskt som ønskelig. Hovedutvalget forutsetter at rådmannen følger opp dette tett, og at det rapporteres hyppig til hovedutvalget.
6. Verken til Bjønnesåsen eller til nye Gipø Vest går det buss. Hovedutvalget ønsker utredet alternativ transport til privatbil og tradisjonelle rutebusser. Utvalget ønsker også vurdert om Færder kommune skal arbeide for at de som blir funksjonshemmede etter at de har fylt 67 år, bør komme inn under den fylkeskommunale ordningen med TT-kort.
7. Ut i fra tjenesteanalysen av 05.09.2018 er det betydelig innsparingspotensial i helsesektoren. Hovedutvalget for helse vil ha en orientering om resultatet av tiltak basert på tjenesteanalysen både med hensyn til hva vi har spart og hvilke potensial som ennå ikke er utnyttet.
8. Hovedutvalget for helse anmoder formannskapet om å finne inndekning for å unngå innføring av egenbetaling for praktisk bistand for gruppen 0-2G.
9. Grunnet utsettelse av investeringer til fornyelse av Wilhemsenhallen må deler av vedlikeholdsbudsjettet på 20 mill. øremerkes til dette formålsbygg. Arbeidet haster.

Kommunestyret 11.12.2019:

Behandling:

Fellesforslag fra Ap, Sp, MDG, KrF og FRSV:

Formannskapetets forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

Formannskapetets forslag vedr punktene 1-14 vedtas.

Følgende nye punkter vedtas:

15. Det skal fortsatt være ungdomsskole på Tjøme beliggende på Haug. Det gjøres en ny vurdering av arealbehov og fremdrift som fremmes for kommunestyret 22.4.2020. Tidligere bevilgede planmidler videreføres med 1 mill kr i 2020. Investeringsrammen på 100 mill kroner fordeles mellom årene 2020-2022 iht revidert fremdriftsplan.

16. Rådmannen bes gjennomgå alle fremtidige investeringer, samt legge frem en sak til kommunestyret 22.4.2020.

17. Rådmannen bes utrede alternative modeller for innføring av eiendomsskatt for boliger (primær- og sekundærboliger), herunder innføring av et rimelig bunnfradrag og adgang for fritak eller redusert skattenivå for personer med svak betalingsevne. Det bes om at utredningen legges frem til orientering for kommunestyret 22.4.2020. Utredningen skal ikke omfatte næringseiendommer.

18. Det igangsettes en analyse som skal inneholde kommunens ressursbruk, bostedsattraktivitet, befolkningsutvikling og næringsutvikling, samt en analyse av demografiendringer og fordeling av ressurser innen 1.9.20

Følgende endringsforslag vedr drift vedtas:

Aktivørstillingen ved Sjølyst tas inn i budsjettet	kr 607 000.
Egenbetaling 0-2 G settes til kr 100	kr 300 000
E-avis Kommunal Rapport til gruppelederne	kr 28 000
Sum	kr 935 000

Dette finansieres med:

Økt brukerbetaling Sjølyst kr 318 kroner pr år	kr 200 000
Reduksjon i rådenes driftsbudsjett	kr 30 000
Reduksjon politikeropplæring	kr 10 000
Fjerne gratis aviser til folkevalgte	kr 210 000

Reduksjon godtgjørelser inklusiv pensjon og arbeidsgiveravgift til politikere:

Ordførers lønn settes til kr 900 000	kr 134 000
Varaordførers lønn reduseres tilsvarende	kr 47 000
Opposisjonsleders lønn reduseres tilsvarende	kr 20 000
Formannskapetets godtgjørelser reduseres med kr 10 000 x 11	kr 114 000
Leder HU kommunalteknikk reduseres til «gammel» godtgjøring for formannskap	kr 168 000
Nestleder og opposisjonsleder HU kommunalteknikk reduseres med kr 10 000 x 2	kr 22 000
Leder hovedutvalg for helse og oppvekst reduseres med kr 10 000 x 2	kr 22 000
Lederen av de fem rådene reduseres med kr 5000 x 5	kr 28 500
SUM	kr 1 006 500

Reglementene endres i henhold til disse vedtakene.

Formannskapetets forslag pkt 18-24 vedtas.

Nytt punkt 17 vedtas som følger:

Kommunestyret har som mål at familier som mottar sosialhjelp i løpet av denne kommunestyreperioden skal få utbetalt barnetrygd på linje med alle andre barnefamilier – dvs. at barnetrygden ikke lenger skal trekkes fra ved beregning av sosialbidraget. Kommunestyret ber

rådmannen utarbeide en plan for gradvis gjennomføring – og modell for dette. Planen presenteres på budsjettseminaret 2020.

Formannskapetets forslag til protokolltilførsler med punktene 2-4 og 7-9 videreføres.

Punktene 5 og 6 til protokolltilførsler vedtas som nye pkt 25 og 26:

25. Kommunestyret merker seg at det er en viss overgang fra deltid til heltid i helsesektoren, men at det ikke går så raskt som ønskelig. Kommunestyret ber rådmannen følge opp dette tett, og at det ønskes rapportering hyppig til Hovedutvalget for helse.

26. Hverken til Bjønnesåsen eller til nye Gipø Vest går det buss. Kommunestyret ønsker utredet alternativ transport til privatbil og tradisjonelle rutebusser

Tekstforslag fra Sp:

Det tas kontakt med Tønsberg kommune om samarbeid vedr klimarådgiver.

Tekstforslag fra FL SV/Rødt og MDG:

Nytt punkt 22 i formannskapetets vedtakspunkt:

Budsjettpost 431: Opparbeiding av kyststier og fjerning av ulovlige stengsler som hindrer ferdselsretten.

Forslag fra Høyre:

Formannskapetets innstilling punkt 1 – 16 vedtas.

Formannskapetets andre vedtakspunkt 2, 4, 5, 7 og 8 vedtas.

Kostnader knyttet til drift av Inkluderingsråd og Klimaråd oversendes til formannskapsseminaret for vurdering.

Driftsposter ut over rådmannens forslag vedtas som følger:

Barnas Færderfestival (s29)	100 000
Kompetanseheving skole/digitalisering (205)	500 000
Tripp Trapp åpen barnehage	155 000
Tilskudd lag og foreninger (s63)	300 000
Ingen brukerbetaling praktisk bistand under 2G (s46)	500 000
Sjølyst aktivitør (s46)	607 000
Kulturpris (s63)	30 000
Kirkelig fellesråd (s66)	300 000
Sum økning	2 492 000

Driftsposter reduseres fra rådmannens forslag som følger:

Aviser til folkevalgte	210 000
Flat reduksjon samtlige kostnadsposter med 0,15% Poster som er omfattet av tidligere vedtak eller av andre grunner ikke kan endres	2 370 000

holdes utenfor og prosentsatsen justeres for å opprettholde sum reduksjon	
Sum reduksjon	2 580 000

5. Investeringsposter ut over rådmannens forslag vedtas som følger:

Digitalt tilsyn Bjønnesåsen/Bjønnestoppen (317)	1 500 000
Ventebod Tenvik (438)	500 000
Sum økning	2 000 000

Investeringsposter reduseres fra rådmannens forslag som følger:

Sykkeltier (445)	2 000 000
Sum reduksjon	2 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Formannskapets innstilling punkt 1 – 16 vedtas.

Formannskapets vedtakspunkt 18,20,23,24 vedtas.

Drift av Inkluderingsråd og Klimaråd oversendes organisasjonsutvalget til vurdering.

Sak vedrørende fremtidig drift av Østre Bolærn oversendes formannskapsseminaret.

Driftsposter ut over rådmannens forslag vedtas som følger:

Ingen brukerbetaling praktisk bistand under 2G (s46)	500 000
Sjøløst aktivitør (s46)	607 000
Kulturpris (s63)	30 000
Sum økning	1 137 000

Driftsposter reduseres fra rådmannens forslag som følger:

Aviser til folkevalgte	210 000
Reduksjon av godtgjørelser til formannskapet	240.000
Reduksjon av ordførers lønn	134.000
Reduksjon varaordførers lønn	47.000
Reduksjon opposisjonsleder lønn	20.000
Reduksjon leder av hovedutvalg for kommunalteknikk	168.000
Reduksjon nest- og opposisjonsleder hovedutvalg teknikk	22.000
Reduksjon leder helse og oppvekst	22.000
Reduksjon leder av 3 råd (Da vi legger ned 2)	28.500
Reduksjon politikeropplæring	10.000
Avvikle inkluderingsråd og klimaråd	140.000
Ikke støtte Færderfestivalen	100.000
Ikke gi tilskudd til drift av Ole 3	100.000

Ikke støtte Tv-aksjonen	27.000
Ikke ansette daglig leder ved Gründerhuset Hi5 (S30)	350.000
Ikke ansette klimarådgiver (post 421)	375.000
Reduksjon i ramme til kirkelig fellesråd ca. 5% (S103)	1.000.000
Sum reduksjon	2.993.500

6. Investeringsposter ut over rådmannens forslag vedtas som følger:

Sum økning

Investeringsposter reduseres fra rådmannens forslag som følger:

Sykkelstier (445)	2 000 000
Brygge Jensesund, Kommunens andel	500.000
Sum reduksjon	2 500 000

Votering:

Pkt. 1-14 i formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt

Pkt. 15 i formannskapetets innstilling satt opp mot fellesforslaget om å ta inn Haug. Fellesforslaget enstemmig vedtatt

Fremskrittspartiets forslag pkt. 5 og 6 falt med 4 (Frp) mot 35 stemmer

Høyres pkt. 4 og 5 falt med 12 (H og V) mot 27.

Fellesforslagets pkt. 5 og 6 ble vedtatt 23 mot 16 (H, V og Frp)

Pkt. 16 i formannskapetets innstilling falt. Fellesforslagets forslag til nytt punkt, vedtatt 38 mot 1 (H)

Pkt. 1-7 i formannskapetets vedtak 27.11.2019 heretter omtalt som pkt.17-24:

Pkt. 17: i formannskapetets innstilling falt. Fellesforslagets forslag til nytt punkt, vedtatt 25 mot 14 (FrP og H)

Pkt. 18: i formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt. Endre formannskap til Kommunestyre i tekst

Pkt. 19: i formannskapetets innstilling falt. Fellesforslagets forslag pkt. 17, nytt punkt 19, vedtatt 22 mot 17 (Krf, H, V og Frp)

Pkt. 20: formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt

Pkt. 21: formannskapetets innstilling vedtatt 35 mot 4 (Frp)

Pkt. 22: formannskapetets innstilling falt, nytt tekstforslag fra FRSV og MDG vedtatt 30 mot 9 (H). Punkt 4.3.1 i handlingsplanen endres tilsvarende

Pkt. 23: Formannskapetets innstilling enstemmig

Pkt. 24: Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt

Nytt pkt. 25 fra fellesforslaget, enstemmig vedtatt

Nytt pkt. 26 fra fellesforslaget, enstemmig vedtatt

Nytt pkt. 27 fra fellesforslaget, vedtatt med 29 mot 10 (H)

Nytt pkt. 28 i Høyres forslag pkt. 3 og Fremskrittspartiets forslag pkt. 3, vedtatt med 33 mot 6 (FRSV, 2Sp)

Nytt pkt. 29 fra Fremskrittspartiets forslag pkt.4, enstemmig vedtatt

Nytt pkt. 30 fra Senterpartiets tekstforslag i fellesforslaget, falt 29 mot 10 (Krf,Frp,4Sp,1Ap)

Protokolltilførsel fra Venstre

Protokolltilførsel fra Ap, Sp, MDG, Krf og FRSV

Budsjett med kommunestyret endringer enstemmig vedtatt.

KS- 113/19 Vedtak:

Forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020 - 2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020 for Færder kommune vedtas.

1. Netto driftsrammer fastsettes i henhold til økonomisk bevilgningsoversikt § 5-4 i kapittel 13 for områdene:

- Felles finans
- Rådmann og stab
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- Administrasjon, kultur og levekår
- Kirkelig fellesråd

2. Forslag til investeringsrammer 2020 – 2023 for:

- Felles finans
- Administrasjon, kultur og levekår
- Oppvekst og kunnskap
- Helse og omsorg
- Teknikk og miljø
- VAR – området

godkjennes, jfr. budsjettheftets pkt 10.2

3. Budsjetttrammen til kontrollutvalget for kontrollarbeid fastsettes til kr 1 462 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester.

4. Skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter høyeste sats

5. Marginavsetning for skatteregnskapet foreslås videreført med 8 % i 2020

6. Det tas i 2020 opp lån til finansiering av investeringer slik det fremgår av budsjettheftets pkt. 10.2. med kr 327 597 000. Nedbetalingstid skal være i henhold til vektet avdragstid for investeringene spesifisert i budsjettheftets pkt 10.2.

7. Rådmannen gis fullmakt til å avtale lånevilkår og oppta lån innenfor vedtatte lånerammer.

8. Rådmannen gis fullmakt til å fastsette avdrag på langsiktig gjeld innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

9. Ubenyttede investeringsrammer 2019 overføres til budsjett 2020.

10. Foreslåtte betalingssatser og gebyrsatser for 2020 jfr. oversikter i budsjettheftets pkt 11 vedtas.

11. Eventuelle gebyrer, leier, egenandeler og priser som ikke er nevnt under kapittel 11 fastsettes av rådmannen med utgangspunkt i avtaler eller generell prisstigning.

12. Betalingssatser for feste av gravsted i Færder kommune vedtas i tråd med innstilling fra Færder kirkelige fellesråd i KF sak 32-19.

13. Årsverksrammen for budsjettåret 2020 som fremkommer i budsjettheftets pkt. 9 vedtas

14. Rådmannen gis for 2020 fullmakt til å inngå leasingavtaler eller lån fra bilfond til anskaffelse av driftsmidler innenfor en ramme på 3 mill. kr.

15. Det skal fortsatt være ungdomsskole på Tjøme beliggende på Haug. Det gjøres en ny vurdering av arealbehov og fremdrift som fremmes for kommunestyret 22.4.2020. Tidligere bevilget planmidler videreføres med 1 mill kr i 2020. Investeringsrammen på 100 mill kroner fordeles mellom årene 2020-2022 iht revidert fremdriftsplan.

Følgende endringsforslag vedr drift vedtas:

Aktivitørstillingen ved Sjølyst tas inn i budsjettet	kr 607 000.
Egenbetaling 0-2 G settes til kr 100	kr 300 000
E-avis Kommunal Rapport til gruppelederne	kr 28 000
Sum	kr 935 000

Dette finansieres med:

Økt brukerbetaling Sjølyst kr 318 kroner pr år	kr 200 000
Reduksjon i rådenes driftsbudsjett	kr 30 000
Reduksjon politikeropplæring	kr 10 000
Fjerne gratis aviser til folkevalgte	kr 210 000

Reduksjon godtgjørelser inklusiv pensjon og arbeidsgiveravgift til politikere:

Ordførers lønn settes til kr 900 000	kr 134 000
Varaordførers lønn reduseres tilsvarende	kr 47 000
Opposisjonsleders lønn reduseres tilsvarende	kr 20 000
Formannskapetets godtgjørelser reduseres med kr 10 000 x 11	kr 114 000
Leder HU kommunalteknikk reduseres til «gammel» godtgjøring for formannskap	kr 168 000
Nestleder og opposisjonsleder HU kommunalteknikk reduseres med kr 10 000 x 2	kr 22 000
Leder hovedutvalg for helse og oppvekst reduseres med kr 10 000 x 2	kr 22 000
Lederen av de fem rådene reduseres med kr 5000 x 5	kr 28 500
SUM	kr 1 006 500

Reglementene endres i henhold til disse vedtakene.

16. Rådmannen bes legge frem en oversikt over pågående og vedtatte (ikke påbegynte) investeringer til kommunestyret 22.04.202 (ref. økonomiplan 2020-2023)

17. Kommunestyret har som mål at familier som mottar sosialhjelp i løpet av denne kommunestyreperioden skal få utbetalt barnetrygd på linje med alle andre barnefamilier – dvs. at barnetrygden ikke lenger skal trekkes fra ved beregning av sosialbidraget. Kommunestyret ber rådmannen utarbeide en plan for gradvis gjennomføring – og modell for dette. Planen presenteres på budsjettseminaret 2020.

18. Kommunestyret ber rådmannen se på grunnen til vikarbruken i skole og barnehage. Det fremlegges en sak med oversikt over fraværet i de enkelte enhetene, med formål om å se på tiltak som kan bedre trivsel og helse slik at vikarbruken går ned.

19. Rådmannen bes utrede alternative modeller for innføring av eiendomsskatt for boliger (primær- og sekundærboliger), herunder innføring av et rimelig bunnfradrag og adgang for fritak eller redusert skattenivå for personer med svak betalingsevne. Det bes om at utredningen legges frem til orientering for kommunestyret 22.4.2020. Utredningen skal ikke omfatte næringsseiendommer.

20. Kommunestyret viser til den rapporten om kjøp av tjenester som blei lagt fram for hovedutvalg for helse i sak 032/19 den 4. september. Formannskapet ønsker framlagt en sak hvor det blir vurdert om det kan være hensiktsmessig at kommunen selv kan ta over og drive noen av disse tjenestene. Herunder bør også vurderes hvordan en kan få ned innleie og bruk av eksterne vikarer i eldreomsorgen.

21. Ved utarbeiding av ny klimaplan settes det krav til Klimaregnskap som er synlige og målbare - i henhold til målsetting om reduksjon av CO₂ utslipp.
22. Budsjettpost 431: Opparbeiding av kyststier og fjerning av ulovlige stengsler som hindrer ferdselsretten. Punkt 4.3.1 i handlingsplanen endres tilsvarende.
23. Færder kommune søker om å bli pilot- eller forsøkskommune for fritidskort for barn og ungdom under 18 år.
24. Det gjennomføres et pilotprosjekt på Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter og Smidsrød helsehus for å vurdere effekten av å omgjøre vikarmidler til faste stillinger
Tas med til formannskapsseminaret til våren 2020.
25. Kommunestyret merker seg at det er en viss overgang fra deltid til heltid i helsesektoren, men at det ikke går så raskt som ønskelig. Kommunestyret ber rådmannen følge opp dette tett, og at det ønskes rapportering hyppig til Hovedutvalget for helse.
26. Hverken til Bjønnesåsen eller til nye Gipø Vest går det buss. Kommunestyret ønsker utredet alternativ transport til privatbil og tradisjonelle rutebusser.
27. Det igangsettes en analyse som skal inneholde kommunens ressursbruk, bostedsattraktivitet, befolkningsutvikling og næringsutvikling, samt en analyse av demografiendringer og fordeling av ressurser innen 1.9.20
28. Kostnader knyttet til drift av Inkluderingsråd og Klimaråd oversendes til formannskapsseminaret for vurdering.
29. Sak vedrørende fremtidig drift av Østre Bolærn oversendes formannskapsseminaret.

Protokolltilførsel fra Venstre:

Kommunestyret deler elderrådet bekymring for den økonomiske utviklingen i kommunen og støtter elderrådets oppfordring om å utrede hva innføring av eiendomsskatt vil kunne gi av økt økonomisk handlingsrom. I denne utredning skal det legges til grunn at inntektskatten skal reduseres tilsvarende det kommunen estimerer å få inn i eiendomsskatt, slik at det totale skattetrykket blir uendret for kommunens innbyggere.

Protokolltilførsler fra formannskapet 27.11.2019 pkt. 2-4 og 7-9, videreføres i kommunestyreprotokoll etter fellesforslaget fra Ap, Sp, MDG, KrF og FRSV:

- 2.Hovedutvalget for oppvekst anerkjenner behovet for et variert kulturliv i Færder. Finansiering av lag og foreninger som ønsker å bruke kulturhuset bidrar svært positivt til dette. Hovedutvalget ber om at det sees på alternative løsninger slik at alle deler av Færders kulturliv får vist seg frem.
- 3.Barnevernet i Færder kjøper inn mange tjenester og dette påvirker budsjettet for oppvekst i relativt stor grad. Rådmannen bes se på muligheten for å utvikle ønsket kompetanse og tjenester kommunalt i den neste fireårsperioden.
4. Hovedutvalget for helse er kritisk til å fjerne aktivitørstillingen på Sjølyst. Utvalget vil særlig peke på at om en fjerner denne stillingen, så vil sannsynligvis også det frivillige arbeidet bli redusert. Det er også sannsynlig at noen brukere (som er avhengig av oppfølging) vil holde seg hjemme.
- 7.Ut i fra tjenesteanalysen av 05.09.2018 er det betydelig innsparingspotensial i helsesektoren. Hovedutvalget for helse vil ha en orientering om resultatet av tiltak basert på tjenesteanalysen både med hensyn til hva vi har spart og hvilke potensial som ennå ikke er utnyttet.
- 8.Hovedutvalget for helse anmoder formannskapet om å finne inndekning for å unngå innføring av egenbetaling for praktisk bistand for gruppen 0-2G.
- 9.Grunnet utsettelse av investeringer til fornyelse av Wilhemsenhallen må deler av vedlikeholdsbudsjettet på 20 mill. øremerkes til dette formålsbygg. Arbeidet haster.

Vedlegg:

Handlingsdel økonomiplan og budsjett 2020-2023 Rådmannens forslag
Saksutskrift 25-19 - Forslag til budsjett for kontrollarbeid 2020
KF sak 32 19

Tegninger/øvrige saksdokumenter er tilgjengelige på kommunens hjemmeside.

Innledning

Rådmannen legger fram forslag til kommuneplanens handlingsdel 2020-2023, økonomiplan 2020 – 2023 og årsbudsjett 2020. Rådene behandler saken den 18. november og hovedutvalgene den 20. november. Formannskapet skal i sitt møte den 27. november behandle rådmannens forslag til handlingsdel, økonomiplan og budsjett, samt innspill fra råd og hovedutvalg. Formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret som vedtar kommuneplanens handlingsdel, økonomiplan og budsjett. Formannskapets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn i 14 dager før kommunestyrets behandling.

Faktagrunnlag

Økonomiplan og årsbudsjett omtales i den nye kommunelovens § 14. Kommuneplanens handlingsdel omtales i plan- og bygningsloven § 11.

§ 14-3 fastslår at kommunestyret vedtar økonomiplan og årsbudsjett etter innstilling fra formannskapet. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandling i kommunestyret. Bestemmelsen i kommuneloven om at formannskapet skal innstille til vedtak om økonomiplan vil gjelde også når økonomiplanen er samordnet med kommuneplanens handlingsdel. For å oppnå en best mulig samordning av prosess og innhold, legger departementet derfor til grunn at det er formannskapet som innstiller til det samlede planvedtaket når kommuneplanens handlingsdel omfatter økonomiplanen.

§ 14-4 setter krav til økonomiplanens innhold. Planen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

§ 14-5 fastslår at kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer. Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på, skal rådmannen underrette kommunestyret – som må foreta de nødvendige endringene.

Rådmannen orienterte om kommuneplanens handlingsdel 2020-2023, økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020 den 4. november og saken ble lagt ut på Færder kommunes hjemmeside samme dag. Dokumentet er den 4. november oversendt Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Vestfold og

Telemark Fylkeskommune og Færder kirkelige fellesråd. Rådmannens forslag er fremlagt med tilstrekkelig tid før det skal vedtas av kommunestyret den 11. desember. Det er også gjennomført en åpen budsjettføring 11. november. Denne høringen er annonsert i lokale medier og på kommunens hjemmeside.

Vurderinger

Forutsetningene som er lagt til grunn for rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan fremkommer i vedlagt budsjetthefte. Tildeling av midler over statsbudsjettet og skatt utgjør hoveddelen av Færder kommunes inntekter. Veksten regjeringen har lagt opp til for kommuneøkonomien er lavere enn tidligere år. Rammene gitt i statsbudsjettet gir et redusert handlingsrom, hvor veksten i frie inntekter ikke dekker veksten i utgifter ved dagens drift. For å sikre fremtidig økonomisk bærekraft for Færder kommune og tilfredsstillende velferdstjenester for innbyggerne, er det behov for omstillinger. Det er behov for å evaluere tjenestetilbudet, redusere driftsutgiftene og øke driftsinntektene. Rådmannen legger opp til en omstilling og effektivisering på 90 mill. kr i fireårsperioden.

I økonomiplanperioden er det foreslått investeringer for 1 267 mill. kr. Den samlede gjelden anslås til 3,1 mrd. kr ved utgangen av økonomiplanperioden. Kapitalutgifter dekkes av midler til drift. Med dagens økonomiske rammebetingelser innebærer et slikt investeringsnivå økt behov for reduksjon på kommunens tjenesteproduksjon.

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan er avlagt i balanse for hele økonomiplanperioden med saldering mot fond. For budsjett 2020 er det foreslått 30 mill. kr i innsparinger på drift. I tillegg er det behov for å benytte 20 mill. kr av dispensasjonsfond, samt redusere avsetning til premieavviksfond med ca 40 mill. kr for å saldere budsjettforslaget. Dette innebærer et underskudd på netto driftsresultat på 18,8 mill. kr i 2020. Underskuddet utgjør 0,9 % av kommunens samlede driftsinntekter.

Sunn økonomisk drift er en av hovedmålsettingene ved kommunesammenslåingen. Det er vedtatt finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi på sikt utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Det vil arbeides med å tilpasse driften slik at målsettinger kan oppnås på samtlige områder.

Det er i budsjettforslaget innarbeidet forslag til styringsindikatorer for Færder kommune. Evaluering av måloppnåelse foreslås gjennom disse. Styringsindikatorene er målbare indikatorer som skal måle resultateffekten av gjennomførte tiltak for å nå mål fra kommuneplanens samfunnsdel.

Dokumentets hovedinndeling er som følger

- Kommuneplanens samfunns mål og styringsindikatorer
- Demografi og økonomiske forutsetninger
- Sektorenes driftsrammer
- Sektorens organisering
- Endringer i basisbudsjett – med kommentarer
- Driftsreduksjoner – med kommentarer
- Nye driftstiltak – med kommentarer
- Tiltak fra kommuneplanens handlingsdel
- Bemanningsoversikt for Færder Kommune
- Investeringsrammer med kommentarer
- Gebyrsatser
- Økonomiske hovedoversikter

Dersom forslag til statsbudsjett blir vedtatt med andre tallstørrelser og endringer enn det som er lagt til grunn for rådmannens budsjettforslag, foreslås dette behandlet i 1. tertial 2019.

Marginavsetning i skatteregnskapet

Ifølge forskrift om gjennomføringen av fordelingen av skatt mv. mellom skattekreditorene av 20.juni 2012 kapittel 3 § 12 nr. 1 skal margin helt eller delvis nyttes til oppgjør med skattytere som får overskytende forskudd. Prosenten skal være minimum 8 prosent. Grunnlaget for forslaget skal være forholdet mellom overskytende forskudd og totalt utlignet beløp for personlig skattytere i kommunen for de nærmeste tre foregående ligningsårene.

Tidligere Nøtterøy og Tjøme kommuner, samt Færder har benyttet 8 prosent marginavsetning. For 2018 var marginavsetningsbehovet marginalt over 8%. Samlet sett over de seneste år har en avsetning på 8% vist seg å være tilstrekkelig for å dekke opp tilgodebeløp ved avregningen. Resultatet for 2019 er ikke kjent per dags dato. Marginavsetning for 2020 foreslås derfor videreført med 8 %.

Kommunale skattører

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattøren for kommuner og fylkeskommuner. Basert på målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 prosent av kommunenes samlede inntekter foreslår regjeringen at den kommunale skattøren for 2020 for personlige skattytere reduseres med 0,45 prosentenheter til 11,10 prosent. Rådmannens budsjettforslag for Færder kommune legger opp til skatt på inntekt og formue/skattøret fastsettes etter denne satsen.

Feste av gravsted

Feste av gravsted (kistegrav/urnegrav) fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet; jf. Gravferdsloven 21, 2.ledd. Fellesrådet har i KF sak 32-19 fremmet følgende forslag om endring. Forslaget innebærer en tilnærming til vedtatte satser i Tønsberg og Horten kommune.

	2019	2020
Festeavgifter		
Enkeltgrav	300	330
Dobbeltgrav	600	660
Urnegrav	165	250

Konklusjon

De fremlagte drifts- og investeringsrammene for økonomiplan 2020– 2023, kommuneplanens handlingsdel og årsbudsjett 2020 vedtas

15 Budsjett og økonomiplan samlet – vedtatte rammer

15.1 Driftsrammer – Vedtatt

Driftsrammer						
Færder kommune	Reg.bud 2019	Budsjett 2020	Endring 19-20	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Skatt på inntekt og formue	-851 641 000	-881 561 000	-29 920 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Ordinært rammetilskudd	-634 796 000	-676 167 000	-41 371 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Sum skatt og rammetilskudd	-1 486 437 000	-1 557 728 000	-71 291 000	-1 576 431 903	-1 578 641 315	-1 580 856 251
Sum andre generelle tilskudd	-144 467 000	-125 448 000	19 019 000	-123 148 000	-123 148 000	-123 148 000
Investeringskompensasjon	-3 991 000	-4 140 000	-149 000	-4 140 000	-4 140 000	-4 140 000
Rentekompensasjon	-853 000	-1 188 000	-335 000	-1 188 000	-1 188 000	-1 188 000
Integreringstilskudd flyktninger	-40 323 000	-22 820 000	17 503 000	-22 820 000	-22 820 000	-22 820 000
Tilskudd ressurskrevende brukere	-99 300 000	-97 300 000	2 000 000	-95 000 000	-95 000 000	-95 000 000
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 630 904 000	-1 683 176 000	-52 272 000	-1 699 579 903	-1 701 789 315	-1 704 004 251
Renteinntekter	-12 400 000	-13 550 000	-1 150 000	-12 550 000	-12 550 000	-12 550 000
Renteinntekter formidlingslån	-2 600 000	-2 700 000	-100 000	-2 700 000	-2 700 000	-2 700 000
Renteutgifter innlån	52 000 000	63 000 000	11 000 000	70 500 000	74 000 000	77 200 000
Renteutgifter formidlingslån	3 300 000	3 500 000	200 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Mottatte avdrag på utlån	-651 000	-651 000	0	-651 000	-651 000	-651 000
Avdrag eksisterende lån	78 000 000	86 000 000	8 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	117 649 000	135 599 000	17 950 000	148 099 000	161 599 000	166 799 000
TIL FORDELING	-1 513 255 000	-1 547 577 000	-34 322 000	-1 551 480 903	-1 540 190 315	-1 537 205 251
Bruk av tidligere avsetninger	-46 750 000	-45 207 000	1 543 000	-33 757 000	-41 757 000	-50 757 000
Avsetninger	43 346 219	34 448 203	-8 898 016	75 000 000	75 000 000	75 000 000
Bruk av pensjonspremiefond	-19 397 000	-19 397 000	0	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000
Årets premieavvik pensjon	-44 383 029	-71 598 000	-27 214 971	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjo	18 924 299	24 828 000	5 903 701	33 828 000	41 828 000	50 828 000
Avsetning tap på krav	500 000	500 000	0	500 000	500 000	500 000
Til lønnsoppgjør	-3 474 164	23 000 000	26 474 164	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Lønnsoverheng	0	0	0	16 500 000	16 500 000	16 500 000
Øvrige lønnsavsetninger	1 784 600	1 384 035	-400 565	1 384 035	1 384 035	1 384 035
Resultatforbedring	0	0	0	-75 195 895	-86 486 482	-89 471 546
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-49 449 075	-52 041 762	-2 592 687	-48 137 860	-59 428 447	-62 413 511
Rådmann	7 338 559	7 558 205	219 646	7 558 205	7 558 205	7 558 205
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	7 323 495	6 413 743	-909 752	6 413 743	6 413 743	6 413 743
Personalseksjonen	14 361 425	14 040 506	-320 919	14 040 506	14 040 506	14 040 506
Økonomiseksjonen	17 244 765	14 740 573	-2 504 192	14 740 573	14 740 573	14 740 573
SUM RÅDMANN OG STAB	46 268 244	42 753 027	-3 515 217	42 753 027	42 753 027	42 753 027

Driftsrammer

Færder kommune	Reg.bud 2019	Budsjett 2020	Endring 19-20	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Kommunaldirektør oppvekst- og kultursektor	16 749 620	17 425 748	676 128	17 425 748	17 425 748	17 425 748
Skoler	295 270 631	299 214 984	3 944 353	299 214 984	299 214 984	299 214 984
Kommunale barnehager	94 271 191	96 211 223	1 940 032	96 211 223	96 211 223	96 211 223
Private barnehager	119 669 000	120 700 000	1 031 000	120 700 000	120 700 000	120 700 000
PP-tjenesten	9 310 339	11 420 792	2 110 453	11 420 792	11 420 792	11 420 792
Barnevernstjenesten	46 098 668	48 209 343	2 110 675	48 209 343	48 209 343	48 209 343
Avdeling for forebyggende helsetjenester	17 942 640	21 067 793	3 125 153	21 067 793	21 067 793	21 067 793
Fritid Færder	2 516 218	2 700 574	184 356	2 700 574	2 700 574	2 700 574
RMU	41 571 752	46 080 473	4 508 721	46 080 473	46 080 473	46 080 473
SUM OPPVEKST OG KUNNSKAP	643 400 059	663 030 930	19 630 871	663 030 930	663 030 930	663 030 930
Kommunaldirektør helse og sosialsektor	39 799 918	39 626 840	-173 078	39 626 840	39 626 840	39 626 840
Tjenestekontoret	66 744 722	69 407 424	2 662 702	69 407 424	69 407 424	69 407 424
Tjenester for psykisk helse og rus	41 372 305	46 094 570	4 722 265	46 094 570	46 094 570	46 094 570
Hjemmetjenesten	83 866 522	89 685 160	5 818 638	89 685 160	89 685 160	89 685 160
Omsorgsboliger	35 356 116	37 741 764	2 385 648	37 741 764	37 741 764	37 741 764
Miljøarbeidertjenesten	115 830 876	121 263 123	5 432 247	121 263 123	121 263 123	121 263 123
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	132 542 308	138 111 586	5 569 278	138 111 586	138 111 586	138 111 586
Smidsrød helsehus	99 766 079	102 135 509	2 369 430	102 135 509	102 135 509	102 135 509
SUM HELSE- OG OMSORG	615 278 846	644 065 976	28 787 130	644 065 976	644 065 976	644 065 976
Kommunaldirektør teknisk sektor	5 563 607	5 539 374	-24 233	5 539 374	5 539 374	5 539 374
Kommuneutvikling	10 393 690	10 936 891	543 201	10 936 891	10 936 891	10 936 891
Byggesak og geodata	1 376 457	2 652 613	1 276 156	2 652 613	2 652 613	2 652 613
Eiendomsforvaltning	75 551 283	73 939 521	-1 611 762	73 939 521	73 939 521	73 939 521
Brannvesen	19 761 000	20 002 000	241 000	20 002 000	20 002 000	20 002 000
Utedrift	32 097 244	32 964 083	866 839	32 964 083	32 964 083	32 964 083
Drift og anlegg	-63 875 856	-63 007 621	868 235	-63 007 621	-63 007 621	-63 007 621
Småbåthavner og sjøbruk	-1 990 000	-2 021 100	-31 100	-2 021 100	-2 021 100	-2 021 100
SUM TEKNIKK OG MILJØ	78 877 425	81 005 761	2 128 336	81 005 761	81 005 761	81 005 761
Kommunaldirektør AKL	22 876 093	23 500 511	624 418	23 500 511	23 500 511	23 500 511
NAV/sosialtjenesten	62 803 738	62 365 447	-438 291	62 365 447	62 365 447	62 365 447
Innvandrertjenesten	33 230 764	22 907 826	-10 322 938	22 907 826	22 907 826	22 907 826
Service og kommunikasjon	4 982 994	5 090 180	107 186	5 090 180	5 090 180	5 090 180
Dokumentsenter	3 465 460	3 346 286	-119 174	3 346 286	3 346 286	3 346 286
Sekretariatseksjonen	9 927 383	9 358 649	-568 734	9 358 649	9 358 649	9 358 649
Kulturenheten	18 990 974	19 443 663	452 689	19 443 663	19 443 663	19 443 663
Nøtterøy kulturhus	2 910 056	2 537 659	-372 397	2 537 659	2 537 659	2 537 659
Østre Bolærne	16 858	390 847	373 989	390 847	390 847	390 847
SUM ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	159 204 321	148 941 068	-10 263 253	148 941 068	148 941 068	148 941 068
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	19 675 180	19 822 000	146 820	19 822 000	19 822 000	19 822 000
RESULTAT	0	0	0	0	0	0

15.2 Investeringsrammer – Vedtatt

Investeringsrammer				
Økonomiplan				
Tall i tusen	2020	2021	2022	2023
Felles finans				
Aksjer i Greve Miljø jfr Ksak 063/19	9 000	0	0	0
Egenkapitaltilskudd KLP	4 833	5 000	5 200	5 400
Kirkelig Fellesråd	4 500	4 000	6 000	2 000
	18 333	9 000	11 200	7 400
Adm., kultur og levekår				
Ny svømmehall Tønsberg og Færder	1 333	0	0	0
Klimaanlegg Tønsberg og Færder Bibliotek	300	0	0	0
Ny intranettløsning	125	0	0	0
Utsifting av PC'er med Windows 7	1 250	0	0	0
IT investeringer	3 000	3 000	3 000	3 000
	6 008	3 000	3 000	3 000
Oppvekst og kunnskap				
IT skole - opprusting av datamaskiner til lærere	3 750	0	0	0
PC'er til elever 7.klasse	2 250	2 250	2 250	2 250
	6 000	2 250	2 250	2 250
Helse og omsorg				
Gerica e-rom	125	0	0	0
	125	0	0	0
Teknikk og miljø				
Ikke-gebyrfinansierte tiltak				
Fornyelse av utstyr og maskinpark	3 000	2 500	2 500	2 500
GPS - VVA	120	0	0	0
GPS - Geodata	140	0	0	0
Tømmestasjoner for fritidsbåter	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	450	450	450
Kommunale veier - oppgradering	4 500	4 500	4 500	4 500
Veilys	1 500	1 500	1 500	1 500
Nye gang- og sykkelveier	10 000	10 000	10 000	10 000
Friluftsmål	1 000	1 500	1 500	1 500
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	300	300	300
Klimatilpasning/Flomveier	500	500	500	500
Utvikle Jensesund - etablering av bryggeanlegg	500	0	0	0
Fiberinvesteringer fast ramme	200	200	200	200
Bygging av ny skole på Labakken	196 540	145 000	0	0
Wilhemsenhallen innvendig rehabilitering	0	39 698	0	0
Rehabilitering Tjøme ungdomskole	0	60 000	40 300	0
Gipø Vest	113 530	0	0	0
Rehabiliteringsplan formålsbygg	20 000	20 000	20 000	20 000
Boligfornyingsprogrammet	20 000	20 000	20 000	20 000
	372 280	306 148	101 750	61 450
Sum finansieringsbehov før gebyrfin. tiltak	402 746	320 398	118 200	74 100
Gebyrfinansierte tiltak				
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000	65 000	65 000	65 000
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000	23 000	23 000	23 000
Sigevann Støyten	0	0	0	0
	88 000	88 000	88 000	88 000
Sum samlet finansieringsbehov	490 746	408 398	206 200	162 100
Merverdiavgift	70 416	58 240	17 360	9 300
Nye lån	327 597	310 158	173 140	141 400
Tilskudd	43 400	0	0	0
Fond	42 700	33 200	8 700	4 200
Overføring fra drift	6 633	6 800	7 000	7 200
Sum samlet finansiering	490 746	408 398	206 200	162 100

Detaljerte investeringsrammer																								
Tall i tusen																								
	Øk.pl 2020	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2021	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2022	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift	Øk.pl 2023	Mva.	Lån	Tilsk	Fond	Fra drift
Felles finans																								
Aksjer i Greve Miljø jfr Ksak 063/19	9 000				9 000																			
Egenkapitaltilskudd KLP	4 833					4 833	5 000					5 000	5 200					5 200	5 400					5 400
Kirkelig Fellesråd	4 500		4 500				4 000		4 000				6 000		6 000				2 000		2 000			
Sum felles finans	18 333	0	4 500	0	9 000	4 833	9 000	0	4 000	0	0	5 000	11 200	0	6 000	0	0	5 200	7 400	0	2 000	0	0	5 400
Adm., kultur og levekår																								
Ny svømmehall Tønsberg og Færder	1 333				1 333																			
Klimaanlegg Tønsberg og Færder Bibliotek	300				300																			
Ny intranettløsning	125	25			100																			
Utsifting av PC'er med Windows 7	1 250	250			1 000																			
IT investeringer	3 000	600	2 400		0		3 000	600	2 400				3 000	600	2 400				3 000	600	2 400			
Sum Adm., kultur og levekår	6 008	875	2 400	0	2 733	0	3 000	600	2 400	0	0	0	3 000	600	2 400	0	0	0	3 000	600	2 400	0	0	0
Oppvekst og kunnskap																								
IT skole - opprusting av datamaskiner til lærere	3 750	750	3 000				0	0	0															
PC'er til elever 7.klasse	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800	2 250	450				1 800
Sum oppvekst- og kunnskap	6 000	1 200	3 000	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800	2 250	450	0	0	0	1 800
Helse og omsorg																								
Gerica e-rom	125	25			100																			
Sum Helse og omsorg	125	25	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teknikk og miljø																								
Fornylse av utstyr og maskinpark	3 000	600	2 400				2 500	500	2 000				2 500	500	2 000				2 500	500	2 000			
GPS - VVA	120	24	96																					
GPS - Geodata	140	28	112																					
Tømmestasjoner for fritidsbåter	0	0	0				0	0	0															
Trafikksikkerhetstiltak - plan	450	90	360				450	90	360				450	90	360				450	90	360			
Veierland - oppgradering veistandard	0	0	0																					
Kommunale veier - oppgradering	4 500	900	3 600				4 500	900	3 600				4 500	900	3 600				4 500	900	3 600			
Veilys	1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200			
Nye gang- og sykkelveier	10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000				10 000	2 000	8 000			
Friluftsmål	1 000	200	800				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200				1 500	300	1 200			
Universell utforming holdeplasser og busslommer	300	60	240				300	60	240				300	60	240				300	60	240			
Klimatilpasning/Flomveier	500	100	400				500	100	400				500	100	400				500	100	400			
Utvikle Jensesund - etablering av bryggeanlegg	500	0	500																					
Fiberinvesteringer fast ramme	200				200		200				200		200				200		200				200	
Bygging av ny skole på Labakken	196 540	39 308	157 232				145 000	29 000	116 000				0						0					
Wilhemsenhallen innvendig rehabilitering	0						39 698	7 940	31 758				0						0					
Tjømme kommunehus - ombygging hj.tjenestens lokaler	0						0	0	0				0						0					
Rehabilitering Tjømme ungdomskole	0						60 000	12 000	15 000		33 000		40 300	8 060	23 740		8 500		0					
Gipø Vest	113 530	20 706	18 757	43 400	30 667																			
Rehabiliteringsplan formålsbygg	20 000	4 000	16 000				20 000	4 000	16 000		0		20 000	4 000	16 000				20 000	4 000	16 000			
Boligfornyingsprogrammet	20 000	0	20 000				20 000	0	20 000		0		20 000	0	20 000				20 000	0	16 000		4 000	
Sum ikke-gebyrfinansierte tiltak	372 280	68 316	229 697	43 400	30 867	0	306 148	57 190	215 758	0	33 200	0	101 750	16 310	76 740	0	8 700	0	61 450	8 250	49 000	0	4 200	0
Gjennomføring av hovedplan avløp	65 000		65 000				65 000		65 000				65 000		65 000				65 000		65 000			
Gjennomføring av hovedplan vann	23 000		23 000				23 000		23 000				23 000		23 000				23 000		23 000			
Sum gebyrfinansierte tiltak	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0	88 000	0	88 000	0	0	0
Sum teknisk sektor	460 280	68 316	317 697	43 400	30 867	0	394 148	57 190	303 758	0	33 200	0	189 750	16 310	164 740	0	8 700	0	149 450	8 250	137 000	0	4 200	0
SUM TOTALT	490 746	70 416	327 597	43 400	42 700	6 633	408 398	58 240	310 158	0	33 200	6 800	206 200	17 360	173 140	0	8 700	7 000	162 100	9 300	141 400	0	4 200	7 200

16 Økonomiske hovedoversikter - vedtatt

Økonomisk oversikt drift § 5-6	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-618 873 584	-634 796 000	-676 167 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Inntekts- og formueskatt	-826 128 022	-851 641 000	-881 561 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-146 404 741	-113 454 830	-81 537 000	-79 237 000	-79 237 000	-79 237 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-271 564 134	-199 788 820	-189 197 315	-189 197 315	-189 197 315	-189 197 315
Brukerbetalinger	-77 957 765	-83 164 000	-85 256 000	-85 256 000	-85 256 000	-85 256 000
Salgs- og leieinntekter	-240 896 008	-251 972 000	-255 343 640	-255 343 640	-255 343 640	-255 343 640
Sum driftsinntekter	-2 181 824 254	-2 134 816 650	-2 169 061 955	-2 185 465 858	-2 187 675 270	-2 189 890 206
Lønnsutgifter	1 054 046 180	1 044 126 212	1 081 343 226	1 097 843 226	1 097 843 226	1 097 843 226
Sosiale utgifter	272 054 887	296 765 073	288 213 531	298 811 531	306 811 531	315 811 531
Kjøp av varer og tjenester	591 155 443	584 956 146	582 357 680	582 357 680	582 357 680	582 357 680
Overføringer og tilskudd til andre	143 007 930	109 873 000	99 586 315	99 586 315	99 586 315	99 586 315
Avskrivninger	110 891 592	113 000 000	124 000 000	127 000 000	140 836 000	145 120 000
Sum driftsutgifter	2 171 156 032	2 148 720 431	2 175 500 752	2 205 598 752	2 227 434 752	2 240 718 752
Brutto driftsresultat	-10 668 222	13 903 781	6 438 797	20 132 894	39 759 482	50 828 546
Renteinntekter	-13 433 764	-14 700 000	-15 950 000	-14 950 000	-14 950 000	-14 950 000
Utbytter	-550 868	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-791 217	0	0	0	0	0
Renteutgifter	49 664 702	55 300 000	66 500 000	74 000 000	77 500 000	80 700 000
Avdrag på lån	82 801 122	78 000 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Netto finansutgifter	117 689 975	118 300 000	136 250 000	148 750 000	162 250 000	167 450 000
Motpost avskrivninger	-110 891 592	-113 000 000	-124 000 000	-127 000 000	-140 836 000	-145 120 000
Netto driftsresultat	-3 869 838	19 203 781	18 688 797	41 882 894	61 173 482	73 158 546
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 285 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-35 852 863	-9 295 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	80 050 471	6 738 720	-14 615 797	-37 809 894	-57 100 482	-69 085 546
Disponering av tidligere års mindreforbruk	-61 060 271	-18 447 501	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-14 577 662	-19 203 781	-18 688 797	-41 882 894	-61 173 482	-73 158 546
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						
Sum	-18 447 501	0	0	0	0	0

Økonomisk oversikt investering § 5-5	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	218 397 079	531 048 500	472 413 000	399 398 000	195 000 000	154 700 000
Tilskudd til andres investeringer	8 809 061	2 400 000	4 500 000	4 000 000	6 000 000	2 000 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 672 913	5 431 000	13 833 000	5 000 000	5 200 000	5 400 000
Utlån av egne midler	36 954 159	35 000 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	13 615 592	12 100 000	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	283 448 804	585 979 500	490 746 000	408 398 000	206 200 000	162 100 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 529 823	-60 643 500	-70 416 000	-58 240 000	-17 360 000	-9 300 000
Tilskudd fra andre	-19 762 039	-18 365 000	-43 400 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-29 259 600	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-100	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-10 261 866	-12 000 000	0	0	0	0
Bruk av lån	-199 705 871	-437 691 000	-327 597 000	-310 158 000	-173 140 000	-141 400 000
Sum investeringsinntekter	-276 519 299	-528 699 500	-441 413 000	-368 398 000	-190 500 000	-150 700 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-12 703 466	-2 959 000	-6 633 000	-6 800 000	-7 000 000	-7 200 000
Netto avsetn til eller bruk av bundne investeringsfond	-2 073 086	-11 496 000	0	0	0	0
Netto avsetn til eller bruk av ubundet investeringsfond	7 847 047	-42 825 000	-42 700 000	-33 200 000	-8 700 000	-4 200 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 929 505	-57 280 000	-49 333 000	-40 000 000	-15 700 000	-11 400 000
Sum	0	0	0	0	0	0

Økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 1. ledd	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-618 873 584	-634 796 000	-676 167 000	-692 667 000	-692 667 000	-692 667 000
Inntekts- og formueskatt	-826 128 022	-851 641 000	-881 561 000	-883 764 903	-885 974 315	-888 189 251
Andre generelle driftsinntekter	-146 404 741	-113 454 830	-81 537 000	-81 537 000	-81 537 000	-81 537 000
Sum generelle driftsinntekter	-1 591 406 347	-1 599 891 830	-1 639 265 000	-1 657 968 903	-1 660 178 315	-1 662 393 251
Sum bevilgninger drift, netto	1 469 846 533	1 500 795 612	1 521 703 797	1 551 101 797	1 559 101 797	1 568 101 797
Avskrivninger	110 891 592	113 000 000	124 000 000	127 000 000	140 836 000	145 120 000
Sum netto driftsutgifter	1 580 738 125	1 613 795 612	1 645 703 797	1 678 101 797	1 699 937 797	1 713 221 797
Brutto driftsresultat	-10 668 222	13 903 782	6 438 797	20 132 894	39 759 482	50 828 546
Renteinntekter	-13 433 764	-14 700 000	-15 950 000	-14 950 000	-14 950 000	-14 950 000
Utbytter	-550 868	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-791 217	0	0	0	0	0
Renteutgifter	49 664 702	55 300 000	66 500 000	74 000 000	77 500 000	80 700 000
Avdrag på lån	82 801 122	78 000 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Netto finansutgifter	117 689 975	118 300 000	136 250 000	148 750 000	162 250 000	167 450 000
Motpost avskrivninger	-110 891 592	-113 000 000	-124 000 000	-127 000 000	-140 836 000	-145 120 000
Netto driftsresultat	-3 869 839	19 203 782	18 688 797	41 882 894	61 173 482	73 158 546
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 285 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-35 852 863	-9 295 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000	-5 873 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	80 050 471	6 738 720	-14 615 797	-37 809 894	-57 100 482	-69 085 546
Disponering av tidligere års mindreforbruk	-61 060 271	-18 447 502	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-14 577 663	-19 203 782	-18 688 797	-41 882 894	-61 173 482	-73 158 546
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)						
Sum	-18 447 502	0	0	0	0	0

Økonomisk bevilgningsoversikt §5-4 2. ledd	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
FORDELT SLIK						
Mottatte avdrag utlån	-651 666	-651 000	-651 000	-651 000	-651 000	-651 000
Årets premieavvik pensjon	-36 488 297	-44 383 029	-71 598 000	-70 000 000	-70 000 000	-70 000 000
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	14 057 161	18 924 299	24 828 000	33 828 000	41 828 000	50 828 000
Bruk av pensjonspremiefond	-19 295 588	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000	-19 397 000
Overheng lønnsoppgjør	0	0	0	16 500 000	16 500 000	16 500 000
Til lønnsoppgjør	0	-3 792 164	23 000 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000
Tapsavsetning usikre krav	3 437 132	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Andre utgifter	1 053 205	1 784 600	1 384 035	1 384 035	1 384 035	1 384 035
Andre inntekter	-89 725 842	-99 300 000	-97 300 000	-95 000 000	-95 000 000	-95 000 000
Sum andre utgifter og inntekter	-127 613 895	-146 314 294	-139 233 965	-109 835 965	-101 835 965	-92 835 965
Lønn	49 779 293	45 198 103	43 278 874	43 278 874	43 278 874	43 278 874
Andre utgifter	21 055 372	15 231 000	11 502 000	11 502 000	11 502 000	11 502 000
Inntekter	-15 637 982	-12 063 000	-10 665 000	-10 665 000	-10 665 000	-10 665 000
Sum rådmann og stab	55 196 683	48 366 103	44 115 874	44 115 874	44 115 874	44 115 874
Lønn	546 071 147	577 257 553	579 336 930	579 336 930	579 336 930	579 336 930
Andre utgifter	221 885 539	221 793 506	217 622 000	217 622 000	217 622 000	217 622 000
Inntekter	-102 691 187	-88 862 000	-82 292 000	-82 292 000	-82 292 000	-82 292 000
Sum oppvekst- og kultursektor	665 265 499	710 189 059	714 666 930	714 666 930	714 666 930	714 666 930
Lønn	523 645 077	533 031 376	559 750 076	559 750 076	559 750 076	559 750 076
Andre utgifter	171 466 791	152 065 300	153 992 900	153 992 900	153 992 900	153 992 900
Inntekter	-80 566 709	-67 375 000	-70 954 000	-70 954 000	-70 954 000	-70 954 000
Sum helse- og sosialsektor	614 545 159	617 721 676	642 788 976	642 788 976	642 788 976	642 788 976
Lønn	115 115 700	119 667 085	122 002 121	122 002 121	122 002 121	122 002 121
Andre utgifter	200 632 683	198 534 340	197 977 280	197 977 280	197 977 280	197 977 280
Inntekter	-232 119 229	-229 179 000	-233 311 640	-233 311 640	-233 311 640	-233 311 640
Sum teknisk sektor	83 629 154	89 022 425	86 667 761	86 667 761	86 667 761	86 667 761
Lønn	73 943 235	72 927 463	69 003 721	69 003 721	69 003 721	69 003 721
Andre utgifter	129 319 085	111 906 000	106 026 500	106 026 500	106 026 500	106 026 500
Inntekter	-42 996 387	-23 016 000	-22 154 000	-22 154 000	-22 154 000	-22 154 000
Sum administrasjon, kultur og levekår	160 265 933	161 817 463	152 876 221	152 876 221	152 876 221	152 876 221
Sum kirkelig fellesråd	18 558 000	19 993 180	19 822 000	19 822 000	19 822 000	19 822 000
SUM FORDELT TIL DRIFT	1 469 846 533	1 500 795 612	1 521 703 797	1 551 101 797	1 559 101 797	1 568 101 797

Økonomisk oversikt gjeld § 5-7	Regnskap 2018	Regulert bud. 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Inngående balanse brutto gjeld	2 341 449 751	2 390 237 137	2 540 137 137	2 781 734 137	3 001 892 137	3 075 032 137
Låneopptak i perioden	138 571 000	240 000 000	327 597 000	310 158 000	173 140 000	141 400 000
Avdragsbetalinger	89 783 614	90 100 000	86 000 000	90 000 000	100 000 000	102 000 000
Utgående balanse brutto gjeld	2 390 237 137	2 540 137 137	2 781 734 137	3 001 892 137	3 075 032 137	3 114 432 137
Endring i perioden	48 787 386	149 900 000	241 597 000	220 158 000	73 140 000	39 400 000

